

วท ๑/๒๕๕๙ ๐

การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป

นฤทธิศรา แสงมาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 3 เม.ย. 2559
เลขทะเบียน..... ๒๔๒๘๘๖
ชื่อหนังสือ..... ๑๓๗๙.๒๑ ๕๙๑๔๗

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

๑๒

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

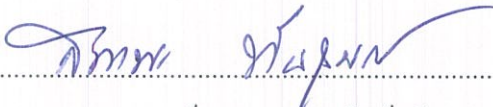
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวนฤทธิศรา แสงมาลัย แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

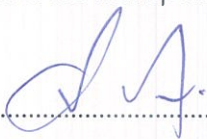
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พันธุ์มณี)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญา สมะวรรณนะ)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

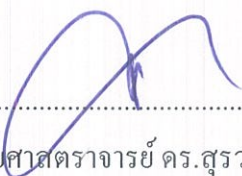

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคคุณทรง)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ตีเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 09 ก.พ. 2559 พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

TITLE : The Development of the Ability on Listening and Speaking of Early Childhood Students Through the Experience Provision with Aesop Storytelling.

AUTHOR : Narisrar Saengmalai **DEGREE :** M.Ed. (Curriculum and Instruction).

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Prasopsuk Rittidej Major Advisor

Assoc. Prof. Dr. Thatsanee Nakunsong Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the efficiency of the experience provision with aesop storytelling for enhancing the ability on listening and speaking of early childhood students based on the 80/80 standardized criteria. 2) to determine the effectiveness index of the experience provision for listening and speaking with aesop storytelling for early childhood students , 3) to compare the ability on listening and speaking of early childhood students between before and after the experience provision with aesop storytelling.

The subjects used in this research consisted of 30 early childhood students between the age of 14-16 years old at Tambon Loengfaek Child Development Centers. They were selected by purposive sampling technique. The research instruments were plans for the experience provision with aesop storytelling , and the test of ability on listening and speaking. The data was analyzed by using mean , standard deviation , and t-test (Dependent samples).

The research results were as follows:

1. The experience provision with aesop storytelling for enhancing the ability on listening and speaking of early childhood students yielded 84.33/82.67 efficient met the 80/80 criteria established.

2. The effectiveness index of the experience provision for listening and speaking with aesop storytelling for early childhood students was 0.7849 which indicated that the percentage of the students increased the ability on listening and speaking was 78.49.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ประสบความสำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคคุณทรง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พันธุ์มณี ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณนะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความเมตตาช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวรรณ ศรีวาปี อาจารย์ศิริลักษณ์ อันทะแสง และ อาจารย์วัชรินทร์ โสดาทิพย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมเครื่องมือในการวิจัย โดยเฉพาะครอบครัว เพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและช่วยแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคมา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งที่สุดที่เป็นกำลังใจตลอดมาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่ บุพการี บุรพาคณาจารย์ รวมทั้งผู้มีพระคุณทุกท่าน

นฤทธิศรา แสงมาลัย

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	๗
ABSTRACT	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๑๐
สารบัญตาราง	๑๑
สารบัญภาพ	๑๒
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด	11
แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด	16
การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย	28
แนวคิดเกี่ยวกับนิทานที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	30
การวัดและการประเมินพัฒนาการการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย	49
บริบทพื้นที่ที่วิจัย	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดการวิจัย	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	60
กลุ่มเป้าหมาย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60

หัวเรื่อง	หน้า	
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64	
การวิเคราะห์ข้อมูล	65	
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65	
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68	
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69	
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71	
วัตถุประสงค์การวิจัย	71	
สรุปผลการวิจัย	71	
อภิปรายผล	72	
ข้อเสนอแนะ	75	
บรรณานุกรม	76	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	83	45
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป	85	47
ภาคผนวก ค แบบประเมินแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่า นิทานอีสป โดยผู้เชี่ยวชาญ	89	50
ภาคผนวก ง ตัวอย่าง แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด	94	55
ภาคผนวก จ ตัวอย่าง คะแนนทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด	97	58
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ	109	65 65
ภาคผนวก ช ตัวอย่าง นิทานอีสป	114	70
ประวัติผู้วิจัย	117	55

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย	20
2	แสดงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบการเล่านิทานอีสป	61
3	ค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานอีสป ที่มีผลต่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย	69
4	ค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย	69
5	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดของการวิจัย	59
---	-----------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการวางรากฐานของชีวิต เป็นช่วงที่เด็กพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ได้มากที่สุด และมีพัฒนาการทุกด้านอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการวางรากฐานที่ดีแก่เด็กเท่ากับเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติในอนาคต เด็กจึงควรได้รับการเลี้ยงดูและได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตั้งแต่เริ่มแรก คุณลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญที่การจัดการศึกษาควรมุ่งพัฒนาเด็ก คือ กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวและเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ด้วยความรู้สึกที่มั่นคง เพราะเด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและความเป็นมาของมนุษยชาติ รวมถึงเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก เด็กที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรมจะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการศึกษาว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ” ดังนั้นการพัฒนาเด็กที่เป็นอนาคตของชาติต้องเริ่มจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 1 มีความมุ่งหมายให้ผู้ผ่านระบบการศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จิตใจจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1)

เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาในช่วงอายุระหว่าง 0 - 6 ปี ถือเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องจะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 16) ด้วยเหตุนี้การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย จึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนของเด็กในวัยนี้ เพราะในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตเป็นระยะที่เด็กมีความคิดจินตนาการสูงและศักยภาพ

ด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนา แนวการจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิด และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นมุ่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ โดยการจัดกิจกรรมที่มุ่งสร้างให้เด็กเกิดการเรียนรู้เล่นอย่างมีความสุขมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังที่กล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งเป็นลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้เป็นการศึกษาแก่เด็กทุกด้านตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 31) ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยการจัดประสบการณ์ตรงให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และนำไปใช้ต่อไปในการพัฒนาตนเองและประเทศนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการมีทักษะทางด้านภาษาในการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนที่ดี เหมาะสมกับการเรียนรู้ตามระดับอายุก็เป็นพื้นฐานในการให้เกิดความรู้ ความเข้าใจจนเกิดเป็นความรู้ที่ถูกต้องต่อไปให้กับเด็กได้

การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ซึ่งจะต้องอาศัยทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะที่สำคัญในการรับและส่งข่าวสาร ทักษะทั้ง 4 ประการนี้จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน และควรได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กมีลักษณะคล้ายกับพัฒนาการด้านอื่น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ประสบการณ์ ความถนัด ความเอาใจใส่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ความสนใจของเด็ก (เขาวพา เดชะคุปต์. 2528 : 50) ในการที่เด็กจะเรียนรู้ด้านการพูดนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ คือความสามารถที่จะเข้าใจคำพูดของผู้อื่น ต้องอาศัยความรู้เรื่องคำศัพท์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน ทำนองเดียวกับที่ผู้ใหญ่เรียนภาษาต่างประเทศก็ต้องรู้คำศัพท์ที่มากพอสมควรจึงจะจับใจความได้ และอาจจะเข้าใจภาษาก่อนจะพูดได้ เด็กอาจเข้าใจท่าทางการพูด และการกระทำแต่อาจไม่เข้าใจคำ และประโยคที่พูด ฉะนั้นเวลาพูดกับเด็กเด็กจะเงิบ แต่พอจะเข้าใจได้ว่าผู้พูดมีความเป็นมิตรหรือโกรธเคืองในการพัฒนาความเข้าใจนั้นเด็กจะมีอาการตอบสนองต่อทั้งลีลาการพูด และสำเนียงที่เขาได้ยินในสภาพการณ์ต่าง ๆ เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำจากสถานการณ์ จากท่าทาง เช่น การยิ้ม เลียงที่พูด

การจัดประสบการณ์ในด้านภาษาให้เด็กปฐมวัย (हररषषष ढलवलषषषष. 2535 : 16) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยนั้นจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างตามศักยภาพของแรงจูงใจบุคคลจึงจะส่งผลให้เด็กพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การจัดประสบการณ์ทางการพูดและการฟังให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ครูเป็นผู้รับผิดชอบในการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษา 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ให้กับเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก เด็กในวัยนี้จะเริ่มเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรม แนวคิดของ (อรรมณั์ สุวรรณพล. 2531 : 194) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมสภาพร่างกายจิตใจว่าในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการพูด โดยเริ่มจากการเล่าเรื่องราวตามจินตนาการภาพเสียก่อน เช่น หนังสือภาพ หนังสือนิทานภาพ หนังสือพจนานุกรมภาพ การฝึกเคลื่อนไหว สายตาจากซ้ายไปขวา การฝึกความสามารถในการเห็นความแตกต่างของภาพ การจำภาพที่เห็น ประสาทสัมผัสพื้นฐานระหว่างมือกับตา หากได้รับการฝึกฝนที่ดีก็จะช่วยให้ทักษะทางภาษาของเด็กพัฒนาไปในทางที่ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงนับได้ว่าการจัดประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็กปฐมวัย จึงเป็นการศึกษาวิธีการฝึกทักษะทางภาษาซึ่ง โดยส่วนใหญ่จะออกมาในรูปแบบของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดทักษะในการเรียนภาษาโดยมุ่งถึงต่อการสื่อสารและเหมาะสมกับเด็กมากที่สุด

จากรายงานผลการประเมินตนเองทำให้ทราบว่าเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ห้อง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเชิงแฝก ตำบลเชิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม เด็กที่เข้ามาเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 มักมีปัญหาการใช้ภาษาโดยเฉพาะภาษาพูด การออกเสียงยังไม่ค่อยถูกต้องเพราะนักเรียนระดับนี้พูดภาษาถิ่นมาจากที่บ้านเป็นส่วนใหญ่เมื่อมาโรงเรียนจึงพูดภาษาท้องถิ่นมากกว่าพูดภาษาไทย เนื่องจากเด็กพูดภาษาท้องถิ่นจึงส่งผลต่อการฟังของเด็กด้วย ทำให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับการฟัง ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ อีกทั้งยังมีปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมมีเสียงดังรบกวนตลอดเวลา การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการใช้นิทานอีสป เป็นสื่อสำหรับฝึกทักษะในการพัฒนาการฟังและการพูดออกเสียงของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยให้พูดและเล่าเรื่องจากนิทานได้อย่างถูกต้องชัดเจนรวมถึงการเรียนรู้ด้านต่างๆ อีกด้วย นิทานอีสป สำหรับเด็กนั้นเป็นนิทานที่ให้เด็กได้ใช้ในการ ฟัง และการพูด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกัน และสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วย

การเล่านิทานเป็นรูปแบบของนันทนาการอย่างง่าย ๆ สามารถตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของมนุษย์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถนำผู้ฟังเข้าไปสู่โลกแห่งจินตนาการ ซึ่งผู้ฟังจะพบความแปลกใหม่ สนุกสนาน หลุดพ้นจากความจำเจในชีวิตประจำวันไปได้ชั่วคราว ในบางครั้งนิทานจะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งมนุษย์สงสัยและหาคำตอบยังไม่ได้ หรืออธิบายถึงกำเนิดของสถานที่ต่างๆ หรือเป็นการสั่งสอนอบรมให้คิดข้อคิดสอนใจในการดำเนินชีวิต ผู้ฟังจะได้รับประโยชน์จากนิทาน ตามจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน (สมศักดิ์ ปรีปุระณะ. 2542 : 52) นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้ (เกริก ชูนพันธ์. 2543 : 55 – 56) และ (อภิรดี สีนวล. 2547 : ก) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานจน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาค้นเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาค้นเองที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นมีค่าสูงขึ้น ซึ่งในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ตำบลเลิงแฝก จังหวัดมหาสารคาม โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอิสป นั้นเพื่อให้เด็กมีการพัฒนาความสามารถของตนเองให้สูงกว่าที่เป็นอยู่อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้นตามมาตรฐานของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

การพัฒนาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยมีกิจกรรมนิทานเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเด็ก และช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้กับเด็ก และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็กซึ่ง (กัลยา ตันติผลาชีวะ. 2548 : 32) กล่าวว่า นิทานเป็นตำราของเด็กปฐมวัยเป็นสื่อที่ใช้ในการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก สร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กทั้งด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาษา ช่วยให้ผู้เด็กสามารถรับรู้ เข้าใจทำให้เด็กซึมซับและรับความรู้ไว้ตามหลักการทางทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) ว่าด้วยการคิดเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการนำกิจกรรมการเล่านิทานไปใช้ในการเรียนการสอนของ (พนัสนิย์ วิหคโต. 2536 : 11) พบว่า กิจกรรมการเล่านิทานเป็นประโยชน์และมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการใช้นิทานเป็นสื่อสำหรับฝึกทักษะในการพัฒนาการฟังและการพูดออกเสียงของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ของเด็กปฐมวัยให้พูดและเล่าเรื่องจากภาพได้อย่างถูกต้องชัดเจนรวมถึงการเรียนรู้ด้านต่างๆ อีกด้วย เช่น เรื่องของรูปทรง ตัวเลข และสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก โดยเฉพาะหนังสือนิทาน อีสปสำหรับเด็กนั้นควรเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กได้ใช้ในการ ฟัง และการพูด โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกันไปในรูปแบบหนังสือสารบันเทิง เนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก ปฐมวัย นอกจากนี้ส่วนใหญ่อะต้องเป็นนิทานที่อาจจะมีตัวหนังสือประกอบด้วยเล็กน้อยใช้ ภาษาง่ายๆ ไม่ต้องแปล ถูกต้อง เหมาะสม กระชับ ได้ใจความ เป็นภาษาที่ดี ใช้ประโยคสั้นๆ ไม่ยุ่งยาก เด็กเล็กมักจะใช้คำ ประโยคสั้นๆ เพื่อเสริมสร้างความจำโดยให้สั้นบ่อยๆ ฟังบ่อยๆ เด็กในช่วงวัยนี้เป็นวัยที่เพิ่งจะเริ่มเรียนอาจจะพูดเป็นคำและเริ่มจากคำสั้นๆ ชอบคู่มือที่สวยๆ ชอบภาพเกี่ยวกับสัตว์ นิทานสำหรับเด็กจะช่วยให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินช่วย สร้างความคิดความจำ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยพัฒนาการ เรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เป็นไปตามวัยและยังช่วยปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม ช่วยให้ เด็กรักการอ่านหนังสืออีกด้วย ซึ่งหนังสือนิทานอีสปสามารถทำให้เด็กมีการพัฒนา ความสามารถด้านการฟังและการพูดได้ (จุไร พรหมวาทย์. 2547 : 4)

ดังนั้นผู้วิจัย มีความสนใจศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป เพื่อเป็น แนวทางส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

๕ คำถามการวิจัย

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของ เด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
2. การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็ก ปฐมวัยมีวิธีการอย่างไร
3. ความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ก่อนเรียนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้ แตกต่างระดับใด

★ วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูด ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า นิทานอีสปของเด็กปฐมวัย

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า นิทานอีสป ของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้

๕ ขอบเขตการวิจัย

๕.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่า นิทานอีสปมีจำนวน ทั้งหมด 6 หน่วย ๆ ละ 3 เรื่อง รวม 18 เรื่อง ซึ่งสอนในวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี โดยใช้ นิทานวันละ 1 เรื่อง เพราะนิทานอีสปเป็นนิทานประเภทสอนคติธรรม (Fables) คล้ายกับนิทาน สอนใจ คือ ตัวเอกต้องเป็นสัตว์แต่มีคิ มีลักษณะเป็นนิทานสั้นๆ ที่ให้คติในเรื่องของความดี ความชั่ว ความฉลาด ความโง่และเป็นเรื่องราวต่างๆ เพื่อมุ่งให้เกิดคติธรรมสอนใจในการ ดำรงชีวิต นิทานอีสป นอกจากจะส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย และให้คติข้อคิดที่ เด่นชัดแล้ว ยังช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้วย

๕.3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่า นิทานอีสป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

๕.4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบและวางแผนการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยใช้กิจกรรมการเล่า นิทานอีสป เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

2. นิทานอีสป หมายถึง นิทานที่เล่าต่อกันมาเป็นนิทานประเภทสอนคติธรรม ที่ให้คติในเรื่องของความดี ความชั่ว ความฉลาด ความโง่ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ประกอบการเล่านิทานอีสป เพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด

3. การเล่านิทานอีสป หมายถึง เรื่องที่ครูเล่าให้เด็กปฐมวัยฟัง เพื่อนำเนื้อหาจากนิทานอีสปมาประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 ขั้นนำ เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ และความรู้เบื้องต้นของเด็ก โดยครูแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้เด็กฟัง โดยใช้การเล่านิทานอีสปเพื่อกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้

3.2 ขั้นดำเนินการ เป็นการให้เด็กรับรู้เรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงเล่าเรื่องจนจบทั้งเรื่อง โดยไม่มีการสอดแทรกระหว่างการอ่านให้ฟัง

3.3 ขั้นสรุป ฝึกการใช้ภาษาให้กับเด็ก โดยครูออกเสียงคำพร้อมชี้ภาพตามและออกเสียงซ้ำชี้ตัวหนังสือ และเมื่อครูชี้ตัวหนังสืออีกครั้ง ชี้ 1 คำ ให้เด็กพูดตามที่ละหน้าจนจบ 1 เรื่อง หลังจากนั้นปิดตัวหนังสือ ชี้รูปภาพแล้วให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูชี้ขึ้นนั้น คืออะไร หมายถึงอะไร

4. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน

5. ความสามารถด้านการฟัง หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการจำแนกเสียง การปฏิบัติตามคำสั่ง และการบอกชื่อเรื่องของนิทานอีสปที่ได้ฟัง

6. ความสามารถด้านการพูด หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการพูดเรื่องนิทานอีสป บอกชื่อตัวละคร ร้องเพลง และเล่านิทานได้ด้วยตนเอง

7. ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ หมายถึง ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่านิทานอีสปเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

7.1 80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากความสามารถด้านการฟังและการพูด ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน โดยเก็บคะแนนจากแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

7.2 80 ตัวหลัง (E1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากความสามารถด้านการฟังและการพูด ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน โดยเก็บคะแนนจากแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

๕ ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการวิจัย

1. โรงเรียนได้สารสนเทศเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เด็กปฐมวัย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป มีความสามารถด้านการฟังและการพูดของ มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ครูได้แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการใช้นิทานอีสปเป็นเครื่องมือประกอบการจัดประสบการณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

๕ บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด
3. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด
4. การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย
5. แนวคิดเกี่ยวกับนิทานที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
6. การวัดและการประเมินพัฒนาการการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย
7. บริบทพื้นที่วิจัย
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ
9. กรอบแนวคิดของการวิจัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงมาสู่การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 32)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี เป็นการจัดการศึกษาลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน

สัมพันธ์กัน

3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 39-40) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์
 - 1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
 - 1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
 - 1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
 - 1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

สรุปได้ว่า การฟังและพูดหรือการใช้ภาษาของเด็กเล็กๆ มีสัญชาตญาณในการแสดงออกโดยการพูด และเป็นการพูดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะถ้อยคำของเด็ก ๆ ก่อนข้างจะมีจำกัด เด็ก ๆ จึงแสวงหาการใช้คำเหล่านั้นด้วยตนเอง โดยแสวงหาคำที่ใหม่และไม่เหมือนใคร ขณะเดียวกันความอยากรู้อยากเห็นของเด็กที่อยากจะติดต่อกับบุคคลอื่นและความอยากรู้อยากเห็นอย่างเต็มที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด

นักวิชาการการสื่อสารทั้งหลายได้ศึกษารูปแบบและกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกโดยการพูด ปัจจัยที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผลนั้นสามารถอธิบายให้เข้าใจถึงขั้นตอนกระบวนการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับมีหลากหลายทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีของชอมสกี (Chomsky. 1965 : 22-23 ; อ้างถึงใน สุภาวดี ศรีวรรณนะ. 2542 : 23) ได้กล่าวว่าเด็กสามารถพูดคำใหม่ ๆ ได้โดยไม่ได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องที่ซับซ้อนซึ่งจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างภายในตัวเด็กด้วย เขาอธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้นโดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ตนได้ยิน โดยการลดเสียง ลดคำ เปลี่ยนที่และแทนที่ การเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่ทุกภาษา แต่ละภาษามีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน ผู้เรียนจะใช้ความสามารถเฉพาะตนสร้างหลักไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ

2. ทฤษฎีของสกินเนอร์ (Skinner. 1950 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2540 : 52) ได้อธิบายกระบวนการเรียนรู้ภาษาว่า เกิดจากการเปล่งเสียงโดยเริ่มตั้งแต่วัยทารกและผู้เลี้ยงให้การเสริมแรง คือ ความเอาใจใส่สนับสนุนเฉพาะเสียงที่ใช้อยู่ในสังคมของตน ทำให้ทารกส่งเสียงที่ได้รับแรงเสริมบ่อยครั้งจนคิดเป็นนิสัย ส่วนเสียงที่ไม่มีใช้ในภาษาของตนก็จะถูกละทิ้งไปในที่สุด เด็กทารกจึงเรียนรู้ภาษาของตนได้ดีที่สุด ด้วยการเลียนแบบพี่เลี้ยงหรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งมักจะพูดกับทารกด้วยภาษาของผู้ใหญ่เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเด็กเลียนเสียงผู้ใหญ่อย่างถูกต้องก็จะได้รับการเสริมแรง ซึ่งช่วยให้เด็กเลียนเสียงบ่อยขึ้นจนคิดเป็นนิสัยที่จะออกเสียงนั้นได้ในภายหลังในระยะต่อมาการออกเสียงที่คล้ายคำพูดของผู้เลี้ยงดูยังทำให้เด็กเกิดความพอใจได้เองอีกด้วยด้วยเหตุนี้ สกินเนอร์ จึงเชื่อในเรื่องการเลือกเสริมแรง โดยให้รางวัลการเปล่งเสียงของเด็กว่าเป็นสาเหตุของการปลูกฝังความสามารถทางภาษาให้แก่เด็กและการเลียนเสียงผู้ใหญ่ก็สามารถทำให้เด็กพูดได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นใน

ชีวิตประจำวันของเด็กได้ทั้งสองประเภทและส่งเสริมอิทธิพลที่สะสมกันขึ้น จนบุคคลนั้นมีความสามารถทางภาษา

3. ทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget. 1980 ; อ้างถึงใน โยธิน ศันสนยุทธ และคนอื่นๆ. 2535 : 135) ได้ศึกษาพัฒนาการทางสมองของเด็ก เชื่อว่าการเจริญเติบโตทางสมองของเด็กส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) อย่างต่อเนื่องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition) ระยะแรกเริ่ม เด็กจะมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อันส่งผลให้มีความสามารถที่จะเลียนเสียงพูดตามผู้อื่นและเข้าใจมโนทัศน์ต่างๆ ในทัศนะของเพียเจต์ ภาษากับการคิดไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เป็นสิ่งที่แยกจากกันแต่มีความสัมพันธ์กัน การใช้ภาษาจำเป็นต้องใช้การคิด อย่างไรก็ตามการที่ไม่มีภาษา หรือไม่สามารถรับรู้ภาษา ก็ไม่ได้เป็นสิ่งกีดขวางคนเราไม่ให้คิด หากสามารถเข้าใจความคิดบางอย่างได้ เช่น ขณะเล่นประกอบชิ้นส่วนวัตถุ หรือเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นการแก้ไขปัญหา โดยที่ไม่ต้องพูดหรือใช้ภาษาเลย ดังนั้นภาษาไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นเสียทีเดียวที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ งานวิจัยของเพียเจต์ที่เกี่ยวกับ Sensorimotor Intelligence ในเด็กอายุ 18 เดือนนั้น ชี้ให้เห็นว่า เด็กมีความคิดเกี่ยวกับวัตถุก่อนที่จะสามารถเอ่ยชื่อวัตถุเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับวัตถุได้ อย่างไรก็ตามการรู้การเข้าใจมีความเกี่ยวเนื่องกับการคิด รวมทั้งเกี่ยวกับภาษาในเรื่องนี้ เพียเจต์ให้ทัศนะว่า ภาษาเป็น“ตัวกระทำภายนอก” (Outside Agent) ที่ทำให้เด็กได้พัฒนาการคิด เด็กเริ่มเข้าใจภาษา รู้จักคิดเป็นสัญลักษณ์ทางภาษา และรู้จักแปลความคิดออกเป็นภาษาที่ทำให้ผู้อื่น เข้าใจภาษาเป็นศูนย์กลางที่จะนำไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) นั่นคือ จะทำให้เด็กค่อย ๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการมีทัศนะที่ยึดตนเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) ไปยังสังคมภายนอก เนื่องจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่สำคัญคือ การติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษา ทำให้เด็กได้เรียนรู้และเปลี่ยนทัศนะและแนวคิดกับผู้อื่นทั้งเพียเจต์และนักวิจัยแนวเพียเจต์ที่มีความเห็นว่า การปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (Language Interaction) จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาสติปัญญาพัฒนาระดับการรู้การเข้าใจได้เร็วขึ้น พัฒนาการคิดของเด็กให้มีเหตุผลยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนามโนทัศน์ทางการอนุรักษ์ด้วย

4. ทฤษฎีของไวโกทสกี (Vygotsky. 1896-1934 ; อ้างถึงใน โยธิน ศันสนยุทธ และคนอื่นๆ. 2533 : 136) กล่าวว่า ระยะก่อนที่เด็กจะพูดได้ เด็กจะเข้าใจความหมายของคำอย่างกว้าง ๆ ไม่ชัดเจน ภาษาของคนแวดล้อมที่เป็นแกนนำในการพัฒนาการคิดของเด็ก จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจความคิดในระยะต่อมา ระยะแรก ๆ นั้นเด็กมีการคิดแบบไม่ใช้ภาษา (Nonlinguistic Thought) และการพูดแบบไม่ใช้สติปัญญา (Nonintellectual Speech) ไวโกทสกี

ชี้แจงว่า การคิดและการพูดมีรากที่แยกออกจากกัน แต่ต่อมาก็รวมกันได้ ในระยะที่เด็กอายุ 2 ขวบ การแสดงออกทางอารมณ์ ได้แก่ การร้องไห้แสดงความรู้สึกการทำเสียงอ้อแอ้ รวมถึงคำแรก ๆ ที่เด็กใช้ นับเป็นรากฐานการพูดขั้นเตรียมสติปัญญา ซึ่งในระยะนี้การคิดกับการพูด การพูดแบบรู้คิดภายในนั้นเป็นขั้นที่เตรียมเด็กให้ใช้ความคิดเพื่อสื่อสารกับคนแวดล้อมต่อไป

5. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้คือ โอ โฮบาร์ท โมว์เรอร์ (O. Hobart Mowrer. ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2540 : 25) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Speech Acquisition ทฤษฎีนี้ถือว่า พัฒนาการพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องจากความพึงพอใจที่ได้กระทำเช่นนั้น โมว์เรอร์ เชื่อว่าความสามารถในการฟัง และความเพติดเพลินกับการได้ยินเสียงผู้อื่นและตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา

6. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ผู้ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับ การเลียนแบบในการพัฒนาการทางภาษาคือ เลวิส (Lewis ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม, 2540 : 31)

7. ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรน์โกลด์ (Rhiengold อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2540 : 27) และคณะศึกษาพบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัลหรือได้รับการเสริมแรง

8. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอร์แมน (Lieberman ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2540 : 28) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปล่งเสียง

9. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck) ซึ่งธอร์น ไคค์ (Thorndike อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2540 : 29) เป็นผู้คิดโดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีเสียงบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

10. ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) เล็นเบอร์ก (Lenneberg ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร์ นิยมธรรม. 2540 : 29) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทาง

ชีวิตวิทยเป็นสำคัญกระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กจะเริ่มส่งเสียง อ้อแอ้ และพูดได้ ตามลำดับ

11. ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) ดอลลาร์ดและมิลเลอร์ (Dollard and Miller. ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ประภัศร นิยมธรรม. 2540 : 30) เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้โดยย้าเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อเสนอความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

ภาษามีความสำคัญในการช่วยเด็กให้พัฒนาสูงสุดได้ในขอบเขตที่เขาควรจะทำให้ได้ในด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญา ซึ่งความสามารถทางภาษาของเด็กนั้นเป็นผลรวมของ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังปรากฏในทฤษฎีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติการเรียนรู้ อ่าน เขียนของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสอนภาษาแบบธรรมชาติมี 3 กลุ่มทฤษฎีหลัก ดังนี้

1.1 ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา เมื่อพิจารณาถึงธรรมชาติของภาษาจะเห็นได้ว่า ภาษาประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ความหมายเป็นหัวใจของภาษา ส่วนไวยากรณ์และเสียงเป็นเพียงส่วนประกอบ การสอนฟัง พูด อ่าน และเขียนควรให้ความสำคัญกับส่วนที่จำเป็นต่อการสื่อความหมาย และฮอลิเดย์ (Halliday. 1975) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาของเด็กว่ามีความมุ่งหมายต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1.1 เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ
- 1.1.2 เด็กใช้ภาษาควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
- 1.1.3 เด็กใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 1.1.4 เด็กใช้ภาษาแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
- 1.1.5 เด็กใช้ภาษาเพื่อค้นหาข้อมูล
- 1.1.6 เด็กใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ
- 1.1.7 เด็กใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากคำที่เด็กคิดและรับรู้

1.2 ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสาร กล่าวได้ว่าภาษาเป็นสัญลักษณ์สื่อสารที่ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดทุกเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเด็กไม่สามารถสื่อความคิดออกมาโดยตรงได้ เด็กจึงต้องคิดสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายหลายแบบผสมผสานกันไป ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนด้านภาษาตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติจึงรวมเอาศิลปะ ดนตรี และละครเป็นส่วนสำคัญของการเรียนการสอนเพื่อช่วย

ให้เด็กได้ถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เช่น ถ้าเด็กไม่สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจได้ครบถ้วน ครูจะช่วยเด็กโดยให้เด็กเล่าเรื่องและแสดงท่าทางหรือวาดภาพประกอบในการสื่อความหมายแทนการพูด ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้สึกว่าเขาประสบความสำเร็จที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยตนเอง ซึ่งไวโกตสกี (Vygotsky. 1978) กล่าวว่า เพื่อนและครูมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก การพูดสนทนา การวาด การเขียน การอ่าน ตลอดจนการเล่นก็ช่วยในการเรียนรู้ภาษาของเด็กเช่นกันเพราะกิจกรรมเหล่านี้เป็นการใช้สัญลักษณ์สอดคล้องกับบรูเนอร์ (Bruner. 1983) ที่กล่าวว่า ภาษาเป็นสิ่งที่เด็กใช้ในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในขณะที่เด็กจะพยายามค้นหาความหมายตามความเข้าใจของตนว่าตรงกับความหมายที่ผู้อื่นยอมรับ และกูดแมน (Goodman. 1986) ยังได้กล่าวว่า ผู้นำคนสำคัญในการสอนภาษาแบบธรรมชาติซึ่งถือเป็นบุคคลหนึ่งที่บุกเบิกการสอนภาษาแบบธรรมชาติในอเมริกา คัดค้านแนวความคิดที่ว่าเด็กเรียนภาษาโดยการลอกเลียนแบบผู้ใหญ่ เขากล่าวว่าคนไม่ใช่นกแก้วที่เปล่งเสียงอย่างไม่รู้ความหมาย ภาษาของมนุษย์เป็นตัวแทนของความคิดของผู้ใช้ภาษาไม่ใช่แทนสิ่งที่คนอื่นพูดไว้ เรารวบรวมสัญลักษณ์อันได้แก่ เสียงในภาษาพูดและตัวอักษรในภาษาเขียนมาเป็นคำเพื่อใช้แทนสิ่งต่าง ๆ แทนความรู้สึกและความคิด เราใช้ภาษาโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้เรายังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดและการเรียนรู้

1.3 ทฤษฎีที่ว่าด้วยธรรมชาติการเรียนรู้การอ่านเขียนในระบบภาษาโดยปกติมนุษย์ทุกคนต้องสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลสำหรับใช้ต่อไป ประสบการณ์จากภาษาพูดเป็นภาษาเขียน และประสบการณ์จากภาษาเขียนเป็นข้อมูลสำหรับการพูด เทเลอร์ (Taylor. 1983. and Morrow. 1989) กล่าวว่าเด็กที่มีประสบการณ์ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำจะสามารถอ่านหนังสือได้เอง แม้ว่าจะยังไม่เคยเข้าโรงเรียนหรือเรียนอ่านเขียนอย่างเป็นทางการ เด็กเรียนอ่านเขียนได้โดยธรรมชาติ เช่นเดียวกับเด็กเริ่มเรียนพูด การพูดในตอนแรก ๆ เด็กจะพูดไม่ชัดไม่ถูกต้อง แต่เด็กก็จะสื่อความหมายได้ถ้าผู้ใหญ่พยายามรับฟังและพยายามเข้าใจก็จะช่วยให้เด็กกล้าพูดจนพูดได้ถูกต้องชัดเจนภายหลัง เมื่อเด็กเริ่มอ่านเขียน เด็กจะมีข้อผิดพลาดมากมาย ถ้าผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจ เด็กก็จะอ่านเขียนต่อไปจนมีข้อผิดพลาดน้อยลงเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับในภาษาพูด

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้านการฟังและการพูด

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารและการเรียนรู้ของมนุษย์ การติดต่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งภาษา อาจเป็นการใช้เสียงที่พูดออกมา หรือเป็นการแสดงสัญลักษณ์ท่าทางก็ได้ สำหรับพัฒนาการ ทางภาษาของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาการทางภาษาก็เหมือนกับพัฒนาการ ในด้านอื่น ๆ คือ มีความเจริญงอกงามที่ต่อเนื่องกัน เด็กแต่ละคนจะมีแบบแผนของการพัฒนา ภาษาไม่แตกต่างกัน จะมีลำดับขั้นตอนของความเจริญงอกงามเหมือนกัน แต่อัตราและ ประสิทธิภาพของพัฒนาการนั้นอาจแตกต่างกันไปขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสามารถ ที่มีอยู่เดิม ประสบการณ์เดิม และความสนใจของเด็ก เป็นต้น

1. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

บุญเดือน หมิงคง และคณะ (2552 : 26-27) กล่าวว่าพัฒนาการภาษาพูด มีลำดับขั้น ตั้งแต่วัยทารก จนถึงสิ้นสุดระยะวัยเด็กตอนต้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิบัติการสะท้อน (Reflexive Vocalization) การใช้ภาษาของเด็กใน ระยะเวลา คือ ตั้งแต่คลอดถึงอายุหนึ่งเดือนครึ่ง เป็นแบบปฏิบัติการสะท้อนเทียบเท่ากับภาษาหรือ การสื่อความหมายของสัตว์ประเภทอื่นๆ เสียงนี้เป็นไปโดยอัตโนมัติและไม่มี ความหมายใน ขั้นแรก แต่เมื่ออายุราวหนึ่งเดือนล่วงแล้ว ทารกอาจเปล่งเสียงต่างกันได้ตามความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ง่วง หิว ฯลฯ

ขั้นที่ 2 ขั้นเล่นเสียง (Babbling Stage) อายุเฉลี่ยของทารกในขั้นนี้ ต่อจากขั้นที่ 1 จนถึงอายุราว 8 เดือน อวัยวะในการเปล่งเสียงและฟังของทารก เช่น ปาก ลิ้น หู เริ่มพัฒนามาก ขึ้น เป็นระยะที่ทารกได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตนเอง สนุกและสนใจการเล่นเสียง (Vocal Play) ที่ตนได้ยิน โดยเฉพาะเสียงของตนเอง แต่เสียงที่เด็กเปล่งก็ไม่มี ความหมายในเชิงภาษา ระยะเวลา นี้ ทารกทุกชาติทำเสียงเหมือนกันหมด แม้เสียงที่เด็กเปล่งยังคงไม่เป็นภาษาแต่ก็มีความสำคัญใน กระบวนการพัฒนาการพูด เพราะเป็นระยะที่เด็กได้ลองทำเสียงต่างๆทุกชนิด เปรียบเสมือน การซ้อมเสียงซอของนักสีซอก่อนการเล่นซอที่แท้จริง

ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง (Ladling Stage) ระยะเวลาที่ทารกอายุประมาณ 9 เดือน เขาเริ่ม สนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น นอกจากเล่นเสียงของตนเอง ระยะเวลาที่ประสาทรับฟังพัฒนามากยิ่งขึ้น จนสามารถจับเสียงผู้อื่นพูดได้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้นประสาทตาจับภาพการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้ แล้ว จึงรู้จักและสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น ระยะเวลาที่เขาเลียนเสียงของตนเองน้อยลง การเลียนเสียง

ผู้อื่นยังผิดๆถูกๆและยังไม่รู้จะเข้าใจความหมายของเสียงที่เปล่งเสียงแบบผู้ใหญ่ เด็กหูหนวกไม่สามารถพัฒนาทางด้านภาษามาถึงขั้นนี้ ขั้นนี้เป็นระยะที่ทารกเริ่มพูดภาษาแม่ของตน

ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia) ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 1 ขวบ ยังคงเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขา และทำได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น เสียงตัวเองน้อยลง แต่ยังรู้ความหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก

ขั้นที่ 5 ขั้นเห็นความหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True Speech) ระยะนี้ทารกอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ความจำ การใช้เหตุผล การเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทารกได้รู้เห็นพัฒนาขึ้นแล้ว เช่น เมื่อเปล่งเสียง “แม่” ก็รู้ว่าเป็น ผู้หญิงคนหนึ่งที่อยู่ชิดติดตน การพัฒนามาถึงขั้นนี้เป็นไปอย่างบังเอิญ (ไม่ได้ตั้งใจ) แต่ต่อมาจากการได้รับการตอบสนองที่พอใจและไม่พอใจ ทำให้การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและความหมายก้าวหน้าสืบไปในระยะแรก เด็กจะพูดคำเดียวก่อน ต่อมาจึงจะอยู่ในรูปวลีและรูปของประโยค ตั้งแต่ยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ไปจนถึงถูกหลักไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ นักภาษาศาสตร์ได้ทำการวิจัยทางเด็กที่พูดภาษาต่างๆ ทั่วโลกเห็นพ้องต้องกันว่า พัฒนาการทางภาษาตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งถึงห้าข้างต้นอยู่ในระยะวัยทารก ส่วนระยะที่เด็กเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติเหมือนผู้ใหญ่ นั้น อยู่ในระยะเด็กตอนต้นหรือช่วงปฐมวัยนั่นเอง ซึ่งพัฒนาการทางภาษาที่น่าสนใจก็คือ ความยาวของประโยค ยิ่งเด็กโตขึ้นก็จะยังสามารถพูดได้ประโยคยาวขึ้น ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความสามารถทางการใช้ภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ หากจะพิจารณารูปแบบของพัฒนาการทางภาษาในรูปแบบเชิงพฤติกรรมสามารถอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยแบ่งออกได้เป็น 7 ระยะ ดังนี้ คือ

1. ระยะปะปะ (Random Stage) อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน ในระยะนี้พบว่าเด็กมีการเปล่งเสียงอย่างไม่มีมีความหมาย

2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี ในระยะนี้เด็กจะเริ่มแยกแยะเสียงที่เขาได้ยินในสภาพแวดล้อมและแสดงอาการจดจำเสียงที่ได้ยินได้ เด็กจะรู้สึกพอใจถ้าหากเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนองทางบวก

3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 ถึง 2 ปี เด็กวัยนี้สนใจและเริ่มเลียนแบบเสียงของเด็กที่เปล่งจะเริ่มมีความหมายและแสดงกิริยาตอบสนองการได้ยินเสียงของผู้อื่น

4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 ถึง 4 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มหัดพูด เป็นคำๆ ระยะแรกจะเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม เรียกชื่อคนที่อยู่รอบข้าง สิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวรวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูดกัน

5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 ถึง 5 ปี การรับรู้และการสังเกตของเด็กวัยนี้ดีขึ้นมาก ทำให้เด็กได้สังเกตการณ์ใช้ภาษาของบุคคลที่อยู่รอบข้าง และนำมาทดลองใช้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การฟังนิทาน การขายการโทรทัศน์ เป็นต้น

6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 ถึง 6 ปี พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้จะเริ่มสูงขึ้น เพราะเด็กจะเริ่มเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล เด็กได้พัฒนาคำศัพท์เพิ่มขึ้น รู้จักการใช้ประโยคอย่างเป็นระบบตามหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษามีแบบแผนมากขึ้น

7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เด็กจะพัฒนาความสามารถทางภาษาได้สูงขึ้น สามารถจดจำสัญลักษณ์ทางภาษาได้มากขึ้น สำหรับด้านการพูดสามารถใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวน หรือคำที่มีความหมายลึกซึ้งได้ระยะของพัฒนาการทางภาษาแสดงให้เห็นว่า ก่อนที่เด็กจะสามารถพูดคำแรกออกมา เช่น “แม่” “ป้อ” เป็นต้น จนกระทั่งสามารถพูดเป็นประโยคได้นั้น เด็กต้องผ่านกระบวนการสำคัญของพัฒนาการหลายขั้นตอน ทักษะทางภาษาขั้นแรกของเด็ก คือ การร้องไห้ แม้ว่าระยะแรกเด็กจะยังไม่สามารถพูดได้ แต่ไม่ใช่ว่าจะเป็นช่วงเวลาของการสูญเปล่า แต่เด็กกำลังฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อปากและลิ้นให้ทำงานประสานกัน สังเกตเห็นได้จากทารกเบาะจะอ้าปาก ขยับปากบ่อยครั้ง รวมถึงการแลบลิ้น เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพูดในอนาคต ทักษะสำคัญอย่างหนึ่งของเด็กก่อนการพูด คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งกระบวนการนี้เด็กเรียนรู้ตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ของชีวิต และเมื่อเด็กอายุประมาณ 3 เดือน เด็กก็สามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ โดยอาจใช้วิธีการทำเสียงต่าง ๆ ประกอบจากนั้นเมื่อเด็กโตขึ้น พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กก็จะเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านการพูด การเรียนรู้คำศัพท์ เป็นต้น

ภาษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ มนุษย์มีภาษาสำหรับสื่อสาร ความคิดและสืบทอดความรู้ วัฒนธรรม คำว่า “ภาษา” มีผู้ให้คำนิยามต่างๆ กัน เช่น

Bloom and Lathery (อังโน เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 7-8) ได้ให้ความหมายของภาษาไว้ 3 ประการคือ

1. ภาษาเป็นสัญลักษณ์หรือรหัส (Code) ใช้แทน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ กิริยาอาการ และเหตุการณ์ เช่น “เด็กกินขนม”

2. ภาษาเป็นสัญลักษณ์ของมโนคติเกี่ยวกับโลก หรือประมวลประสบการณ์ เช่น บ้าน ประเทศ ความเศร้าโศก

3. ภาษาเป็นระบบ ภาษาที่ค่อนข้างจะคงที่ เช่น มีคำที่เป็นประธาน กิริยา กรรม ในแง่ของภาษาศาสตร์

วิจินตัน ภาณุพงษ์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2542 : 181) ให้ความหมายของภาษาไว้ว่าคำว่าภาษา นักภาษาศาสตร์หมายถึงเสียงที่มีระบบที่ใช้ในการสื่อสารกันภาษาพูด หมายถึง เสียง ภาษาเขียน หมายถึงตัวอักษร ถ้าเราจะอธิบายลักษณะของภาษาให้สมบูรณ์เราต้องศึกษาทั้งเสียงระเบียบและความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบสถานการณ์ที่เราใช้เสียงนั้น คำว่า“ภาษา” ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึง ความสามารถในการติดต่อผู้อื่น ดังนั้นภาษาจึงรวมเอาวิธีการทุก ๆ อย่างที่ใช้ในติดต่อเพื่อสื่อความหมายหรือแสดงความรู้สึกความคิดเห็นทั้งหมด ภาษาจึงหมายรวมทั้งการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การใช้ภาษาไป การแสดงสีหน้า การแสดงออกทางศิลปะและดนตรี

ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ (อ้างใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2542 : 112) กล่าวถึง ภาษามีความสำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. เด็กสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการทางสังคมขึ้น
2. เด็กสามารถใช้ภาษาเป็นคำพูด ที่เกิดขึ้นภายในจากรูปแบบการคิด โดยระบบของการใช้สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาในระดับต่อไป
3. ภาษาเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ดังนั้นเด็กจึงไม่ต้องอาศัยการกระทำกับวัตถุจริงๆ เพื่อแก้ปัญหา เด็กสามารถสร้างจินตนาการถึงแม้ว่าวัตถุนั้นจะอยู่นอกสายตาหรือเคยพบมาแล้ว เด็กสามารถทำการทดลองในสมองและทำการได้เร็วกว่าการจัดกระทำกับวัตถุนั้นจริงๆ

Bloom and Lathery (อ้างใน เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 8-9) กล่าวว่า ลักษณะของภาษาโดยทั่วไปไม่ว่าภาษาใดอาจจะแบ่งภาษาออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย เนื้อหาของภาษา (Language Content) ได้แก่ หัวข้อ เนื้อเรื่องหรือมีความหมายของสารที่จะใช้สื่อกับผู้อื่น ชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ ความสัมพันธ์ และรูปแบบของภาษา เสียงสระ เสียงพยัญชนะ วรรณยุกต์ คำที่มีความหมาย ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ เสียงที่เปล่งออกมาเป็นหน่วย ลำดับคำหรือประโยค และการใช้ภาษา การใช้ภาษามี 2 ลักษณะคือ จุดมุ่งหมายของการใช้ภาษา หรือเหตุผลที่ใช้ภาษา และสถานการณ์หรือบริบท (Context) ในการใช้ภาษา

ตารางที่ 1 ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย

อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี	อายุ 6 ปี
- สามารถใช้คำศัพท์ประมาณ 900 คำ และพูดเป็นประโยคยาวได้ 10-12 พยางค์	- ช่างพูด สามารถใช้คำศัพท์ประมาณ 1,500 คำ จะมีคำถามที่ขึ้นต้นด้วยเมื่อไร อย่างไร และทำไม	- ชอบซักถามสามารถใช้คำศัพท์ประมาณ 2,500 – 3,000 คำ	- พูดได้คล่องแคล่วและสนใจคำใหม่
- ชอบใช้คำที่ขึ้นต้นด้วยอะไร ที่ไหนและใคร	- ชอบเล่าเรื่องเรื่องต่างๆ หรือนิทาน	- ชอบเล่นสมมติและใช้คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- เริ่มการอ่าน เริ่มเข้าใจนามธรรมบ้าง เช่น เรื่องการเจ็บป่วย อุบัติเหตุ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ ภาษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลทุกคนและทุกวัย เพราะภาษามีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อมนุษย์จะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองและเข้าใจผู้อื่นได้ โดยที่เด็กเล็กก็จะพยายามใช้ภาษาที่ตนเองพอจะใช้ได้ในขณะนั้น เช่น ภาษาท่าทางร่วมกับคำพูดบางคำเพื่อบอกถึงความต้องการของตนเองให้ผู้ดูแลได้รับทราบ ภาษามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก พัฒนาการทางด้านภาษาของมนุษย์เริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน ดังนั้นการเรียนรู้ด้านภาษาในเด็กปฐมวัยจึงเน้นที่ภาษาพูด การใช้ภาษาให้เหมาะสม กาลเทศะ มีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กต่อไป สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ห้อง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ตำบลเลิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม จะได้รู้จักคำในการพูดและการฟัง โดยการใช้นิทานอีสป เป็นสื่อสำหรับฝึกทักษะในการพัฒนาการฟังและการพูดออกเสียง นิทานอีสปสำหรับเด็กนั้นเป็นนิทานที่ให้เด็กได้ใช้ในการ ฟังและการพูด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกัน และสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วย

2. การเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัย

การจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ภาษาเด็กปฐมวัย ที่จะให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องมียุทธศาสตร์ประกอบและการดำเนินงาน ต่อไปนี้

2.1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนดำเนินการใด ๆ ควรได้มีการวางแผนการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์ก็เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ประสบการณ์เพื่อให้เกิดผลดีที่สุดเพราะ “ไม่มีการสอนที่ดีใดจะเกิดขึ้นได้ โดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้า” การวางแผนการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งครูจำเป็นต้องทราบว่า จะวางแผนอย่างไร เพื่อให้เด็กได้พัฒนาพร้อมกันทั้งการเรียนและการเล่นทั้งนี้เพราะสำหรับเด็กปฐมวัย การเรียนจะนำเด็กไปสู่การเรียนนอกจากนี้เด็กจะพัฒนาไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ ความสามารถของครู ที่จะนำความรู้ที่ตนมีอยู่ ไปใช้กับเด็กแต่ละคน ได้อย่างเหมาะสม ตามระดับพัฒนาการของเด็กก่อนวางแผนการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ ครูควรได้อ่านประวัติของเด็กแต่ละคน ซึ่งประวัตินี้อาจได้มาจากการประชุมผู้ปกครอง ระเบียบประวัติของนักเรียน รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก เช่นการพูดไม่ชัด เด็กยังไม่มีความรู้ทางด้านภาษา เด็กติดอ่าง เด็กไม่พูด เด็กพูดภาษาถิ่นซึ่งการรู้ประวัติของเด็ก ช่วยให้ครูเข้าใจเด็กมากขึ้น เพราะพัฒนาการทางภาษาของเด็กส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ว่าใช้ภาษาอย่างไร พ่อแม่ผู้ปกครองเอาใจใส่มากน้อยแค่ไหนเด็กอยู่กับใคร เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่มากน้อยแค่ไหนเด็กอยู่กับใคร เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ อยู่กับปู่ย่า ตายาย หรืออยู่กับพี่เลี้ยงย่อมใช้ภาษาแตกต่างกัน เช่นเด็กที่อยู่กับพี่เลี้ยงใช้ภาษาถิ่นย่อมพูดภาษาถิ่นด้วย เด็กที่ครอบครัวเอาใจใส่ จะใช้ภาษาดีกว่า เด็กที่ครอบครัวปล่อยปละละเลยเมื่อครูรู้จักเด็กดีแล้ว ก็จะวางแผนการจัดประสบการณ์ได้ว่า จะจัดกิจกรรมอย่างไร จะใช้สื่ออะไร เพื่อให้เด็กได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพของตนเอง (รัตนาภา เกริกการณีย์ ; อังโน เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 10)

2.2 หลักการเรียนรู้ทางภาษา ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ควรต้องพิจารณาหลักการสำคัญ 5 ประการคือ

2.2.1 ครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัย

2.2.2 ภาษาประกอบด้วยทักษะ 4 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กันคือ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน

2.2.3 เด็กที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลากหลาย จะมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

2.2.4 เด็กที่มีวัยต่างกัน มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างกัน

2.2.5 พ่อแม่สามารถสร้างเสริมประสบการณ์ด้านภาษาให้ลูกได้

2.3 บทบาทและหน้าที่ของครูครูเป็นบุคคลสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ครูที่ต้องการให้เด็กใช้ภาษาดีครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี ถ้าอยากให้เด็กพูดครูต้องเป็นผู้ฟัง

ที่ดี ต้องสนใจและเป็นห่วงใยเด็ก ครูต้องวางแผนการจัดประสบการณ์อย่างดี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาเหมือนการใช้ภาษาปกติในชีวิตประจำวัน เพราะเด็กปฐมวัยมีบทบาทในการกระตุ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยการพัฒนาเด็กต้องเริ่มจากตัวครูก่อน ครูต้องเข้าใจพัฒนาการหรือวัยวุฒิ รวมถึงกระบวนการอบรมเลี้ยงดูให้ ถูกต้องและมีความเชื่อมั่นและกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงแนวคิดในทางที่ดีขึ้น เพราะครูมีบทบาทสำคัญ มีอิทธิพลต่อความรู้สึกความคิด การแสดงออกของเด็ก ซึ่งครูสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาเข้าใจความหมาย เห็น โครงสร้างของภาษาอย่างองค์รวมก่อน เช่นการเรียนรู้จากนิทานทั้งเรื่อง เด็ก ๆ จะรู้ว่าในหนึ่งเรื่องนี้มีหลายหน้าที่ เปิดอ่าน แต่ละหน้าจะประกอบด้วยกลุ่มคำ ย่อหน้า ประโยค คำและอักษร ซึ่งค่อยแยกย่อยลงไป เห็นวิธีการเรียงร้อยกันของประโยคในภาษาของเราที่ครูอ่านหรือพูดให้ฟังซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างราบรื่น และวิธีการพื้นฐานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาของเด็กไว้ ดังนี้ คือ รู้จักฟังเด็ก ให้เด็กได้พูดคุยถึงเรื่องที่เขาได้พบเห็น ได้ฟังมา รู้จักพูดคุยหรือสนทนากับเด็ก รู้จักซักถามเพื่อให้เด็กได้ใช้ภาษากว้างขึ้น ให้เด็กได้ฝึกฝนการฟัง รับปรึกษา เมื่อเด็กมีปัญหา ใฝ่หาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษา (เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 11)

นภนตร ธรรมบวร (อ้างใน เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 11-12) กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมด้านภาษาไว้ดังนี้

1. ครูควรจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดและการเขียน โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย วาดรูปและเล่าเรื่อง
2. ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้การเขียน และวิธีการที่มีความหมายกับเด็ก ครูควรเตรียมหนังสือและอุปกรณ์การเขียนในมุมในห้องเรียนเพื่อให้เด็กเล่นตามต้องการ
3. ครูควรกำหนดช่วงเวลาการอ่านให้แน่นอน โดยครูอาจพาเด็กไปห้องสมุดให้เด็กได้เลือกและยืมหนังสือเอง
4. ครูควรส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารประเภทอื่น ๆ นอกจากภาษาพูด เช่น ภาษาท่าทาง คนตรี ศิลปะและภาษาเขียน ซึ่งภาษาเหล่านี้จะพัฒนาอย่างรวดเร็วในเด็กปฐมวัย
5. ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ตีความหมายและแก้ปัญหา โดยใช้นิทานเป็นเครื่องมือนิทานเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก
6. ในขณะที่อ่านหนังสือนิทานร่วมกับเด็ก ครูควรแนะนำคำศัพท์ฯ ในนิทาน เพื่อให้เด็กมีวงศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้น

7. ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการตกแต่งชั้นเรียนผ่านการใช้ภาษา เช่น ตกแต่งมุมห้องด้วยแผ่นป้ายที่เด็กเขียน รูปที่เด็กวาด ทำให้เด็กเกิดความภูมิใจ

8. ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กลองผิดลองถูกในการใช้ภาษา อย่างบอกว่ามี ผิด อย่าดูว่าหรือแก้ไข จะทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นใจ และไม่กล้าพูดไม่กล้าเขียน

แนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ การสอนให้เด็กจับใจความต้องพิจารณาจากแนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้สอนต้องมีความหมายสมบูรณ์ มีใจความครบถ้วนและเน้นความสัมพันธ์ของการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเรียนทักษะย่อยของภาษา เช่น การฝึกสะกดคำ การคัดลายมือ จะทำต่อเมื่อเด็กต้องการ และการเรียนทักษะย่อยนั้นสามารถช่วยให้เด็กสื่อความหมายได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (Bolton and other, 1991)

2. เนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็ก คือ ประสบการณ์จริงที่เด็กจะได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย

3. การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในการเรียนทุกวิชา

4. การสอนภาษาต้องให้ความสำคัญแก่กิจกรรมที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง โดยครูมีบทบาทช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมนั้น

5. การสอนภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมภาษาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก โดยครูควรมองข้อผิดพลาดของเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ เพื่อจะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น

ดักฟีและโรชเลอร์ (Duffy and Roehler. 1993) กล่าวถึงแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติว่าเป็นการสอนที่มุ่งเน้นการสอนภาษาโดยรวมไม่แยกการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนออกจากกัน สอดคล้องกับฮอลดาเวย์ (Holdaway ; อ้างใน Morrow. 1989) ที่ได้กล่าวถึงประสบการณ์ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดี คือ

1. ประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้ที่ให้แรงจูงใจ กำลังใจและช่วยเหลือในการใช้ภาษา

2. ประสบการณ์ในการได้สังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้ใหญ่

3. ประสบการณ์ในการได้ฝึกปฏิบัติสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วคนเดียวหรือกับผู้อื่น

4. ประสบการณ์ที่ได้แสดงความสามารถและได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่

บราวน์ (Brown. 1980 : 32 ; อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร. 2535 : 209)

ได้สังเกตการณ์พัฒนาทางภาษาของเด็กสามคนเป็นเวลาหลายปี เขาได้ค้นพบว่าความยาวของการออกเสียงของเด็กเป็นเครื่องชี้การพัฒนารองภาษาได้ดีกว่าอายุของปฏิทิน ถ้าเราบรรยายภาษาของเด็กหลายๆ คน ที่อายุเท่ากัน เราจะพบว่ามีความแตกต่างกันมาก แต่ถ้าเราบรรยายภาษาของเด็กหลายๆ คน ที่มีความยาวของภาษาพูดเท่ากันเราจะพบความเหมือนกันหลายๆ อย่าง บราวน์ ได้อธิบายขั้นตอนการพัฒนารองภาษาของเด็กว่า ในขั้นแรกเป็นขั้นสองคำ (The two-word stage) หรือขั้น โทรเลข เพราะหน่วยความจำที่เด็กพูดเป็นคำมีความหมายหนักแน่น คล้าย ๆ กับคำที่ใช้ในตัวเลข ส่วนในขั้นที่สอง เด็กจะใช้หน่วยคำทางหลักทางภาษามีคำที่เชื่อมต่อกัน และการขยายคำเพิ่มมากขึ้น ส่วนในขั้นที่สามนั้นเด็กจะใช้ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม และประโยคคำสั่ง ลักษณะของประโยคเหล่านี้จะพัฒนาต่อจากขั้นที่สามต่อไปอีกนานเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องและพัฒนาในทุกขั้นตอน

สโบลิน และ เวลช์ (Solbin and Welsh. 1980 : 34 ; อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร, 2535 : 210) ได้แย้งแนวคิดพัฒนารองภาษาของเด็กด้วยการล้อเลียนแบบไว้ว่าการเลียนแบบไม่ใช่เครื่องมืออันสำคัญในการเรียนรู้ภาษาเพราะภาษาที่เด็กจะเรียนรู้มันไม่เหมาะกับการเลียนแบบเด็กได้รับรู้เฉพาะผิวเผินในส่วนที่เป็น โครงสร้างของประโยคแต่เด็กจะต้องเรียนรู้ลึกซึ้งกว่านั้นและเรียนกฎทั้งส่วนต้นและส่วนลึกของ โครงสร้างทั้งสองได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเลียนแบบภาษาของเด็ก 2 ปี และค้นพบว่าถ้าเด็กเข้าใจรูปแบบของประโยคเด็กก็จะเลียนแบบของประโยคโดยใช้ประโยคของตนเองเด็กจะทำความเข้าใจความหมายและพูดตอบโดยใช้ระบบกฎของตนเอง

แนวคิดในด้านการเรียนทางภาษาของเด็กว่า เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการนั้น บราวน์ (Brow. 1980 : 32 ; อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร. 2535 : 210) ได้สรุปไว้ดังนี้ว่า

1. การสื่อสารของเด็กในระยะแรก อันได้แก่ การร้องไห้ ทำเสียงอ้อแอ้ พูดหนึ่งหรือสองคำเป็นไปเพื่อสนองความต้องการของตน
2. เด็กทุกคนพัฒนาระบบภาษาของตน นอกเหนือไปจากการตอบสนองความต้องการพื้นฐานเด็กจะพัฒนารูปประโยค และคำศัพท์ที่ซับซ้อนและหลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งเด็กไม่จำเป็นต้องทำเช่นนี้ เพราะเพียงรูปประโยคง่ายๆ และคำศัพท์ในวงจำกัด เด็กก็ได้ในสิ่งที่ตนต้องการแล้ว

3. เด็กมีความต้องการต่างๆ กันมีความพร้อม และโอกาสพบกับผู้ใหญ่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน แต่เด็กทุกคนก็พัฒนาระบบอันซับซ้อนของภาษาคด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด โดยเริ่มจากการทดลองหัดเล่นกับเสียง การเลียนแบบเสียง พัฒนาการจนถึงการใช้คำอย่างมีความหมายใช้ประโยคยาวขึ้นและสามารถใช้ประโยคที่โครงสร้างไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อนและมีความหมายเพื่อใช้ในการพูดสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก

3. ความสามารถในการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

เพียเจท์ (Piaget, 1955 ; อ้างถึงใน ศรียา นิยมธรรม และ ปกัสร นิยมธรรม, 2540 : 38) เมื่อพบว่ามีการสนทนาระหว่างเด็กด้วยกัน เด็กสามารถเข้าใจกันได้ทั้งนี้เพราะเด็กพูดไปทำท่าทางไปด้วยเช่น เด็ก 4-6 ขวบ จะสามารถอธิบายเล่าเรื่องราวหรือแสดงสิ่งที่สนใจให้เพื่อนๆ ฟังได้ไม่ว่าจะเป็นวิธีเล่นเกม การบวกเลขหรือวิธีพับกระดาษ ฯลฯ เพื่อนจะเข้าใจได้ดีกว่าเวลาที่ครูอธิบายให้ฟังเสียอีก ทว่าในการเล่าเรื่องราวโดยไม่มีท่าทางประกอบหรือไม่ได้ใช้วิธีพูดแล้วทำไปแล้ว ก็มีได้เข้าใจกันดียิ่งไปกว่าที่เด็กเข้าใจผู้ใหญ่เลย ทั้งนี้เพราะเด็กและผู้ใหญ่เมื่อได้ยินอะไร มักไม่คิดตามทีผู้พูดคิดหากแต่คิดตามความเข้าใจของตนเอง และจะจับเอาสิ่งที่ตนเองสนใจเท่านั้น หรือ ไม่ก็มักคัดแปลงให้เข้ากับความพอใจ หรือความเข้าใจเดิมของตัวเอง นอกจากนี้เพียเจท์ ยังค้นพบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 8 ขวบนั้น เวลาอธิบายอะไรมักจะเอาตัวอย่างเป็นศูนย์กลาง เวลาพูดจึงดูเหมือนพูดกับตัวเองมากกว่าจะคิดอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ส่วนผู้ฟังที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันก็ฟังด้วยลักษณะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางพอๆ กัน จึงทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน ทั้งๆ ที่ผู้ฟังก็คิดว่าตนเองเข้าใจ ส่วนคนพูดก็เชื่อเอาเลยว่าคุณฟังเข้าใจทุกอย่างตามแบบที่ตนเข้าใจ

เพียเจท์ (Piaget) ได้สรุปการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยไว้ 3 รูปแบบ คือ

1. การพูดซ้ำๆ (Repetition) คือ การที่เด็กพูดซ้ำๆ กันหลายครั้ง รวมถึงการเลียนแบบคำพูดของผู้อื่นด้วย เด็กอาจคิดว่าคำพูดเหล่านั้น่าพูดที่เราคิดขึ้นมาเองพูดกับตัวเองซ้ำๆ อย่างพอกพอใจ
2. การพูดคนเดียว (Monologue) คือ การที่เด็กชอบพูดคุยกับตัวเองดังๆ อาจจะเล่าเป็นนิยาย หรือสมมติเป็นครู เป็นพ่อเป็นแม่ การพูดลักษณะนี้ไม่เกี่ยวกับการสื่อความเข้าใจกับผู้อื่นแต่อย่างไร เป็นการพูดเพติดเพลินของตนเองเท่านั้น
3. การสื่อความเข้าใจ (Communication) คือ การที่เด็กพยายามทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นและใช้ภาษาเป็นสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจโดยการอธิบาย ชักถาม วิจาร์ณ ลักษณะการพูดใน

ขั้นนี้ แสดงถึงวิวัฒนาการทางด้านความคิด การพูด และการใช้ภาษาที่สูงขึ้น และการพูดที่มีลักษณะของการสังคมได้แก่

3.1 การเล่าเรื่องราวของตนให้ผู้อื่นรู้ เป็นการพยายามแลกเปลี่ยนความเข้าใจกับผู้ฟัง กล่าวคือเมื่อพูดแล้วก็ต้องการให้มีคนฟัง ซึ่งนำไปสู่การสนทนาต่อไป

3.2 การแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์ เด็กแสดงความคิดเห็นในการทำงานหรือการกระทำของผู้อื่น หรือใช้วิธีพูดให้ใครคนหนึ่งหรือหลายๆ คนฟัง และแสดงว่าตนเหนือกว่าผู้ที่ตนวิจารณ์ เช่น “ไม่เห็นเก่งเลย กินข้าวก็หาด้วย”

3.3 การออกคำสั่ง/การแสดงความต้องการ ขอร้อง หรือขู่ เช่น เด็กสองคนเล่นกันคนหนึ่งพูดว่า “ห้ามเล่นรถคันนี้ ห้ามจับ”

3.4 การถามและการตอบ เด็กรู้จักถามและรู้จักตอบ เด็กเล็กๆ ไม่ค่อยเอาใจใส่กับคำถามมากนัก หรือถามแล้วไม่ค่อยฟังคำตอบ หรือบางทีมีผู้ถามเด็กก็ไม่ยอมตอบเสียเฉยๆ ต้องให้พ่อแม่หรือครูตอบแทน หรือพูดนำในการตอบ โดยมากเด็กอายุ 3-5 ขวบ มักเป็นเช่นนั้น

เพียเจต์ ได้แบ่งประเภทของการถาม “ทำไม” ของเด็กออกเป็น 3 แบบคือ

1. เพื่ออธิบายสาเหตุ เช่น “ทำไมฝนจึงตก” “ทำไมจึงมีด”
2. ความงุนงง เช่น “ทำไมพ่อไม่ลุกขึ้น” “ทำไมพี่จะกลับบ้าน”
3. ความถูกต้องยุดิธรรม เช่น “ทำไมหนูยืมมือเล็ก” “ทำไมพี่หนุ่มมือใหญ่” “ทำไมพ่อสูงกว่าแม่” “ทำไมผมพ่อไม่ยาว” ฯลฯ

สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 7-8 ปี แล้วเพียเจต์พบว่า คำถาม “ทำไม” ทั้งสามประเภทนี้ไม่สู้แตกต่างกันนัก เพราะคำถามส่วนมากยังคงมีลักษณะของการเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางทั้งสิ้น คำถามอย่างอื่นนอกจาก “ทำไม”

แนวคิดในด้านการเรียนทางภาษาของเด็กว่า เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการนั้น บราวน์ (Brown, 1980 : 32 ; อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร. 2535 : 210) ได้สรุปไว้ดังนี้ว่า

1. การสื่อสารของเด็กในระยะแรก อันได้แก่ การร้องไห้ ทำเสียงอ้อแอ้ พูดหนึ่งหรือสองคำเป็นไปเพื่อสนองความต้องการของตน

2. เด็กทุกคนพัฒนาระบบภาษาของตน นอกเหนือไปว่าการตอบสนองความต้องการพื้นฐานเด็กจะพัฒนารูปประโยค และคำศัพท์ที่สลับซับซ้อนและหลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งเด็ก

ไม่จำเป็นต้องทำเช่นนี้ เพราะเพียงรูปประโยคง่ายๆ และคำศัพท์ในวงจำกัด เด็กก็ได้ในสิ่งที่ตนต้องการแล้ว

3. เด็กมีความต้องการต่างๆ กันมีความพร้อม และโอกาสพบกับผู้ใหญ่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน แต่เด็กทุกคนก็พัฒนาระบบอันซับซ้อนของภาษาด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางการพูดเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด โดยเริ่มจากการทดลองหัดเล่นกับเสียง การเลียนแบบเสียง พัฒนาการจนถึงการใช้คำอย่างมีความหมาย ใช้ประโยคยาวขึ้นและสามารถใช้ประโยคที่โครงสร้างไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อนและมีความหมายเพื่อใช้ในการพูดสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก สำหรับการวิจัยครั้งนี้ให้เด็กปฐมวัยได้มีพัฒนาการฟังและการพูด เช่น การพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค และการพูดเล่าเรื่อง เป็นต้น

ฮีเออร์ (Heccior. 1970 : 115-119) ได้ให้ความเห็นวิธีการเลียนแบบว่า เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงคำกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในขณะที่ได้ยินคำนั้น เด็กจะสะสมคำต่าง ๆ นี้ไว้และนำมาใช้พูด การได้ประสบการณ์ในลักษณะเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาของเด็ก

การพูดมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น วาทศิลป์ วาทศาสตร์ และวาทวิทยา แต่ความหมายของคำเหล่านี้ก็คือ การศึกษาที่ว่าด้วยการพูดทั้งสิ้น

การ์ (Gary. 1982 : 56-57 ; อ้างถึงใน พิสมัย กิกะแก้ว. 2531 : 31) ได้ให้ความหมายของการพูดว่าการพูดคือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยา อากัปกิริยาถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเกิดการตอบสนอง

ประมวญ คิคคินสัน (2536 : 131-132) กล่าวว่า การพูด คือ ความรู้และการใช้รหัส ซึ่งเป็นตัวแทนความคิดอ่านเกี่ยวกับตัวเรากับ โลกภายนอก โดยมีระบบแห่งสัญญาณ คือ เสียง และถ้อยคำสำหรับเจรจาติดต่อ

สุภาวดี ศรีวรรณนะ (2542 : 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรม การติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ด้วยการใช้อถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกิริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูด ไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้

มุสดี ภูอินทร์ (2536 : 186) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะที่เด็กจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเพื่อการทำงานในอนาคต นอกจากการ “พูดได้” แล้วเด็กควรจะ “พูดเป็น” ด้วย กล่าวคือ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้ภาษาได้

เหมาะสมพูดถูกกาลเทศะ เลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม พูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม พูดแสดงความคิดเห็นได้ และมีมารยาทในการพูด การฝึกทักษะการพูดจึงควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่แรกเริ่ม

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 98) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะคำพูดเป็นเครื่องมือสื่อความคิดที่รวดเร็ว แพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากจะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้วยังมีโอกาสอื่น ๆ ที่ต้องพูดอย่างเป็นทางการหรือพูดเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่นับว่าสำคัญ

สรุปได้ว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้ที่เกี่ยวข้องคือ พ่อแม่ และครู รู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและ ฝึกบ่อยๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล่าวแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับ การพูดของเรื่องราวก่อนหลังไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น และทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการจำแนกเสียง การปฏิบัติตามคำสั่ง และการบอกชื่อเรื่องของนิทานอีสปที่ได้ฟัง รวมทั้งความสามารถของเด็กปฐมวัยในการพูดชื่อเรื่องนิทานอีสป เช่น การพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค และการพูดเล่าเรื่อง

การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

ในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป ด้วยการที่ครูเล่าให้เด็กปฐมวัยฟังเพื่อนำ เนื้อหากนิทานอีสปมาประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ช้่นนำ เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ และความรู้เบื้องต้นของเด็ก โดยครูแนะนำ หนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้เด็กฟัง โดยใช้การเล่านิทานอีสปเพื่อกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดการ เรียนรู้
2. ช้่นดำเนินการ เป็นการให้เด็กรับรู้เรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงเล่าเรื่องจนจบทั้ง เรื่องโดยไม่มีการสอดแทรกระหว่างอ่านให้ฟัง
3. ช้่นสรุป ฝึกการใช้ภาษาให้กับเด็ก โดยครูออกเสียงคำพร้อมชี้ภาพตามและ

ออกเสียงซ้ำชื่อตัวหนังสือ และเมื่อครูชื่อตัวหนังสืออีกครั้ง ชื่อ 1 คำ ให้เด็กพูดตามที่ละหน้าจนจบ 1 เรื่อง หลังจากนั้นปิดตัวหนังสือ ซึ่งรูปภาพแล้วให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูชื่อนั้น คืออะไร หมายถึงอะไร

การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด เพราะการพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาส ใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กที่ ประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคคลที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ เพราะเป็น พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ซึ่ง (วรดี เลิศไกร. 2533 : 26) ได้กล่าวถึงสติปัญญาว่า สติปัญญาเป็นผลรวมของความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถหลายประการที่สำคัญ คือ ความสามารถในการตัดสินใจ การคิดหาเหตุผล และความสามารถในการปรับตัว รวมทั้งกล่าว ได้ว่าสติปัญญา คือผลงานของความสามารถ 4 อย่าง คือ

1. ความสามารถในการใช้กระบวนการที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ (Symbol)
2. ความสามารถในการคิดหาเหตุผล (Reasoning Thinking)
3. ความสามารถในการปฏิบัติอย่างได้ผลต่อสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและปรับสิ่งแวดล้อมให้

เหมาะสมกับตนเอง

นอกจากนี้พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กยังได้แก่

1. บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก และจัดหมวดหมู่สิ่งของได้
2. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
3. พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง
4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้
5. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่
6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”
7. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม
8. นับปากเปล่าได้ถึง 20

สรุปได้ว่า การฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด เพราะการพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กที่ประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษา ให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคคลที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับนิทานที่มีต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

1. ประเภทของนิทาน

คำรา ณ เมืองใต้ (2536 : 14) ได้จำแนกนิทานออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. นิทานภายิต ในสมัยก่อนการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม จะผ่านมาในรูปแบบของการยกนิทานมาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ผ่านตัวละครต่างๆ โดยเฉพาะตัวละครที่เป็นสัตว์ซึ่งโดยทั่วไปนิทานสุภายิตจะเป็นนิทานที่มีเนื้อหาสั้นๆ และมีตัวละครเป็นสัตว์เป็นสำคัญ เช่น นิทานอีสป เป็นต้น
2. นิทานเทพนิยาย นิทานประเภทนี้จะมีตัวละครแตกต่างไปจากนิทานสุภายิต กล่าวคือ ตัวละครมักจะเป็นมนุษย์ แต่มีศักดิ์สูงเป็นเจ้าหญิง เจ้าชาย เช่นเรื่อง ซินเดอเรลลา (Cinderella) เจ้าหญิงนิทรา (Sleeping Beauty) เป็นต้น
3. นิทานชาดก เป็นนิทานที่มีอยู่ในคัมภีร์ ที่เรียกว่า นิบาตชาดกกับปัญญาชาดก เป็นนิทานที่มีไว้ยกเป็นคำสอนของผู้แสดงธรรม พระภิกษุมักนำมาเทศนาสั่งสอนเป็นข้อคิดเตือนใจ เช่น พญานกเขกเต้า เป็นต้น
4. นิทานชาวบ้าน เป็นนิทานพื้นบ้าน ที่เล่าขานสืบต่อกันมาแต่โบราณ เนื้อหาในนิทานมักอ้างอิงสถานที่ๆ มีอยู่จริงในท้องถิ่น เช่น ไกรทอง เป็นต้น

ไพพรรณ อินทนิล (2534 : 42) ได้แบ่งประเภทของนิทาน โดยสรุปดังนี้

1. แบ่งตามรูปแบบทฤษฎีวิวัฒนาการของนิทาน
 - 1.1 ทฤษฎีวิวัฒนาการของเทพปกรณัม เป็นต้นกำเนิดของวีรบุรุษในนิยาย
 - 1.2 ทฤษฎีสूरย์ปกรณัม เป็นกำเนิดของนิยายทั่วไป
2. แบ่งตามระดับชั้นและระดับความสามารถของตัวละคร
 - 2.1 ตัวละครมีภูมิกำเนิดและสภาพแวดล้อมเหนือคนธรรมดา

- 2.2 ตัวละครมีภูมิกำเนิดเป็นมนุษย์
 - 2.3 ตัวละครเอกที่มีระดับชั้นเหนือกว่ามนุษย์ด้วยกัน
 - 2.4 ตัวละครมีภูมิกำเนิดมีลักษณะเช่นเดียวกับมนุษย์ เรียกว่า นวนิยาย
 - 2.5 ตัวละครมีภูมิกำเนิดระดับชั้นต่ำกว่ามนุษย์
3. แบ่งประเภทตามยุคสมัย
 - 3.1 สมัยโบราณ
 - 3.2 สมัยกลาง
 - 3.3 ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - 3.4 สมัยต่อมาจนถึงปัจจุบันหันมานิยมงานประเภตนวนิยาย
 4. การแบ่งนิทานตามรูปแบบ
 - 4.1 นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย
 - 4.2 นิทานท้องถิ่น
 - 4.3 เทพปกรณัม
 - 4.4 นิทานเรื่องสัตว์
 - 4.5 นิทานตลกขบขัน
 5. การแบ่งนิทานตามชนิดของนิทาน
 - 5.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์
 - 5.2 นิทานชาวบ้าน
 - 5.3 นิทานตลกขบขัน
 6. การแบ่งนิทานตามเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์
 - 6.1 เขตอินเดีย นิทานที่สำคัญคือ นิทานชาดก
 - 6.2 เขตประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม นิทานที่สำคัญคือ พันหนึ่งทิวา
 - 6.3 เขตรัฐต่างๆ แถบตะวันออกของทะเลบอลติก เป็นแหล่งสำคัญของนิทาน
 7. การแบ่งนิทานตามชนิดของการเล่า
 - 7.1 การเล่านิทาน โดยกวี
 - 7.2 การเล่านิทานในบ้าน
 - 7.3 การเล่านิทานในขณะที่ทำงาน
 - 7.4 การเล่านิทานในโอกาสอื่นๆ

ชาวบ้าน

7.5 การเล่านิทานบนถนนและตลาดสด

7.6 การเล่านิทานศาสนา

เกริก ยุ้นพันธ์ (2548 : 20-22) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทานแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิทานหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทาน หรือนิยายที่เกินเลยความจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอก หรือตัวละครเด่นๆ จะมีอภินิหารหรือเวทมนต์ ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า มีเทวดามียักษ์ เป็นต้น
2. นิทานประจำถิ่น หรือนิทานพื้นบ้านมักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น
3. นิทานคติสอนใจเป็นนิทานที่เปรียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ให้บังคับผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบ และไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญนิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญ ไว้และมักสร้างฉากหรือสถานการณ์น่าตื่นเต้นหรือเกิดความจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสสนาน และทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามบุคคลผู้เป็นวีรบุรุษนั้นมีความสามารถและน่าสนใจจริงๆ
5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้นๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ และทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม
6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริงลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น
7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวที่เกี่ยวกับมนุษย์เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิด และแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดี

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุขที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

2. องค์ประกอบของนิทาน

วรรณิ ศิริสุนทร(2532 : 14-17) กล่าวถึงนิทานคติธรรมสอนใจประกอบด้วย

1. นิทานอีสป (Aesop Fables) ผู้เขียนคือ อีสป (Aesop) ซึ่งเข้าใจว่าเป็นทาสชาวกรีก มีชีวิตอยู่ระหว่าง 620-560 ปีก่อนคริสตกาล เนื่องจากเขาถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการพูดและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในสมัยนั้นออกมาในรูปแบบของนิทานสอนคติธรรม โดยตัวละครเป็นสัตว์ต่าง ๆ โดยเขียนออกมาเป็นภาษากรีก ต่อมาได้รับการแปลเป็นหลายภาษา ตัวอย่างนิทานอีสป ได้แก่ หมาป่ากับลูกแกะ ราชสีห์กับหนู สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา สุนัขในรางหญ้า

2. ปัญจตันตระ (The Panchatantra) เป็นนิทานสอนคติธรรมของอินเดีย เชื่อว่าผู้แต่งเป็นคนอินเดียภาคใต้ชื่อว่า วิษณุศรมา มีชีวิตอยู่ราว พ.ศ. 843-943 ต้นฉบับเดิม เป็นภาษาสันสกฤต ต่อมามีการแปลเป็นหลายภาษา การเสนอเรื่องของนิทานเป็นนิทานซ้อนนิทานมีตัวละครส่วนมากเป็นสัตว์ แต่ละเรื่องประกอบด้วยหลักธรรมและคติชีวิตเข้าใจว่าวิษณุศรมาแต่งนิทานขึ้นเพื่อให้อบรมสั่งสอนองค์กุมารราชบุตรของพระมหากษัตริย์ให้ข้อคิดในการปฏิบัติตนในการประพฤติดองศ์ให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความดี สาระของหลักธรรมแบ่งออกเป็น 5 ประการ ได้แก่ การผูกมิตร การตัดขาดจากมิตร สงครามและความสงบสุข การสูญเสียของที่ตนมีอยู่ และผลของการกระทำอันไม่สมควร นิทานเหล่านี้เขียนเป็นเรียงความร้อยแก้วและตอนท้ายเป็นโคลงหรือกลอนสั้น ๆ ให้ข้อสรุปที่เป็นสุภาษิตสอนใจ

3. นิทานเทียบสุภาษิต มีการยกสุภาษิตตั้งเป็น โครง 1 บท แล้วมีนิทานเทียบได้กับโครงนั้น เช่น นิทานเทียบสุภาษิตของพระยาสิทธิราชฤทธิไกร(ทองคำ สีหอุไร) ซึ่งรวบรวมไว้เป็นนิทาน 84 เรื่อง

4. นิทานชาดก (Jatakas) เป็นนิทานสอนคติธรรมของอินเดีย ไม่ปรากฏชัดว่าเริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อใด แต่เป็นที่รู้จักในยุโรปเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 5 คำว่า ชาดก มาจากภาษามคธ แปลว่า เกิดแล้ว คือ หมายถึง เรื่องราวของพระพุทธเจ้าเมื่อยังเป็นพระสาวก ที่เกิดขึ้นมาแล้วในชาติก่อน ๆ ชาดกต่าง ๆ จะกล่าวถึงพระพุทธเจ้า เมื่อยังเป็นพระโพธิสัตว์ นิทานชาดกเข้ามาในประเทศไทย ด้วยอิทธิพลของพระพุทธศาสนา โดยโครงเรื่องของนิทานชาดกทุกเรื่องจะประกอบไปด้วย โครงเรื่องที่เป็นหลักสำคัญ 3 ประการ คือ หลักจริยธรรม ได้แก่ หลักทั่วไปที่

เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ การไม่ทำชั่ว ทำความดี ซ้ำระจิตใจให้ผ่องแผ้ว หลักธรรม ความเชื่อ หลักความกตัญญู เป็นต้น หลักความเชื่อเรื่องพระโพธิสัตว์ ได้แก่ ทานบารมี ศีล บารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี เป็นต้น และหลักความสัมพันธ์ระหว่างนิทานชาดกกับนิทาน ชาวบ้าน ส่วนใหญ่เขียนเป็นร้อยแก้ว แล้วสรุปเรื่องด้วยบทกลอน ที่เป็นคติสอนใจ เป็น เรื่องราวของสัตว์ที่อยู่ร่วมกันและให้บทเรียนที่เป็นคติสอนใจ นิทานที่เป็นที่รู้จักกันดีคือ ทศ ชาติชาดก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542 : 235) กล่าวถึงองค์ประกอบของนิทาน สอนคติธรรม ประกอบด้วย

- 1.เค้าโครงเรื่อง เป็นเรื่องสั้น ๆ และง่ายมีตัวละครเพียง 2-3 ตัว เช่น เรื่อง กระจ่าต่อกับเต่า กระจ่าและเต่าวิ่งแข่งกันและเต่าเป็นผู้ชนะ ทั้ง ๆ ที่กระจ่าเป็นสัตว์ที่วิ่งเร็วกว่าเต่า ทั้งนี้เป็นเพราะกระจ่ามีความประมาทและเต่ามีความมานะพยายาม เรื่องทุกเรื่องของ นิทานสอนคติธรรม จะจบลงด้วยข้อสรุปที่เป็นคติสอนใจ
- 2.ตัวละคร แทบทุกเรื่องมีตัวละครเป็นสัตว์ เช่น เต่า กบ ลิง สิงโต เป็นต้น ตัวละครในบางเรื่องเป็นคน หรือเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น ต้นไม้
3. ฉาก เป็นธรรมชาติ มีป่าเขา ลำธาร ตามสถานที่อยู่ของสัตว์ในเรื่องซึ่งจะแตกต่างจากสัตว์ในนิทานพื้นบ้าน ที่มีที่อยู่อาศัยและชีวิตแบบคน
4. คุณธรรม นิทานสอนคติธรรม มุ่งที่จะให้ข้อสรุปที่เป็นคติสอนใจในเรื่องของ ความดี ความชั่ว ความฉลาด ความโง่

เกริก ยूनพันธ์(2539 : 20-22) กล่าวถึงการแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของ นิทาน เป็น 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินความเป็นจริงของ มนุษย์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่น ๆ จะมีอภินิหาร หรือเวทย์มนต์ ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นตัวเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า เทวดายักษ์ เป็นต้น
2. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานทอด ต่อเนื่องกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของวัดอุโบสถที่มีเหตุที่มาของการสร้าง

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียบเรียงชีวิตเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือหรือเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคล ที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญ มักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญ ๆ ไว้ มักสร้างฉากหรือสถานการณ์ที่น่าตื่นเต้นเกินความเป็นจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนานทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามบุคคลที่เป็นวีรบุรุษนั้นมีความสามารถและน่าสนใจจริง ๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงลึมนกยูงกับกา เป็นต้น

6. เทพปรัมภ์ เป็นนิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริงลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข บางครั้งสอนแบบทางอ้อมผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุขที่ตลกขบขันสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องเกี่ยวกับไหวพริบ เรื่องราวแปลก ๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า นิทานคติธรรมนั้นเป็นเรื่องราวที่มีคติสอนใจแฝงไว้ด้วยคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน โดยถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งสัตว์ คน เทวดา นางฟ้า เป็นตัวแทนในการสื่อให้เห็นถึงการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ส่วนนิทานอีสป ถือเป็นส่วนหนึ่งของนิทานคติธรรม เนื่องจากข้อคิดของเรื่องเน้นแนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยใช้ทั้งคนและสัตว์เป็นตัวละคร ซึ่งเหมาะสมกับการนำไปเล่าหรือถ่ายทอดให้กับคนทุกเพศทุกวัย

3. หลักทั่วไปในการเล่านิทาน

การจะเล่านิทานให้ดีได้นั้นเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร ซึ่งผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่าอย่างมากเพื่อที่จะทำให้เด็กสนใจได้ตลอดเวลา ดังนั้นผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่าอย่างเยี่ยมยอด บุคลิกภาพและท่าทางของผู้เล่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งเช่นกันและก่อนที่จะเล่านิทานให้เด็กฟังทุกครั้งผู้เล่าจะต้องมีการเตรียมล่วงหน้าเพราะถ้าผู้เล่าได้มีการเตรียมการเล่า

ล่วงหน้าจะทำให้นิทานประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้เสมอ (ฉวีวรรณ กินาวงศ์ 2526 : 128-130) กล่าวเกี่ยวกับหลักในการเล่านิทาน สามารถแบ่งเป็นข้อๆ ดังนี้

1. ควรทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องนิทานที่จะเล่าเสียก่อน โดยจินตนาการออกมาเป็นภาพอ่านเรื่องซ้ำๆ เพื่อจับใจความ
2. ควรเลือกคำที่เป็นคำง่ายๆ ที่เด็กฟังหรือนึกออก เป็นภาพในจินตนาการได้
3. เมื่อในเนื้อเรื่องมีตัวละครคุยกันให้ใช้บทสนทนา เพราะทำให้เด็กตื่นตัวเกินกว่า
4. เริ่มต้นเรื่องให้ดีเพื่อเรียกร้องความสนใจ พยายามหลีกเลี่ยงการบรรยายและการอธิบายที่ไม่จำเป็น
5. การเล่าเรื่องควรใช้เสียงแบบสนทนากัน คือ ซ้ำ ชัดเจน มีหนักเบา แต่ไม่ควรมี เอ้อ อ้า ที่นี้
6. ขณะที่เล่านิทานควรจับเวลาให้ดี เว้นจังหวะตามอารมณ์ของเรื่อง เช่น ถ้าเนื้อเรื่องมีสิ่งเร้าใจก็พูดให้เร็วขึ้นทำท่าจริงจัง
7. นิทานที่นำมาเล่าให้ยาวพอๆกับระยะเวลาความสนใจของเด็กคือ ประมาณ 15-25 นาทีสำหรับเด็กประถมศึกษา หรือเป็นคำก็จะประมาณ 1,000 คำ
8. เวลาเล่าต้องพยายามเป็นกันเองให้มากที่สุด ให้ความรักความสนิทสนมกับเด็กอย่างจริงจัง
9. เวลาเล่าควรมีรูปภาพ ประกอบ อาจเป็นหนังสือภาพ หุ่นสื่อการสอนอื่นๆ จะช่วยให้เด็กสนใจยิ่งขึ้น
10. เวลาเล่าอย่าย่อเรื่อง ให้สั้นมากจนเกินไปจนขาดความน่าสนใจไป และจะทำให้เด็กไม่รู้เรื่อง
11. จัดบรรยากาศของห้องให้เหมาะสม เช่น อาจนั่งเล่ากับพื้น หรือเชิดหุ่นประกอบการเล่าหรืออาจจะไปเล่าใต้ต้นไม้ นอกห้องเรียนก็ได้
12. อย่าแสดงท่าทางประกอบการเล่ามากเกินไปจะทำให้เด็กหงุดหงิด พยายามเล่าให้เป็นไปตามธรรมชาติง่ายๆ และมีชีวิตชีวา
13. ขณะที่เล่าอาจให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยก็ได้ เช่น แสดงท่าตามเนื้อเรื่องแต่ไม่ควรจะให้บ่อยนัก
14. ขณะที่เล่านิทานสายตาของครูจะต้องมองกวาดดู นักเรียน ได้ทุกคน อาจจะนั่งเป็นครึ่งวงกลม หรือนั่งกับพื้นก็ได้

15. ขณะที่กำลังเล่านิทานถ้าหากมีเด็กพูด หรือถามขัดจังหวะ ครูควรบอกให้รอจนกว่าจะจบเรื่อง

16. หลังจากการเล่านิทาน ควรเปิดโอกาสให้เด็กถามและวิพากษ์วิจารณ์แต่ไม่ควรบังคับเด็กให้พูด ให้ถาม เพราะจะทำให้เด็กเสียความเพลิดเพลิน

17. หลังจากการเล่านิทานแล้วอาจจะให้เด็กได้แข่งขันกันตั้งชื่อเรื่องก็ได้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็ก ได้ติดตามและเพื่อความเข้าใจในเรื่องที่ครูได้เล่ามาแล้ว

18. ถ้านิทานเรื่องยาวครูอาจจะเล่าเป็นตอนๆ ก็ได้ เพื่อเป็นการเร้าให้เด็กอยากมาโรงเรียนไม่ขาดเรียนเพื่อมาฟังนิทานต่อจนจบเรื่อง

ในการเล่านิทานให้เด็กฟังหากมีการกำหนดจุดประสงค์ก่อนการเล่าจะช่วยให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้ฟังและผู้เล่าทั้งยังจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยความพึงพอใจ ซึ่ง (ฉวีวรรณ กินาวงศ์. 533 : 101-102) กล่าวว่า การเล่านิทานจะใช้ได้ตามจุดประสงค์นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจกับเนื้อหาเรื่องนิทานที่จะเล่าเสียก่อน โดยจินตนาการออกมาเป็นภาพเล่าเรื่องซ้ำ ๆ เพื่อจับใจความตัวละครและเหตุการณ์ทุกอย่าง ปิดหนังสือคิดเรื่องย้อนออกมาเป็นภาพและอ่านบททวนอีกครั้งเพื่อเก็บภาษาสละสลวยให้ใช้ให้เหมาะสมกับเรื่อง

2. การเลือกคำควรเป็นคำที่ง่าย ๆ ที่เด็กฟังหรือนึกออกเป็นภาพในจินตนาการได้ ควรใช้คำที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบด้วย เพื่อเด็กจะได้เข้าใจยิ่งขึ้น เช่น สูง – ต่ำ , หนัก – เบา , ใหญ่ – เล็ก หรือคำที่เกี่ยวกับ รูป ปรต กลิ่น เสียง เป็นต้น

3. เมื่อในท้องเรื่องมีตัวละครคุยกัน ให้ใช้บทสนทนาเพราะทำให้เด็กตื่นเต้น

4. เริ่มต้นเรื่องให้ดีเพื่อเรียกร้องความสนใจ พยายามหลีกเลี่ยงการบรรยายและการอธิบายที่ไม่จำเป็น

5. การเล่าเรื่องควรใช้เสียงแบบสนทนากัน คือ ซ้ำ ชัดเจน มีหนักเบา แต่ไม่ควรมี เอื้ออ้า ที่นี้เป็นต้นเพราะจะทำให้เกิดเสียดของเรื่อง และเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีของเด็ก

6. ขณะที่เล่านิทานควรจับเวลาให้ดี เว้นจังหวะอารมณ์ของเรื่อง เช่น ถ้าเนื้อเรื่องมีสิ่งเร้าใจก็พูดให้เร็วขึ้นทำท่าจริงจัง เมื่อถึงบทแปลกใจหรือตกตะลึงควรทอดระยะจะทำให้ผู้ฟังคล้อยตามได้ดีที่สุด

7. นิทานที่นำมาเล่าให้ยาวพอ ๆ กับความสนใจของเด็ก คือ ประมาณ 15-25 นาทีสำหรับเด็กประถมศึกษาหรือถ้าเป็นคำก็จะประมาณ 1000 คำ สำหรับประถมศึกษาตอนต้น ถ้าเป็นเด็กเล็ก ๆ ประมาณ 100 คำ ในระดับอนุบาลประมาณ 500 คำ

8. เวลาเล่าต้องพยายามเป็นกันเองให้มากที่สุด ให้ความรักความสนิทสนมกับเด็กอย่างจริงใจถ้าพบว่าเด็กคนใดคนหนึ่งคลายความสนใจจากนิทานและรบกวนสมาธิผู้อื่น ครู จะต้องให้ความสนใจทันทีอาจจะมานั่งใกล้ ๆ ครูก็ได้

9. เวลาเล่าครูควรจะมีรูปภาพประกอบอาจเป็นหนังสือภาพ หุ่น หรือสื่อการสอนอื่นๆ จะช่วยให้เด็กสนใจยิ่งขึ้นถ้าผู้เล่าสามารถภาพภาพประกอบขณะเล่าด้วยก็จะเป็นการดี

10. เวลาเล่าอย่างย่อเรื่องให้สั้นจนเกินไป จนขาดความสนุกเพราะจะทำให้เด็กไม่รู้เรื่อง

11. จัดบรรยากาศของห้องให้เหมาะสม เช่น อาจนั่งกับพื้น หรือเชิดหุ่นประกอบการเล่น หรือเล่าใต้ต้นไม้นอกการเรียนก็ได้

12. อย่าแสดงท่าทางประกอบการเล่ามากเกินไป จะทำให้นิทานหมดสนุก พยายามเล่าให้เป็นไปตามธรรมชาติง่าย ๆ มีชีวิตชีวา

13. ขณะที่เล่าอาจให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยก็ได้ เช่น การแสดงท่าทางตามเนื้อเรื่องแต่ไม่ควรให้บ่อยนัก

14. ขณะที่เล่าสายตาของครูควรจะต้องมองกวาดดูนักเรียนได้ทุกคน อาจจะให้เด็กนั่งเป็นครึ่งวงกลมหรือนั่งกับพื้นก็ได้ สายตาของเด็กจะจับอยู่ที่ผู้เล่า ผู้เล่าจะต้องทอดสายตาไปที่เด็กไม่เพียงเพื่อจะดูว่าเด็กมีปฏิกิริยาอย่างไรเท่านั้น แต่เพื่อว่าเด็กจะได้เห็นความรู้สึกของผู้เล่าฉายมาทางดวงตาบ้าง เช่น ความรู้สึกเศร้า เสียใจ รื่นเริง สนุกสนาน ประหลาดใจ ตื่นเต้น เป็นต้น

15. ขณะที่กำลังเล่านิทาน ถ้าหากมีเด็กพูดหรือถามขัดจังหวะ ครูควรบอกให้รอจนกว่าจะจบเรื่องอย่างไรก็ตามครูอาจให้นักเรียนขัดจังหวะได้เป็นครั้งคราว

16. หลังจากการเล่านิทาน ควรเปิดโอกาสให้เด็กถามและวิพากษ์วิจารณ์ แต่ไม่ควรบังคับเด็กให้พูดคำถามเพราะจะทำให้เด็กเสียความเพลิดเพลิน

17. หลังจากการเล่านิทานแล้ว อาจจะให้เด็กแข่งขันทันตั้งชื่อเรื่องก็ได้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ติดตามและเพื่อความเข้าใจในเรื่องที่ครูได้เล่ามาแล้ว

18. ถ้ามีนิทานเรื่องยาวครูอาจเล่าเป็นตอนๆ ก็ได้เพื่อเป็นการเร้าให้เด็กอยากมาโรงเรียนไม่ขาดเรียน เพื่อมาฟังนิทานให้จบเรื่อง

พรทิพย์ วิน โภมิษฐ์ (2530 : 39 – 40) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ได้ดีนั้นครูผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่านิทานเพื่อให้เด็กสนใจได้ตลอดเวลา ครูผู้เล่าจะต้องมีศิลปะในการ

เล่าอย่างยอดเยี่ยม คือ การใช้น้ำเสียง ในการเล่านิทานและการใช้ท่าทางประกอบในการเล่า นิทาน ก่อนเล่านิทานให้เด็กฟังทุกครั้งครูจะต้องเตรียมตัวล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้การเล่านิทาน ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ ที่วางไว้เสมอ ดังนี้คือ

1. จัดนักเรียนให้นั่งเรียบร้อยและสบายเป็นกลุ่ม หรือวงกลม บนเก้าอี้หรือพนักก็ได้
2. ผู้เล่าควรนั่งบนเก้าอี้เตี้ย ๆ เพื่อให้ผู้ฟังมองเห็น ได้อย่างทั่วถึง แลได้ยินเสียงผู้เล่าได้อย่างชัดเจน
3. ผู้เล่าจะต้องใช้เสียงดังพอที่จะได้ยินทั่วถึงกันด้วยเสียงธรรมชาติของตัวเอง ออกเสียงชัดเจนเว้นจังหวะการพูดให้พอเหมาะ ไม่เร็วหรือช้าเกินไป ใช้น้ำเสียงเหมาะกับตัวละคร อาจใช้เสียงธรรมชาติมาประกอบการเล่นด้วยก็ได้
4. ขณะเล่าอาจทำท่าทางประกอบด้วยก็ได้ แต่ต้องเป็นท่าทางที่น่าดูไม่แล้วทำจนผิดธรรมชาติ
5. ผู้เล่าต้องไม่ออกนอกเรื่องหรือเล่าเรื่องอื่นแทรกทำให้ผู้ฟังเข้าใจไขว้เขว และอย่าสอดแทรกเรื่องของศีลธรรมมากเกินไปจะทำให้เด็กเบื่อ
6. ผู้เล่าต้องทำใจให้สนุกไปตามเนื้อเรื่องด้วย ต้องไม่ฝืนใจเล่า การเล่านิทานจึงออกรสละครให้ชัดเจนบรรยายสถานที่ที่เกิดขึ้นให้มีลักษณะใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด และทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้เข้าไปนั่งอยู่ ณ ที่นั้นด้วย
7. เลือกถ้อยคำหรือสำนวนให้เหมาะกับระดับของผู้ฟัง
8. ขณะที่เล่านิทานทำใจให้สบาย ๆ และมองผู้ฟังอย่างทั่วถึงทุกคนสังเกตพฤติกรรมของผู้ฟังด้วย หากผู้ฟังไม่สนใจ ผู้เล่าใช้ไหวพริบแก้ไขวิธีการเล่าให้ตื่นตื่นเร้าใจยิ่งขึ้น
9. ควรคำนึงถึงระยะเวลาเล่าให้พอเหมาะกับความสนใจของผู้ฟังแต่ละวัยด้วย
10. ควรกำหนดเวลาเพื่อไว้สำหรับคำถามหรือข้อวิจารณ์ของเด็ก ถ้าในระหว่างการเล่านิทานเด็กขัดจังหวะหรือซักถามครูควรบอกให้รอจนเล่าจบเรื่องก่อน

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาจะเน้นแนวทางในการเล่านิทานว่ามีเทคนิควิธีการเล่าที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเตรียมตัวก่อนการเล่านิทาน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมของผู้เล่า การเลือกนิทาน การเลือกสื่อที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน ตลอดจนการจัดเตรียมสถานที่และบรรยากาศในการเล่านิทาน

2. การเล่านิทาน เริ่มจากการตกลงกฎกติกาในการฟังนิทาน การใช้เทคนิค ทำทาง น้ำเสียง สื่อประกอบการเล่ารูปแบบต่าง ๆ

3. การมีกิจกรรมหลังการเล่านิทานจบ เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมและเกิดการ เรียนรู้เนื้อหาหรือแนวคิดในนิทานเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การเล่านิทานจะประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่นั้น นอกจากจะต้องใช้เนื้อเรื่องที่ดีเหมาะสมตามวัยของผู้ฟังแล้ว การใช้เทคนิคในการเล่านิทาน อย่างถูกต้องเหมาะสมก็เป็นศิลปะที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้นิทานนั้นมีความ สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจให้เด็กเกิดความประทับใจได้มากขึ้น ดังนั้นในการจัด กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็ก ครูควรศึกษาหลักการ แนวคิด วิธีการต่าง ๆ ให้เข้าใจเพื่อ นำไปใช้ในการเล่านิทานให้เกิดประโยชน์กับเด็กมากที่สุดการพัฒนาการพูดนั้นจะต้องให้เด็ก ได้มีการเลียนเสียงที่ถูกต้อง หมายความว่าความหมายของการเบี่ยงเสียงนั้น จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จาก การสังเกต การใช้ภาษาจากบุคคลรอบข้างและนำมาทดลองใช้ซึ่งประสบการณ์ที่เด็กได้รับส่วน หนึ่งนั้นจะได้จากการฟังนิทาน

ภัทรวดี พัฒน โปธิ (2554 : 29) กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่าน สนุกสนานอีกทั้งยังสอดแทรกคุณประ โยชน์ต่าง ๆ มากมาย นิทานเป็นสิ่งที่ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นที่ชื่นชอบของเด็กและผู้ใหญ่และสอดแทรกคุณธรรมที่ดีงามเพื่อสอนคนให้ เป็นคนดีมีพฤติกรรมที่เหมาะสมส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาและความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการของเด็กช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความใกล้ชิดผูกพัน เข้าใจซึ่งกันและกันนิทานไม่ใช่ เฉพาะเด็กเล็กเท่านั้นที่ชอบฟังแม้แต่เด็กที่มีอายุถึง 10 ขวบแล้วก็ยังชอบฟังนิทานแต่การเล่า นิทานให้เด็กแต่ละวัยต่างๆ ฟังนั้นย่อมต้องแตกต่างกันตามวัยของเด็ก ดังนั้นผู้เล่านิทานควรจะ ทราบถึงพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ เกี่ยวกับความสนใจและความต้องการของเขาเพื่อเป็น แนวทางในการเลือกเรื่อง อุปกรณ์ประกอบการเล่าตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษาที่เหมาะสมกับ เด็กซึ่งพัฒนาการของเด็กสามารถแบ่งออกเป็นวัยต่างๆ ได้ 7 วัย คือ

1. วัยทารก (0-2ขวบ)
2. วัยก่อนเข้าเรียน (2-4ปี)
3. วัยอนุบาลศึกษา (4-6ปี)
4. วัยประถมศึกษาปีที่ 1-2 (6-8ปี)
5. วัยประถมศึกษาปีที่ 3-4 (8-10ปี)
6. วัยประถมศึกษาปีที่ 5-6 (10-12ปี)

7. วัยมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (12-14ปี)

การเล่านิทานเพื่อให้เด็กได้เกิดความสุข สนุกสนานและได้ประโยชน์จากการฟังนิทานสามารถนำข้อคิดจากนิทาน ไปปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวันได้นั้นครูควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยตนเองบ้าง ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับเด็กจะทำให้การเล่านิทานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ

4. คุณค่าของนิทาน

เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 – 6 ขวบเป็นวัยแห่งการเพื่อฝัน สามารถสร้างจินตนาการมากมายแต่ความจำกัดทางการรับรู้จึงขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ฉะนั้นเด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่อาจจะเสริมสร้างหรือเพิ่มพูนประสบการณ์ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเล่าเพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวและเตรียมที่จะรับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง (วีริยะ สิริสิงห์. 2537 : 39) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานที่มีต่อเด็กไว้ว่า หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีคุณค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสนุกสนาน นิทานที่อ่านย่อมมีคุณค่าต่อเด็กคือ ให้เด็กได้แก้ปัญหา เมื่อนำตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่อง เด็กจะได้ทราบถึงความจริงในโลกรอบ ๆ ตัว ได้ตัดสินใจอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกัน และ (วราภรณ์ รักวิชัย. 2535 : 83) ยังได้เสนอว่านอกจากนี้นิทานยังเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก

โดยธรรมชาติและความต้องการของเด็กโดยมากแล้วจะชอบด้วยความรื่นเริงบันเทิงใจนิทานก็เป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของเด็กที่ให้ความรู้ความบันเทิงแก่เด็ก แหล่งรู้เป็นสิ่งที่รวมความรู้ความบันเทิงแก่เด็ก ทั้งยังเป็นแหล่งที่สร้างสรรคจินตนาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดัดมาให้แก่เด็กทำให้เด็กหรือผู้อ่านมีความสุข เป็นการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ โดยทางอ้อมด้วยนิทานนั้นมีมาแต่โบราณ มนุษย์ทั่วไปในโลกทุกหนทุกแห่งต่างมีนิทานเล่าต่อกันซึ่งสอดคล้องกับ (ไพพรรณ อินทนิล. 2534 : 11) ที่กล่าวไว้ว่านิทานเป็นสิ่งที่เล่าต่อกันมาแต่สมัยโบราณเป็นรูปแบบของศิลปะพื้นบ้าน เป็นการบันทึกการเล่าเรื่องบันทึกการสนทนาระหว่างผู้เล่านิทานนั้นจะมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กเป็นอย่างมากโดยการเน้นสื่อที่ส่งเสริมให้ครูหรือพ่อแม่ ผู้ปกครองไว้ใกล้ชิดเด็กโดยการเล่านิทานให้เด็กฟังเวลาว่างหรือก่อนนอนซึ่งสามารถเป็นสะพานส่งเสริมให้เข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้นอีกทั้งมีประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดัดมาให้กับเด็กหลายประการกล่าวคือ

1. นิทานเป็นสื่อเชื่อมโยงความรักใคร่ ความใกล้ชิดระหว่าง พ่อแม่กับลูก ครูกับศิษย์ บรรณารักษ์กับเด็กๆ ที่มาใช้ห้องสมุด ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของเด็กๆ ที่อยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น อยากรับประสบการณ์

3. ฝึกให้เด็กรู้จักฟังมีสมาธิรู้จักสำรวจอิริยาบถของตนเอง

4. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านภาษา ความคิด และจินตนาการที่สวยงามให้แก่เด็ก

5. นิทานให้ความบันเทิงแก่เด็กๆ ทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กมีอารมณ์แจ่มใส สมวัยและผ่อนคลายความตึงเครียด

6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กๆ นิทานก่อให้เกิดจินตนาการ เด็กอาจจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งนิทานขึ้นเองหรือวาดรูปภาพตามจินตนาการหลังจากฟังนิทานแล้วทำให้เด็กๆ คิดว่า เขามีโลกส่วนตัวที่เขาจะคิดสร้างสรรค์อะไรก็ได้ ทำให้เกิดความคิดตามใจตามมา

7. เพิ่มพูนความรู้เล็กๆ น้อยๆ ให้กับเด็ก เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ทำให้เด็กสามารถตัดสินใจในด้านการแสดงออกและสนองตอบต่อเหตุการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้อง

8. ผู้เล่ามีโอกาสที่จะแทรกคำสั่งสอนไปในนิทานเท่าที่เด็กจะรับได้ เช่น การปลูกฝังคุณธรรม ด้านต่างๆ สอนให้เด็กรักและเมตตาสัตว์ ไม่พูดเท็จมีความซื่อสัตย์มีใจโอบอ้อมอารี ไม่อิจฉาริษยากัน ฯลฯ เป็นการกล่อมเกลานิรันดร์เด็กให้น่ารัก อ่อนโยนไม่เอาเปรียบผู้อื่นเป็นที่รักของคนทุกคน (ไพพรรณ อินทนิล. 2534 : 11)

พรทิพย์ วิน โกมินทร์ (2542 : 5-6) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนิทานไว้ ดังนี้

1. ช่วยช่วยให้เด็กเกิดความสนใจ อยากรู้ อ่านหนังสือ ทำให้รักการอ่าน
2. ทำให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลิน
3. ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต
4. ช่วยเสริมสร้างอุปนิสัยที่ดี
5. ช่วยเสริมสร้างจินตนาการแก่เด็ก
6. ช่วยคลี่คลายปัญหาและซ่อมเสริมสภาพเด็ก
7. ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง

8. สร้างพื้นฐานในการฟัง

9. ฟังให้เด็กสามารถถ่ายทอดเรื่อง ฟังให้เด็กถามเป็น อ่านหนังสือจับใจความได้

10. ฟังให้เด็กสามารถถ่ายทอดเรื่องได้

จากประโยชน์และคุณค่าของนิทานดังกล่าวครูผู้สอนสามารถนำไปปรับปรุงหรือ
 คัดแปลงเพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดในการเรียนการสอนได้อย่างดี ทำให้ทราบถึง
 พัฒนาการทางกายทางอารมณ์ ทางสังคม ทางสติปัญญา ความสนใจและความต้องการฟังนิทาน
 ของเด็กๆ วัยต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกสรรนิทาน ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษาให้
 เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัยนิทานจึงเป็นที่นิยมของเด็กๆ โดยเฉพาะนิทานเรื่องสัตว์ ที่มีตัวละคร
 ในเรื่องเป็นสัตว์ทั้งที่เป็นสัตว์ป่า สัตว์บ้านและบางเรื่องก็มีคนเกี่ยวข้องกับสัตว์ ไม่ใช่มีแต่สัตว์
 ล้วนๆ แต่ทั้งคนและสัตว์นั้น จะพูดโต้ตอบกันเสมือนหนึ่งว่าเป็นมนุษย์ นิทานที่มีตัวละครซึ่งมี
 ชีวิตจิตใจแบบมนุษย์เรามากที่สุด ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะของมนุษย์การได้
 เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคของตัวละคร จะช่วยให้เด็กได้
 เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้นสามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะเมื่อต้องเผชิญอุปสรรค
 ในชีวิตจริง

ดังนั้นนิทานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างหนึ่งในการใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับเด็ก
 เด็กเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงามให้กับเด็ก นิทานเป็นศิลปะ
 การถ่ายทอดที่เก่าแก่ เป็นสิ่งบันเทิงใจแก่คนทั่วโลก ปลูกจิตใจเด็กให้อ่อนโยน กล้าหาญ รู้จัก
 แบ่งปัน ความสุขให้ผู้อื่น เราทุกคนควรตระหนักถึงคุณค่าของนิทานให้มากๆ และช่วยกัน
 ส่งเสริมให้มีอยู่คู่เด็กไทยต่อไป

5. นิทานอีสป

นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือเป็นเรื่องราวที่มีผู้แต่งขึ้นทั้งนี้มี
 จุดประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็กในด้านความคิดจินตนาการ สร้างความสนุกสนาน
 เพลิดเพลินรวมถึงการสร้างคุณธรรมและปลูกฝังพฤติกรรมอันดีงามให้กับเด็ก ผ่านเนื้อหา
 เรื่องในนิทานนั้น ๆ โดยสอดแทรกเนื้อหาพฤติกรรมทางสังคม เพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทาง
 ในการดำรงชีวิตเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ซิดพงษ์ กวีรวุฒิ (2553 : 8) กล่าวว่าอีสปเป็นทาสชาวกรีก นักเล่านิทานอัจฉริยะ
 ของโลกและบทบาทของนิทานอีสปนับแต่อดีตกาลจวบจนปัจจุบันย่อมเป็นสิ่งที่ชี้ชัดให้เห็นถึง
 คุณประโยชน์ของนิทานอีสปที่มีต่อมวลมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

นิทานอีสปเป็นนิทานที่มีตัวละครทั้งคนและสัตว์ สอดแทรกคติสอนใจในเรื่องความดีและไม่ดี ผู้อ่านเข้าใจด้วยข้อสรุปที่ชัดเจนเพราะมีโครงเรื่องที่สั้นเข้าใจง่าย เป็นสิ่งที่ชี้ชัดให้เห็นถึงคุณประโยชน์ของนิทานได้เป็นอย่างดี นิทานอีสปเป็นนิทานสอนคติธรรม สอนใจมีโครงเรื่องง่าย ๆ และตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ ผู้ได้อ่านและมีความเข้าใจก็ด้วยมีข้อสรุปที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

6. ความหมายของนิทานอีสป

นิทานอีสปเป็นเรื่องราวที่เล่าเกี่ยวกับการสอนให้คนมีศีลธรรมอันดี โดยให้แง่คิดและคำสอนไว้ในตอนท้ายของเรื่องเสมอ ซึ่งนิทานอีสปมีเทคนิคของการเล่าขานเรื่องราวผ่านตัวละครที่เป็นสัตว์ต่าง ๆ ดังนั้นนิทานเรื่องใดก็ตามที่เป็นเรื่องเล่าขานเกี่ยวกับสัตว์หรือว่าในเนื้อเรื่องมีสัตว์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว นิทานเรื่องนั้นมักจะมีต้นตอมาจากเรื่องเล่าของประสบโชคหรืออุปสรรคหรืออีสปนั่นเอง ได้มีผู้ให้ความหมายของนิทานอีสปไว้ดังนี้

วรรณิ ศิริสุนทร (2532 : 14) กล่าวว่า นิทานสอนคติธรรม (Fables) เป็นนิทานสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีแก่นเรื่องแกนเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้นและต้องใช้บทเรียนที่สอนใจเป็นข้อสรุปที่ชัดเจน เช่น นิทานอีสป นิทานชาดก ปญจตันตระนิทาน นิทานเทียบสุภาษิต

ไพพรรณ อินทนล (2534 : 17) กล่าวถึงนิทานอีสปไว้ว่าเป็นนิทานประเภทสอนคติธรรม(Fables) คล้ายกับนิทานสอนใจ คือ ตัวเอกต้องเป็นสัตว์แต่มีคติ เช่น ราชสีห์กับหนู

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2542 : 253) กล่าวว่า นิทานอีสปเป็นนิทานสอนคติธรรม (Fables) เป็นนิทานสั้น ๆ ที่ให้คติในเรื่องของความดี ความชั่ว ความฉลาด ความโง่ ตัวละครในเรื่องเป็นสัตว์ที่มีบทบาทการกระทำอย่างคน ให้บทเรียนสอนใจผู้อ่านด้วยข้อสรุปที่ชัดเจน

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2549 : 34) กล่าวว่า นิทานอีสปเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อมุ่งให้เกิดคติธรรมสอนใจในการดำรงชีวิต เพื่อเป็นแนวทางให้ละเว้นความชั่ว

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า นิทานมีหลายประเภทแตกต่างกันไปตามรูปแบบของการ เล่าถื่นที่กำเนิดและจุดมุ่งหมาย โดยมีจุดประสงค์ที่เหมือนกันคือ เพื่อความบันเทิงจรโลงใจ แต่แฝงไว้ด้วยแง่คิด คติธรรม กุศโลบาย ให้ผู้ฟังได้คิดและติดตาม

7. เทคนิคการเล่านิทาน

วิธีการเล่านิทานจะมีศิลปะในการเล่านิทานแตกต่างกันออกไป เทคนิคการเล่านิทานควรจะประกอบด้วย เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องความดีชนะความชั่วผู้เล่า

จะต้องจำเรื่องได้ดีทุกตอน น้ำเสียงชัดเจนต้องให้เด็กได้ยินทั้งหมด ระดับเสียงและจังหวะพูด ถูกต้อง ใส่ความรู้สึกลงไป น้ำเสียงถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูง ต่ำ ทำเสียงเด็กหรือคนแก่ หรือ ทำเสียงตามลักษณะของตัวละคร ได้เด็กจะยิ่งสนใจมาก การใช้ท่าทางถ้ามีภาพประกอบผู้เล่า ไม่ต้องใช้ท่าทางมากแต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตาม โอกาสแต่อย่าใช้มากเกินไปให้เป็นไปตามธรรมชาติ จังหวะการพูดเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ นิทานน่าสนใจ การใช้สายตาและอารมณ์ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึกและ อารมณ์ของผู้เล่าก่อนฟังนิทานควรกำหนดข้อตกลงในการฟังนิทาน เช่น ไม่พูดแซงในขณะที่ฟัง นิทาน เวลาในการเล่านิทานเด็กอายุ 4 ถึง 5 ขวบ หรือ 5 ถึง 6 ขวบ ใช้เวลาประมาณ 10 ถึง 15 นาที การเล่านิทานถ้าจะเล่าโดยการอ่านหรือการเล่าปากเปล่า โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีการเลย จะทำให้ความสนใจของเด็กตกลง ฉะนั้นครูจึงมีทั้งรูปแบบและวิธีการที่จะช่วยให้ บรรยากาศของการฟังนิทานน่าสนใจยิ่งขึ้น(วรรณคดี คำชู. 2555 : 31)

ปรีดา ปัญญาจันทร์ และ ชีวัน วิสาสะ (2540 : 21-40) ได้แนะเทคนิคการเล่านิทาน ดังต่อไปนี้

1. การเล่าปากเปล่า วิธีนี้จุดสนใจจะอยู่ที่ผู้เล่า ซึ่งต้องเตรียมตัวให้พร้อม เช่น อ่านเนื้อเรื่องมาก่อน จับประเด็นสาระที่สำคัญของเรื่องไม่จำเป็นต้องเหมือนกับที่อ่านเสมอไป น้ำเสียงต้องน่าฟัง มีอารมณ์ร่วมไปกับเรื่องที่เล่า บุคลิกของผู้เล่าต้องน่าสนใจไม่ว่าหนึ่งหรือ หลากหลิกจนเกินไป เสื้อผ้าที่สวมใส่ก็ควรทำให้เกิดความมั่นใจในการเคลื่อนไหว นอกจากนี้ บรรยากาศในการเล่าก็สำคัญ ควรมีอากาศถ่ายเทไม่ร้อน หรือแออัดเกินไป มีความเงียบเพื่อให้ ผู้ฟังเกิดสมาธิ
2. การเล่าโดยใช้หนังสือประกอบ วิธีนี้ผู้เล่าต้องอ่านนิทานให้ขึ้นใจ ศึกษา ภาพประกอบว่าหน้าใดมีเนื้อหาอย่างไร การถือและพลิกหนังสือต้องไม่บังรูปภาพในหนังสือ ถือหนังสือในระดับที่ผู้ฟังเห็นได้ชัดเจน จัดที่นั่งให้เหมาะสม เพื่อจะได้เห็นภาพได้ทุกคน ขนาดของภาพในหนังสือต้องมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจน
3. การเล่าโดยใช้ภาพประกอบ ต้องใช้ภาพที่มีขนาดเห็นได้ชัดเจน มีจำนวนภาพ ที่อาจปรับให้พอเหมาะกับการเล่า การถือภาพ ให้ตัวหนังสือข้างหลังภาพอยู่ในระดับสายตา ใช้ มือข้างที่ถนัดค้ำภาพที่เล่าแล้วมาสอดคั่นหลัง
4. การเล่าโดยใช้สื่อใกล้ตัว เป็นการหยิบฉวยเอาของใกล้ตัวมาใช้เป็นสื่อเพราะ เด็กสามารถใช้จินตนาการให้สอดคล้องกับเนื้อหาของนิทานนั้น ๆ ได้ สิ่งสำคัญอยู่ที่ผู้เล่าจะ สามารถชักจูงให้ผู้ฟังเกิดภาพคล้ายตามเนื้อเรื่องในนิทานมากน้อยเพียงไร

5. เล่าโดยใช้ศิลปะ ได้แก่ เล่าไปพับไป โดยนำ เอาขั้นตอนการพับกระดาษมาเล่าประกอบนิทานเล่าไปตัดไป เป็นการเล่าที่ใช้การตัดกระดาษให้ออกมาเป็นตัวละครหรือฉากระหว่างที่เล่าผู้เล่าจะตัดกระดาษออกเป็นรูปต่าง ๆ วาดไปเล่าไป วิธีนี้ผู้เล่าต้องมีความสามารถในการวาดรูปที่ฉับไว ซึ่งควรมีการฝึกวาดก่อนออกไปเล่า ก็จะทำให้นิทานมีความน่าสนใจ และมีชีวิตชีวามากขึ้น

เกริก ยूनพันธ์ (2539 : 37) ได้เสนอรูปแบบของการเล่านิทาน ไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า
2. การเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
3. การเล่านิทานใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ

สรุปได้ว่า เทคนิควิธีการเล่านิทานเพื่อให้เด็กได้เกิดความสุข สนุกสนานและได้ประโยชน์จากการฟังนิทานสามารถนำข้อคิดจากนิทาน ไปปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน ได้นั้นครูควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยตนเองบ้าง ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับเด็กจะทำให้การเล่านิทานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ การเล่านิทานดังกล่าวช่วยให้เด็กเกิดความสุขสบายใจ มีความรู้สึกที่เป็นอิสระทั้งทางร่างกายและจิตใจ และเกิดทัศนคติที่ดี นอกจากนี้การเล่านิทานไม่ควรซ้ำซาก และจำเจควรพยายามแสวงหาวิธีต่าง ๆ ในการเล่านิทานให้น่าสนใจ เพื่อช่วยให้การเล่านิทาน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เทคนิควิธีการเล่านิทานที่ไม่จบเรื่องสมบูรณ์เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความคิด พัฒนาทักษะการฟัง การพูดและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ครูเล่านิทานอีสปให้เด็กปฐมวัยฟัง เพื่อนำเนื้อหาจากนิทานอีสปมาประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นนำ เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ และความรู้เบื้องต้นของเด็ก โดยครูแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่านให้เด็กฟัง โดยใช้การเล่านิทานอีสปเพื่อกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้

2. ขั้นดำเนินการ เป็นการให้เด็กรับรู้เรื่อง โดยครูอ่านออกเสียงเล่าเรื่องจนจบทั้งเรื่องโดยไม่มีสอแทรกกระหว่างการอ่านให้ฟัง

3. ขั้นสรุป ฝึกการใช้ภาษาให้กับเด็ก โดยครูออกเสียงคำพร้อมชี้ภาพตามและออกเสียงซ้ำชี้ตัวหนังสือ และเมื่อครูชี้ตัวหนังสืออีกครั้ง ชี้ 1 คำ ให้เด็กพูดตามทีละหน้าจนจบ 1 เรื่อง หลังจากนั้นปิดตัวหนังสือ ีรูปภาพแล้วให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูชี้ขึ้นนั้น คืออะไร หมายถึงอะไร

8. การเลือกสื่อประกอบการเล่านิทาน

การเล่านิทานควรเลือกเรื่องให้เหมาะสมกับการพัฒนาการ ความต้องการและช่วงเวลาความสนใจของเด็กผู้เล่าควรใช้สื่อหลายรูปแบบ ดังนี้ การเล่าปากเปล่าใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส การอ่านจากหนังสือนิทานหรือหนังสือภาพโดยตรง ใช้แผ่นภาพประกอบหรือรูปภาพที่ติดกับป้ายคำศัพท์ หรือกระดาษแม่เหล็ก การใช้หุ่นต่างๆ เช่น หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุง หุ่นสวมศีรษะ เป็นต้น การใช้กระดาษสำหรับวาดภาพประกอบให้เด็กคอยติดตามเหตุการณ์ของเรื่องใช้การวาดภาพบนนิ้วมือ ฝ่ามือ แล้วสมมุติให้เป็นตัวละครต่างๆ ใช้เทปและเครื่องบันทึกเสียงใช้สื่อใกล้ตัว เช่น ดินสอ แก้ว ดอกไม้ ต้นไม้ เป็นต้น และการศิลปะประกอบการเล่า เช่น เล่าไปพับไป เล่าไปวาดไปในกระดาษ เล่าไปตัดภาพไป (อินทிரารูมาศ. 2545 : 40)

การใช้นิทานเป็นสื่อจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก นิทานนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญของครูปฐมวัยที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนคล้อยตามกระตุ้นให้คิด กระตุ้นให้แสดงออกและเป็นตัวแบบหล่อหลอมพฤติกรรมรวมทั้งการฟัง การพูด เด็กจะคิดจินตนาการตามคำพูดที่มีอยู่ในนิทาน

9. นิทานภาพ

นิทานภาพหรือหนังสือภาพสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่แต่ภาพอย่างเดียวโดยไม่มีคำบรรยาย และบางประเภทก็มีเรื่องและคำบรรยายเล็กน้อยประกอบภาพ เพื่อใช้เล่าเรื่องให้เด็กฟังและให้เด็กได้ดูภาพไปพร้อมๆ กันซึ่ง (กล่อมจิตต์ พลายเวช. 2524 : 134-135) ได้กล่าวถึงหนังสือภาพสำหรับเด็กว่าหนังสือภาพที่มีทั้งการบรรยายภาพและไม่มีคำบรรยายภาพ หนังสือทั้งสองแบบนี้เหมาะสมสำหรับเด็กเล็กที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ ภาพจะทำหน้าที่บรรยายเรื่องโดยตลอดและช่วยเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ ช่วยขยายความรู้ด้านต่างๆ ของเด็กให้กว้างและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 13) ได้ให้ความหมายของนิทานภาพสำหรับเด็กว่าหมายถึง นิทานภาพที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำขึ้นสำหรับเด็กอ่าน โดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ ถ้าเป็นเด็กเล็กๆ อาจเป็นนิทานภาพสั้นๆ หรือนิทานที่มีเนื้อเรื่องและรูปภาพหรือหนังสือการ์ตูนก็ได้ นิทานภาพสำหรับเด็กจะต้องจัดทำขึ้นให้มีเนื้อหาสาระรูปเล่มและตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ และความสามารถของเด็กด้วยรูปแบบหรือลักษณะของนิทานภาพสำหรับเด็กจะมีหลายลักษณะ โดยเฉพาะนิทานภาพสำหรับเด็กเล็กๆ จะมีลักษณะ

ต่างๆ ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป จับถือได้สะดวก หรือเป็นเด็กเล็กยังมีหลายแบบ จนถึงลักษณะพอกเก็ตบุ๊กสำหรับเด็กโต ระดับอายุของผู้อ่านตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียนจนกระทั่งวัยรุ่น

วีริยะ สิริสิงห์ (2524 : 11) ยังได้ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือสำหรับเด็กประเภทให้ความบันเทิง อาจเป็นหนังสือภาพหนังสือนิทาน นิยาย วรรณคดี ประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย เป็นหนังสือที่ให้ความบันเทิงเพลิดเพลินและให้ความรู้แตกต่างไปจากหนังสือแบบเรียน

จะเห็นได้ว่า นิทานหรือหนังสือสำหรับเด็กนั้นไม่จำเป็นต้องมีตัวหนังสือตลอดทั้งเล่มอาจจะเป็นรูปภาพตลอดเล่มหรือเป็นรูปภาพที่มีคำบรรยายด้วยก็ได้ นิทานหรือหนังสือเด็กจะเป็นการสร้างเรื่องราวเพื่อให้ความเพลิดเพลินสนุกสนาน และให้ความรู้โดยตัวละครจะเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก เช่น สัตว์ พืช คน ฯลฯ นิทานอาจแบ่งได้หลายประเภท เช่น นิทานพื้นบ้านนิทานชาดก นิทานอีสป นิทานภาพ ฯลฯ

10. ความสำคัญของนิทานภาพ

นิทานภาพนับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการพัฒนาความพร้อมทางภาษาได้อีกส่วนหนึ่งเพราะเด็กมักจะชอบนิทาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิทานมีภาพสวยงามและมีเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตของเด็กแล้วก็มีตัวละครในนิทานที่เด็กๆคุ้นเคย มีสีสันสวยงาม ซึ่ง (วินัย รอดจ่าย. 2534 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือภาพว่า สามารถที่จะพัฒนาเด็กได้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. พัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาความสามารถในการรับรู้ความสามารถ

ในการมองเห็น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดอันดับความหมายของเรื่องราวหรือเนื้อหาสาระที่ปรากฏให้เห็น สามารถใช้หนังสือนิทานที่มีขนาดใหญ่ มีสีสันที่สะดุดตาให้เด็กดู และจะต้องกระตุ้นให้สังเกตสิ่งที่อยู่ในภาพ สังเกตความสัมพันธ์ของคนสัตว์ และสิ่งของที่ปรากฏในภาพ เด็กในวัยต่างๆ สามารถพัฒนาความสามารถในการสังเกตโดยพิจารณารายละเอียดต่างๆในภาพได้

2. พัฒนาการทางบุคลิกภาพ ในขณะที่เด็กได้อ่านหนังสือตามภาพ เด็กได้มีโอกาสสัมผัส เรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ทำให้รู้จักการเปรียบเทียบกับตัวเองทั้งในแง่ของความคิด ความรู้สึก และการประพฤติปฏิบัติ ทำให้เด็กเข้าใจคนอื่น เข้าใจตนเองนับถือตนเองรู้จักยอมรับและนับถือผู้อื่น

3. พัฒนาการทางสังคมการได้ฟังนิทานช่วยให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกัน รู้จักที่จะปฏิบัติตนอย่างไรกับผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากของตน รู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก

ฉวีวรรณ กิณาวงค์ (2526 : 124) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเล่านิทานและการเล่าเรื่องว่าสามารถพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กไว้ดังนี้

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กเพราะเด็กชอบฟังนิทาน
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง
3. เพื่อช่วยให้เด็กได้คำนึงถึงและสร้างจินตนาการในเรื่องฝันและเรื่องจริง
4. เพื่อช่วยให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์เครียดจากการเรียน
5. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ของเด็กให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง
6. เพื่อส่งเสริมในด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมศีลธรรมและมีเจตคติที่ดี
7. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
8. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิชาการต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา จริยศาสตร์

ฯลฯ

9. เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทาน

10. เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจอยากอ่านหนังสือ

สรุปได้ว่า นิทานภาพหรือหนังสือภาพสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่แต่ภาพอย่างเดียวโดยไม่มีคำบรรยาย และบางประเภทก็มีเรื่องและคำบรรยายเล็กน้อยประกอบภาพ เพื่อให้เล่าเรื่องให้เด็กฟังและให้เด็กได้ดูภาพไปพร้อมๆ กัน มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำขึ้นสำหรับเด็กอ่านโดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ ถ้าเป็นเด็กเล็กๆ อาจเป็นนิทานภาพสั้นๆ หรือนิทานที่มีเนื้อเรื่องและรูปภาพหรือหนังสือการ์ตูนก็ได้ นิทานภาพสำหรับเด็กจะต้องจัดทำขึ้นให้มีเนื้อหาสาระรูปเล่ม และตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ และความสามารถของเด็ก รวมทั้งนิทานหรือหนังสือสำหรับเด็กนั้น ไม่จำเป็นต้องมีตัวหนังสือตลอดทั้งเล่มอาจจะเป็นรูปภาพตลอดเล่มหรือเป็นรูปภาพที่มีคำบรรยายด้วยก็ได้

การวัดและการประเมินพัฒนาการการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2-4) กล่าวถึงการวัดและการประเมินความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยว่าความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำตั้งและความหมายของคำพูด ตลอดจนมีความสามารถสื่อสาร

ให้ผู้อื่นเข้าใจได้พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา ควรมี
ลำดับพัฒนาการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การรับรู้คำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กในการแสดงออกด้วยการ
พูดหรือแสดงกริยาท่าทางว่ารับรู้คำหรือข่าวสารที่ได้รับ

1.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

1.1.1 บอกแสดงกริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้อย่างลึกลับแบบลองผิดลองถูก

1.1.2 บอกแสดงกริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้แต่ครูดึงคอกระสุนชี้แนะ

1.1.3 บอกแสดงกริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

1.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

1.2.1 บอกหรือแสดงกริยาอาการรับรู้คำ วลี (ข้อความสั้นๆ) หรือประโยคได้

1.2.1 บอกได้ว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไร สิ่งนั้นเป็นอะไร

2. รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กใน
การพูด บอกหรือเรียกชื่อสิ่งต่างๆ พร้อมทั้งอธิบายให้ทราบลักษณะของสิ่งนั้นๆ ได้

2.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

2.1.1 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้อย่าง
ลึกลับหรือลองผิดลองถูก

2.1.2 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ แต่ครูดึง
คอกระสุนหรือชี้แนะ

2.1.3 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ด้วย
ตนเองอย่างคล่องแคล่ว

2.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร ได้แก่

2.2.1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำได้

2.2.2 อธิบายความหมายของคำและภาพได้

3. การจับใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถในการรับรู้
ข้อมูลและข่าวสาร ซึ่งแสดงออกโดยการซักถาม ได้ตอบและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตาม
ความหมายหรือใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสารนั้นๆ

3.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

3.1.1 บอกหรืออธิบายได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับคืออะไร แต่ไม่ได้
ใจความสำคัญ

3.1.2 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับ

3.1.3 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับได้ด้วย

ตนเอง

3.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

3.2.1 บอกได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารนั้นๆ กล่าวถึงใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหน

เกิดขึ้นเวลาใด

3.2.2 สรุปได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นๆ เป็นเรื่องอะไร

3.2.3 คาดหมายเหตุการณ์นอกเหนือจากเรื่องราวได้

4. พุฒเสนอข่าวสารเหมาะสมกับวัย หมายถึง ความสามารถในการพูด บอกอธิบาย ในสิ่งที่รับรู้ให้ผู้อื่นทราบ ได้ถูกต้องตามความหมายของสิ่งที่รับรู้และสามารถแสดงความคิดเห็น เหตุผลได้เหมาะสมตามวัย

4.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

4.1.1 เมื่อได้รับสารแล้วยังแสดงอาการลังเลที่จะไปถ่ายทอดสารนั้น

4.1.2 เมื่อได้รับสารแล้ว ทวนถาม ต้องการคำชี้แนะ แล้วจะสามารถถ่ายทอด

ให้ผู้อื่นทราบได้

4.1.3 เมื่อได้รับสารแล้วเข้าใจ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยตนเอง

อย่างถูกต้อง

4.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

4.2.1 พุฒถ่ายทอดได้ตรงกับสารที่ได้รับ

4.2.2 พุฒแสดงความคิดเห็นจากสารที่ได้รับอย่างมีเหตุผล

4.2.3 พุฒสนับสนุนหรือโต้แย้งได้อย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับวัย

5. เล่าเรื่องอย่างมีสาระสำคัญ หมายถึง ความหมายในการพูด เล่า หรืออธิบาย ให้ผู้อื่นรับรู้ใจความสำคัญ/เรื่องราวที่ตนสื่อสารได้ตรงตามความหมายของสิ่งนั้นๆ

5.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

5.1.1 บอกสิ่งต่างๆ ที่รับรู้จากประสบการณ์ของตนเองได้ แต่ยังไม่ได้

ใจความสำคัญ

5.1.2 บอกความสัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆ ที่เป็นสาระสำคัญ จากเรื่องที่ตน

เล่าได้ จากการชี้แนะของครู

5.1.3 พูดเรื่องราวจากสิ่งต่างๆ ที่เป็นสาระสำคัญได้เอง (เหมาะสมกับวัย)

5.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

5.2.1 เล่าเรื่องโดยอิสระ (จากประสบการณ์ที่ตนได้รับมา)

5.2.2 เล่าเรื่องไม่อิสระ (มีสิ่งชี้นำหรือมีกรอบบังคับ เช่น ภาพเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้น

6. พูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ หมายถึง ความสามารถในการพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้
เหมาะสมตามสถานการณ์ สถานที่และบุคคล

6.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

6.1.1 พูดสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเอง

6.1.2 พูดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะตามที่ครูชี้แนะ

6.1.3 พูดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะด้วยตนเอง (สมกับวัย)

6.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

6.2.1 พูดคำสุภาพ รู้จักเลือกใช้คำแทนตัวเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

6.2.2 รู้จักใช้คำว่าสวัสดิ์ ขอบคุณและขอโทษ

7. พูดได้อย่างสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถในการพูดโดยใช้คำต่างๆ ใน
ภาษาไทยมาเรียงเป็นวลี ข้อความสั้นๆ หรือประโยค พร้อมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่ง
เหล่านั้นแล้วสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นคำพูดหรือเรื่องราวได้ถูกต้องตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิด
ของตนเอง

7.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

7.1.1 พูดเล่าเรื่องได้เอง แต่เนื้อความยังเลียนแบบผู้อื่น

7.1.2 พูดเล่าเรื่องได้เอง โดยครูเป็นผู้ชี้นำ ชักถาม

7.1.3 พูด/เล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง

7.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

7.2.1 พูดต่อคำคล้องจอง

7.2.2 เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

7.2.3 เล่าเรื่องจินตนาการจากภาพ ของจริง ข้อความที่กำหนดให้ทำทาง

พฤติกรรมหรือทำไป

วาโร เเพ็งสวัสดิ์ (2544 : 77) ใช้เครื่องวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา

3 วิธีดังนี้

1. การสังเกต วิธีการนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ หรือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่让孩子รู้ตัวซึ่งครูอาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 การออกเสียง โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่
- 1.2 คำหรือศัพท์ โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ซึ่งวิธีการทดสอบอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่านี่รูปอะไร หรือการให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพนก เป็ด แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยคหรือไวยากรณ์ส่วนลักษณะการถามคล้ายๆ กับข้อ 1.2 เพียงแต่อยู่ในรูปของประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการอธิบาย หรือเล่าเรื่อง ความสามารถในการในด้านนี้ อาจจะสังเกตได้จากการอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป หรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง เช่น การถาม การขอร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

1.5 การวิเคราะห์เสียง คำหรือประโยคง่าย เป็นความสามารถในการสังเกตความแตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค

1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้ เช่น “นกคืออะไร” เด็กอาจตอบว่า “นกคือสิ่งที่บินได้”

2. การสัมภาษณ์ ครูอาจสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วยก็ได้

3. แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้

วรรณฤดี คำชู (2555 : 52) กล่าวว่า การวัดความพร้อมทางด้านภาษา โดยดูจากการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. การรับรู้ทางภาษา (Reception Language)

- 1.1 ความสัมพันธ์ ข้อสอบจะวัดความรู้จัก ความเข้าใจคำหรือประโยค
- 1.2 การตอบคำถามสั้นๆ เช่น นกมีกี่ขา นักเรียนมาโรงเรียนทำไม
- 1.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น ยืนขึ้น นั่งลง ซ้ายหัน ขวาหัน หลับตา ยิ้ม

2. การแสดงออกทางภาษา (Expressive Language) การแสดงออกทางภาษาสามารถกระทำได้ 3 ทาง คือ การพูด การเขียน และการใช้กิริยาท่าทาง ซึ่งการวัดการแสดงออกทางภาษาทำได้ดังนี้

2.1 การนับจำนวนคำ วิธีการนี้จะนับจำนวนคำที่พูด หรือเขียนในช่วงเวลาที่กำหนด

2.2 การนับจำนวนประโยค วิธีการนี้จะนับจำนวนประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่องหรือเขียน

3. ความสามารถทางภาษา (V-Factor)

3.1 หาคำหรือภาพที่ตรงกันข้าม

3.2 หาคำหรือภาพที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่สุด

3.3 หาคำหรือภาพที่สัมพันธ์กัน

3.4 หาคำหรือต่อเติมภาพที่ขาดหายไป

3.5 ความเข้าใจทางภาษา หรือการรับรู้ทางภาษา

ศิริมา ภิญโญนันตพงษ์ (2549 : 96-115) กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็กดังนี้

1. วิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ (Formal Techniques) ได้แก่ การทดสอบชนิดต่างๆ การสอบปลายภาคและการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่างๆ หรือการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน

2. วิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal Techniques) ได้แก่ วิธีการประเมินแบบสื่อสารส่วนบุคคล โดยใช้เทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.1 การสังเกต เช่น การจดบันทึกรายการ การใช้แบบสำรวจรายการ และการจดบันทึกสิ่งที่เด็กเลือกปฏิบัติกิจกรรมหรือเลือกมมุมเล่น

2.2 การใช้การสนทนา การใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็ก และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกประจำวัน

2.3 การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการพูดคุยเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม

2.4 การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็ก รายบุคคลโดยการจัดเก็บรวบรวมผลงานไว้ในแฟ้มผลงาน

2.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น

แนวทางการประเมินพัฒนาการทางสติปัญญา ด้านการใช้ภาษา

1. สนทนาหรือเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ประเมินพัฒนาการ โดยการสังเกตจากการที่เด็กสนทนาได้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็น หรือเล่าเรื่องราวขณะทำกิจกรรมในสภาพการณ์ปกติ เช่น เล่าเรื่องราวจากนิทาน ผลงาน ศิลปะ รูปภาพ เหตุการณ์ต่างๆ ฯลฯ

2. แสดงความสนใจในการอ่าน ประเมินโดยการสังเกตการณ์ที่เด็กสนใจด้วยการดูหรือถามเกี่ยวกับหนังสือนิทาน รูปภาพ ข้อความ สัญลักษณ์ต่างๆ ฯลฯ

3. แสดงความสนใจในการเขียน ประเมินโดยการสังเกตจากการเขียนของเด็กขณะทำกิจกรรมในสถานการณ์ปกติ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นเกม การว่ายน้ำ ฯลฯ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษานั้นเป็นการวัดและประเมินตามลำดับพัฒนาการตามขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำสั่งและความหมายของคำพูด ตลอดจนความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะได้พัฒนาความสามารถด้านการฟังนิทานอีสปและการพูดของเด็กปฐมวัยในการจำแนกเสียง การปฏิบัติตามคำสั่ง และการบอกชื่อเรื่องของนิทานอีสปที่ได้ฟัง รวมทั้งการพูดชื่อเรื่องนิทานอีสป เช่น การพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค และการพูดเล่าเรื่องเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และวโร เพ็งสวัสดิ์

บริบทพื้นที่ที่วิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ตำบลเลิงแฝก อำเภอคูระ จังหวัดมหาสารคาม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแล การบริหารของกรมพัฒนาชุมชน และต่อมาได้รับการโยกย้ายให้อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย เมื่อมี พ.ศ. 2546 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ปัจจุบันมีเด็กนักเรียนที่อยู่ในความดูแล จำนวน 127 คน มีครูทั้งหมด 8 คน

2. ปรัชญา

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการที่สมวัย

3. คำขวัญ

เติบโตตามวัย สุขนิสัยดี มีพัฒนาการที่พร้อม

4. วิสัยทัศน์

พัฒนาเด็กสู่มาตรฐาน ประสานงานกับชุมชน
 ครูทุกคนมุ่งมั่นพัฒนา น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก ตำบลเลิงแฝก อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม เด็กที่เข้ามาเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 มักมีปัญหาการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาพูด การออกเสียงยังไม่ค่อยถูกต้องเพราะนักเรียนระดับนี้พูดภาษาถิ่นมาจากที่บ้านเป็นส่วนใหญ่เมื่อมาโรงเรียนจึงพูดภาษาท้องถิ่นมากกว่าพูดภาษาไทย เนื่องจากเด็กพูดภาษาท้องถิ่นจึงส่งผลต่อการฟังของเด็กด้วย ทำให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับการฟังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ การใช้นิทานอีสปเป็นสื่อสำหรับฝึกทักษะในการพัฒนาการฟังและการพูดออกเสียงของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยให้ฟังและพูดได้อย่างถูกต้องชัดเจนรวมถึงการเรียนรู้ด้านต่างๆ อีกด้วย นิทานอีสปสำหรับเด็กนั้นเป็นนิทานที่ให้เด็กได้ใช้ในการ ฟัง และการพูด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกัน และสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จันทนา ชูชื่น(2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีความสามารถด้านการพูดทั้ง โดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุภาพ ไชยช่อฟ้า (2554) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.23/86.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เท่ากับ 0.65 ซึ่งหมายความว่าแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสาร ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการการพูดเพื่อการ

สื่อสารเพิ่มขึ้นร้อยละ 65 3. เมื่อเปรียบเทียบการพูดสื่อสารก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสาร พบว่าการพูดหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินการพูดก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4. นักเรียนชั้นอนุบาล 1/3 โรงเรียนศรีโกสุมมิตรภาพที่ 209 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

เพ็ญศรี สุริยะป้อ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้กิจกรรมนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

พิชญาดา ธาตุอินจันทร์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1. นิทานภาพที่สร้างขึ้นมีจำนวน 5 เล่ม มีลักษณะการเสนอภาพเป็น 3 แบบ คือ เสนอแบบไม่มีคำบรรยาย แบบเสนอภาพสามมิติ แบบเสนอภาพพร้อมคำอ่าน และแบบเสนอภาพพร้อมเรื่องราวบรรยายได้ภาพ และ 2. หลังจากใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก

บุญเดือน หิมัง และคณะ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความสามารถทางการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน แยกตามองค์ประกอบแต่ละด้านหลังการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมการเล่นนิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กมลทิพย์ ลบแยม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 80.01 และ รายด้านจำแนกเป็น ด้านร่างกายร้อยละ 85.55 ด้านอารมณ์จิตใจ ร้อยละ 86.29 ด้านสังคมร้อยละ 85.55 และด้านสติปัญญาร้อยละ 80.37 และ 2. เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาความสามารถทางภาษาหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยสรุป ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาเพิ่มขึ้น รวมทั้งช่วยพัฒนาด้านความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย

ให้บรรลุผลตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงเหมาะแก่การนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยต่อไป

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Armstrong (1960 : 373) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ที่เด็กรู้จักฟังและการอ่าน โดยศึกษากับเด็กอายุ 6-13 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 10 ปี ลงมาจะรู้จักใช้คำศัพท์ที่ได้จากการฟังมากกว่าการอ่าน แต่เมื่ออายุเพิ่มขึ้นจำนวนคำศัพท์ที่แตกต่างกันจะลดลงอย่างรวดเร็ว

Dixson, Jonson and Salf (1978 : 367-379) ได้ศึกษาเด็ก 4 กลุ่มในจำนวนสามกลุ่ม ให้ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง โดยแต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้ฟังนิทานแล้วมีการสนทนาหรือพาไปศึกษานอกสถานที่หรือแสดงบทบาทเลียนแบบตัวละคร และอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนิทานนั้นถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จ และยังพบว่าเนื้อเรื่องในนิทานถ้าเป็นเรื่องใกล้ความจริงจะได้ผลดีต่อความคิดของเด็ก ได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อเรื่องไกลชีวิตจริงของเด็ก

Clore and Bray (1978 : 156) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของเด็ก โดยใช้หุ่นจำลองและการแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 62 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โดยให้นักเรียนแสดงอุปนิสัยท่าทางให้เหมือนกับตัวละครในนิทานนั้นเมื่อเรียนจบแล้ววัดทัศนคติทันที พบว่า เด็กชายเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อสัตว์ และหลังจากนั้นอีก 6 สัปดาห์ทำการวัดอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่า การวัดทัศนคติของเด็กชายทั้งสองโรงเรียนมีความมั่นคง เด็กชายที่เคยล่าสัตว์ ก็เลิกล่าสัตว์โดยแน่นอน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงว่า นิทานมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและทัศนคติที่มั่นคงของเด็ก

Simpson (1988) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า การเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายลักษณะและในการจัดกิจกรรมสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การทดลองปฏิบัติ การเล่านิทาน การเล่าเรื่อง การใช้

ปริศนาคำทาย การใช้เพลง การสนทนา เป็นต้น ซึ่งในแต่ละกิจกรรมสามารถทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาสูงขึ้น นอกจากนี้การสร้างนิทานภาพยังเป็นการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็ก ซึ่งภาพจะเป็นสิ่งแรกที่เด็กให้ความสนใจและภาพยังเป็นสื่อที่สามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็กด้วย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป ในครั้งนี้ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการ
ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ห้อง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเชิงแพ
ตำบลเชิงแพ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป
2. แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป โดยมีเนื้อหาที่
ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด มีเกณฑ์การคัดเลือกดังต่อไปนี้

- 1.1 เป็นนิทานอีสปที่มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- 1.2 นิทานมีตัวละครไม่มากเกินไป

1.3 นิทานมีฉากและบรรยากาศที่เหมาะสมกับเด็ก

1.4 นิทานมีโครงเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีแนวคิดและสาระสำคัญที่พัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็ก

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ดังนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเล่านิทานของ (เนื่อน้อง สันบุญ. 2541 ; สุภัค ไหวหากิจ. 2543 ; รัญจวน ประโมจรรย์. 2544 ; ประไพ แสงดา. 2544 ; อภิรดี สีนวล. 2547 ; วราภรณ์ ปานทอง. 2548 ; นฤมล จิวแพ ; 2549 ; อริสา โสคำภา. 2551)

2.2 คุณค่าและประโยชน์ของการเล่านิทานของ (สมศักดิ์ ประิบูรณ์. 2542 ภารดี ศรีประยูร. 2542 ; เกริก ชุ่มพันธ์. 2543)

2.3 เทคนิคการเล่านิทานของ (วรรณิ ศิริสุนทร. 2542 ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 ; วิไล มาศจรัส. 2545)

3. สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบการเล่านิทานอีสป ซึ่งมีกรอบของรายละเอียดดังนี้

3.1 ชื่อกิจกรรม

3.2 จุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม

3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

3.4 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

3.5 การประเมินผล

ตารางที่ 2 ตารางแสดงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบการเล่านิทานอีสป

นิทานอีสปเรื่อง	แผนการจัดประสบการณ์ที่	จำนวนชั่วโมง
สุนัขจิ้งจอกกับอีเกา	1	1
ลาคลุมด้วยหนังสือโต	2	1
สุนัขจิ้งจอกกับแพะ	3	1
พ่อไก่กับเม็ดพลอย	4	1
คนกับต้นไม้ในป่า	5	1
สุนัขในรางหญ้า	6	1
คนตัดฟืนกับงูพิษ	7	1

นิทานอีสปเรื่อง	แผนการจัดประสบการณ์ที่	จำนวนชั่วโมง
สิงโตกับหนู	8	1
กวางกับนายพรานหนุ่ม	9	1
เด็กเลี้ยงแกะ	10	1
กบกับวัว	11	1
สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา	12	1
ไม้ยืนต้นกับไม้ล้มลุก	13	1
สุนัขบ้านกับหมาป่า	14	1
สิงโตกับหมาป่า	15	1
อิกากับห่านป่า	16	1

4. นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะและหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวรรณ ศรีวาปี วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 อาจารย์ศิริลักษณ์ อินทะแสง วุฒิกการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโสกกาว

4.3 อาจารย์วัชรินทร์ โสดาทิพย์ วุฒิกการศึกษา ค.บ.(นาฏศิลป์) ป.บัณฑิต (หลักสูตรการเรียนและการสอน(เน้นปฐมวัย)) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเทิดไทย

นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสปมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์ พร้อมนำแบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสปจากผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ยของแบบประเมิน โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น จากแบบวัดที่เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103) โดยกำหนดค่าระดับคะแนนมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนนเฉลี่ย
เหมาะสมมากที่สุด	4.51 - 5.00
เหมาะสม มาก	3.51 - 4.50
เหมาะสมปานกลาง	2.51 - 3.50
เหมาะสมน้อย	1.51 - 2.50
เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 - 1.50

ส่วนการแปลความหมายข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนนเฉลี่ย
เหมาะสมมากที่สุด	4.51 - 5.00
เหมาะสม มาก	3.51 - 4.50
เหมาะสมปานกลาง	2.51 - 3.50
เหมาะสมน้อย	1.51 - 2.50
เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 - 1.50

โดยแต่ละแผนจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงถือว่าใช้ได้ และจากผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทาน อีสปพบว่า มีค่าเฉลี่ย โดยรวมเท่ากับ 4.46 มีคุณภาพและความเหมาะสมระดับมาก (ภาคผนวก ค หน้า 86)

5. จัดพิมพ์แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด

1. ศึกษาเอกสารกรวัดและการประเมินความพร้อมในการเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 24-44)
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัย ศึกษาหน่วยที่ 5 พัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 6 การวิเคราะห์และการพัฒนาพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 7 การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8 การวัดและประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัย ของ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537 : 410-428)

3. ศึกษาแบบทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาของ (ประภาพันษ์ นิลอรุณ. 2533 ; กานต์ รัตนพันธ์. 2532) ความสามารถทางภาษาของ (กาญจนา สุวรรณธาร. 2537) และ ความสนใจในการอ่านของ (บำเพ็ญ การพานิชย์. 2539) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด

4. สร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย

5. นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ซึ่งจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับชุดที่ประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญกรอกแบบฟอร์มการพิจารณาโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องของแบบวัดแต่ละข้อไว้ดังนี้ คือ

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบ

ความสามารถด้านการฟังและพูดที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 เพื่อนำแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูดไปทดลองใช้และหาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูดในแต่ละข้อ กับเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านทอดไทย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 25 คน โดยคัดเลือกแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย 0.60 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์การตัดสิน (สมบัติ ห้ายเรือคำ. 2551 : 107) ผลการประเมินพบว่ามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก จ หน้า 105-106)

7. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด ไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ปีที่ 2 ห้อง 2 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ปฐมนิเทศเด็กปฐมวัยก่อนที่จะดำเนินการสอน โดยใช้เวลา 30 นาที

2. ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยตามกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที รวม 18 ครั้ง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยการจัดเก็บ การจัดบันทึก แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อใช้ใน ช่วงต่อไป

4. เมื่อดำเนินการทดลองแล้ว ให้เด็กปฐมวัยทำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป จากนั้นนำคะแนนมา วิเคราะห์และสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูด ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูด ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า นิทานอีสปของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย(Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคน

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
X ²	แทน	ผลรวมกำลังสอง ของคะแนนในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคน
Σ	แทน	ผลรวม

1.4 ค่า t-test ในการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระสองกลุ่ม คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
\bar{X}_1 \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
S_1^2 S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
n_1 n_2	แทน	จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

2. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทาน ที่มีต่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80 โดยคำนวณหาค่า E_1/E_2 คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$E1 = \frac{\sum \left(\frac{X}{A}\right)}{N} \times 100$$

$$E2 = \frac{\sum \left(\frac{Y}{B}\right)}{N} \times 100$$

เมื่อ	E1	คือ	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียนจากบทเรียน
	E2	คือ	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียน
	X	คือ	คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	Y	คือ	คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	A	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
	B	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดหลังเรียน
	N	คือ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
ขั้นตอน ต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนเด็กปฐมวัย

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน สถิติที่ใช้ในการทดสอบใน t - distribution

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

E.I. แทน ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์

~~E₁~~ แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการใช้แผนการจัดประสบการณ์

~~E₂~~ แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดประสบการณ์

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้การฟัง
และการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูด
ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า
นิทานอีสปของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์เรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 3 ค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานอีสป ที่มีผลต่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

จำนวนเด็ก(N)	ก่อน		หลัง		E ₁ /E ₂
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
30	60	1256	75	62	84.33/82.67

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทาน ที่มีผลต่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนจัดประสบการณ์ E₁ คิดเป็นร้อยละ 84.33 และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ E₂ คิดเป็นร้อยละ 82.67

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

จำนวนเด็ก(N)	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		E.I
		ก่อน	หลัง	
30	100	1912	2766	0.7849

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7849 หมายความว่า การจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป พัฒนาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความก้าวหน้าด้านการฟังและการพูดเท่ากับ 0.7849 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.49

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า นิทานอีสปของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนการจัดประสบการณ์	30	7.43	2.45	-44.19	.000*
หลังการจัดประสบการณ์	30	22.73	1.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า การประเมินผลความสามารถด้านการฟังและการพูดก่อนและ หลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่า 7.43 คะแนน และ 22.73 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป พบว่าคะแนน หลังการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสป ผู้วิจัยได้ข้อสรุป ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การฟังและการพูด
ประกอบการเล่นิทานอีสปของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่า
นิทานอีสปของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดประกอบการเล่นิทานอีสป
ของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

1. คะแนนประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทาน ที่มี
ผลต่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนจัดประสบการณ์ E_1 คิดเป็นร้อยละ 84.33
และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ E_2 คิดเป็นร้อยละ 82.67
2. การจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสป มีค่าดัชนี
ประสิทธิผลเท่ากับ 0.7849 หมายความว่า การจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการ
เล่นิทานอีสป พัฒนาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความก้าวหน้าด้านการ
ฟังและการพูดเท่ากับ 0.7849 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.49
3. การประเมินผลความสามารถด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
ประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสปของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่า 7.43

คะแนน และ 22.73 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสป พบว่าคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 \neq

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คะแนนประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานที่มีผลต่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนจัดประสบการณ์ E_1 คิดเป็นร้อยละ 84.33 และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ E_2 คิดเป็นร้อยละ 82.67 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่าในการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้กับเด็กนักเรียนนั้นเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองตามกรอบหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่คือนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีการจัดทำ พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ไชยช่อฟ้า(2554) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.23/86.00 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่เป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี เป็นการจัดการศึกษาลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 32)

2. การจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสป มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7849 หมายความว่ากิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่นิทานอีสป พัฒนาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความก้าวหน้าด้านการฟังและการพูดเท่ากับ 0.7849 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.49 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอภิปรายได้ว่าในการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยนั้นครูผู้สอนควรมีการกำหนดหรือใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดเพราะจะเป็นจุดเริ่มต้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ที่เหมาะสมด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (พิชญาดา ธาตุอินจันทร์. 2551) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1. นิทานภาพที่สร้างขึ้นมีจำนวน 5 เล่ม มีลักษณะการเสนอภาพเป็น 3 แบบ คือ เสนอแบบไม่มีคำบรรยาย แบบเสนอภาพสามมิติ แบบเสนอภาพพร้อมคำอ่าน และแบบเสนอภาพพร้อมเรื่องราวบรรยายได้ภาพ และ 2. หลังจากใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ (รัตนาภา เกริกการณย์; อ่างใน เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552 : 10) ที่ได้กล่าวว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนดำเนินการใด ๆ ควรได้มีการวางแผนการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์ก็ เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ประสบการณ์เพื่อให้ การสอนเกิดผลดีที่สุดเพราะ “ไม่มีการสอนที่ดีใดจะเกิดขึ้นได้ โดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้า” การวางแผนการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งควรจำเป็นต้องทราบว่า จะวางแผนอย่างไร เพื่อให้เด็กได้พัฒนาพร้อมกันทั้งการเรียนและการเล่น ทั้งนี้เพราะสำหรับเด็กปฐมวัย การเล่นจะนำเด็กไปสู่การเรียนรู้ นอกจากนี้เด็กจะพัฒนาไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของครู ที่จะนำความรู้ที่ตนมีอยู่ ไปใช้กับเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม ตามระดับพัฒนาการของเด็กก่อนวางแผนการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ รวมทั้งวางแผนการจัดประสบการณ์ ได้ว่าจะจัดกิจกรรมอย่างไร จะใช้สื่ออะไรเพื่อให้เด็กได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ (บุญเดือน หิมิคง และคณะ. 2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่า นิทาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความสามารถทางการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน แยกตามองค์ประกอบแต่ละด้านหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อน การใช้กิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (Simpson. 1988) ที่ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน แบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า การเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสาร มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ

3. การประเมินผลความสามารถด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการจัด กิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสปของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่า 7.43 คะแนน และ 22.73 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการจัด

กิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป พบว่าคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อภิปรายได้ว่าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะให้เด็กได้รับการพัฒนาความสามารถของตนเองได้คั้นั้น ครูผู้สอนควรจะได้มีการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตนเองจัดทำขึ้นไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยก่อนทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่าแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตนเองได้จัดทำขึ้นนั้นเมื่อนำไปใช้กับเด็กแล้วเด็กเกิดการพัฒนาความสามารถของตนเองไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดไว้หรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุญเดือน หมีคง และคณะ. 2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความสามารถทางการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน แยกตามองค์ประกอบแต่ละด้านหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ (พิชญาดา ธาตุอินจันทร์. 2551) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังจากใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก สำหรับการประเมินผลการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยประกอบการเล่านิทานนั้นทำให้ทราบได้ว่าหลังจากการจัดกิจกรรมประสบการณ์เรียนรู้แล้วทำให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จันทนา ชูชื่น. 2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีความสามารถด้านการพูดทั้งโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เพ็ญศรี สุริยะป้อ. 2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้กิจกรรมนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ ZDixson, Jonson and Salf. 1978 : 367-379) ที่ได้ศึกษาเด็ก 4 กลุ่มในจำนวนสามกลุ่มให้ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง โดยแต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้ฟังนิทานแล้วมีการสนทนาหรือพาไปศึกษานอกสถานที่หรือแสดงบทบาทเลียนแบบตัวละคร และอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนิทานนั้นถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดีที่สุด

แสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จ และยังพบว่าเนื้อเรื่องในนิทานถ้าเป็นเรื่องใกล้ความจริงจะได้ผลดีต่อความคิดของเด็กได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อเรื่องไกลชีวิตจริงของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ในการจัดประสบการณ์ ครูต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น เล่านิทานออสป ให้เด็กฟังก่อน เพื่อให้เกิดความสนใจ และความสนุกสนาน
- 1.2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานออสป ควรทำการวิเคราะห์แผนการจัดประสบการณ์แต่ละแผนให้ครอบคลุมกับพฤติกรรมและจุดประสงค์ที่วางไว้ และควรกำหนดขั้นตอนการนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ เช่น ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยเปรียบเทียบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานระหว่างนิทานออสปกับนิทานพื้นบ้าน
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ขีดเด็กเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่านิทานด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กานต์ รัตนพันธ์. การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้และไม่ใช้
จดหมายข่าวแบบสื่อสาร 2 ทาง. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- กมลทิพย์ ลบเข้ยม. ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนา
ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- กล่อมจิตต์ พลายเวช. หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- กาญจนา สุวรรณธาร. ความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่
ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสร้างสรรค์ที่ครูมีปฏิสัมพันธ์และไม่มีปฏิสัมพันธ์
กับเด็ก. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537.
- เกริก ชุ่นพันธ์. การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2539.
- _____. การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- _____. การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2548.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
ตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2543.
- จินตนา ไบกาชุย. การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2534.
- จันทนา ชูชื่น. ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูด
ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบุรี, 2553.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การศึกษาเด็ก. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ :
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.
- ฉวีวรรณ กูหาภินันท์. การทำหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2527.

- ฉัตรชัย สุกระกาญจน์. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. นครศรีธรรมราช : สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครุ นครศรีธรรมราช, 2523.
- ชุตินา สัจจานนท์. ปัญหาความรู้ของคุณพ่อคุณแม่เกี่ยวกับการอ่านของลูก. *แม่และเด็ก*. 14(64) :
51-56, 2523.
- ชิดพงษ์ กวีรวุฒิ. นิทานอีสป 50 เรื่อง. กรุงเทพฯ : เอ็ม ไอ เอส, 2553.
- ตำรา ณ เมืองใต้. นิทานอีสป. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2536.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชวนการพิมพ์, 2526.
- นฤมล จิวแพ. ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่า
นิทาน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- บุญเตือน หมัดง และคณะ. การพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัด
กิจกรรมการเล่านิทาน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2552.
- บำเพ็ญ การพานิชย์. พัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการ
สนทนาประกอบกิจกรรมการอ่าน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ประมวญ คิดคินสัน. เมื่อลูกรักดีได้. กรุงเทพฯ : พับลิกบิสเนส พรินท์, 2536.
- ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. ความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหา
ทางภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- ประไพ แสงดา. ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความสามารถด้าน
การเขียนของเด็กปฐมวัย. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- ปรีดา ปัญญาจันทร์ และ ชีวัน วิสาสะ. เล่านิทานอย่างไรให้สนุก. กรุงเทพฯ : แพรวเพื่อนเด็ก,
2540.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2540.
- ผุสดี กุฎอินทร์. **การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางภาษา. ในเอกสารสอนชุดวิชาทักษะ และ ประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.**
- พรทิพย์ วินโกมินทร์. **นิทาน ละครและหุ่นสำหรับเด็ก. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยสงครณ, 2542.**
- พิชญาดา ธาตุอินจันทร์. **การใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.**
- พิสมัย กิเกแก้ว. **วาทกรรม. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2531.**
- เพ็ญศรี สุริยะป้อ. **การใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.**
- ไพพรรณ อินทนิล. **เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2534.**
- ภารดี ศรีประยูร. **รูปแบบการเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและ ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.**
- ภัทรวิดี พัฒนโพธิ. **การพัฒนาความพร้อมทางภาษาด้านการพูด ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.**
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. **วรรณกรรมและลีลาคดีระดับปฐมวัยศึกษา หน่วย 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542.**
- _____. **หลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย หน่วย 5-8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2537.**
- เยาวพา เดชะคุปต์. **กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2528.**
- โยธิน ศันสนยุทธ และคนอื่นๆ. **จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.**
- รัญจวน อินทรกำแหง. **วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณรักษ์ ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.**

- รัญจวน ประโมจนีย์. ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- วรรดี เลิศไกร. ผลของการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- วราภรณ์ ปานทอง. ผลของการเล่านิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมุติที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- วราภรณ์ รักรวิชัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์ การพิมพ์, 2535.
- วรรณิ ศิริสุนทร. เอกสารคำสอนวิชา บร 620 การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์, 2532.
- _____. การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2542.
- วรรณิ โสภประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- วรรณฤดี คำชู. การพัฒนาทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. สกลนคร : โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2544.
- วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- วินัย รอดจ่าย. การเขียนและการจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ตะเกียง, 2534.
- วิริยะ สิริสิงห์. การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.
- _____. การจัดทำวรรณกรรมสำหรับเด็ก. วารสารห้องสมุด, 15 (พฤศจิกายน-ธันวาคม) : 6. 2524.
- ศรียา-ประภัสสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2540.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การเล่นิทานสำหรับเด็กก่อน
ประถมศึกษา. เอกสารหน่วยศึกษานิเทศก์. ปทุมธานี, 2542.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค,
2542.
- _____. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 1-2. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2539.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. การพัฒนาคุณธรรมของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนโดยใช้ชุดนิทาน
ชาดก. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.
- สุภาพ ไชยช่อฟ้า. การใช้เกมฝึกการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย. ปรินญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554.
- สุภาวดี ศรีวรรณนะ. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์ :
ภาควิชาการอนุบาลศึกษา สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2542.
- สุภัค ไหวหากิจ. เปรียบเทียบการรับรู้วินิจฉัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
การเล่นิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษา
ปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น. เอกสารประกอบการเรียนการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. นิทานความสำคัญและประโยชน์. สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2542.
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.
- อรทัย คำมูล. การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2544.
- อภิรดี สีนวล. ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทาน
ฉงน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- อริสา โสคำภา. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสป
ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- อารมณี สุวรรณपाल. เอกสารการสอนชุดวิชาการฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก
ปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมิราช, 2531.

- Armstrong, C . Bush. **School Language Project Maryvale and Napperby School.**
Southern Directorate An Appraisal, 1960.
- Bolton.F., Green. R. Pollock.J.,Scarffe, B and Snowball, D. **Teacher's Resource**
Book. Hong Kong: Dai Nippon, 1991.
- Bruner , J. **Chlld' s talk.** New York: W.W. Norton, 1983.
- Dixon and others. " Training Disadvantage Preschoolers on Various Fantasy Activities
Effects on Cognitive Functioning and Impules Control, ". In **Child Development.**
Wayne State University, 1978.
- Duff. G., & Roehler, L. **Helping students use comprehend-sion strategies : Process goals.**
Lmproving Classroom Reading instruction .3rd ed. New York : Mc Graw-
Hill, Inc., 1993.
- Goodman, K. **What's whole in whole language?** Portsmouth : Heinemann, 1986.
- Halliday, M.A.K. **Learning how to mean exploration in the development of**
Language. London : Edward Arnold and Limited, 1975.
- Morrow, L.M. **Developing Literacy in Early Years : Helping children Read**
and Write. New York:Prentice-Hall, 1989.
- Taylor,D. **Family literacy young children learning to read and write.** Exeter.New
Hamshire : Heinemann Educational Books. Lnc., 1983.
- Vygotsky, L. S. **Mind in society : the development of psychological processes.**
Combridge, MA : Harvard University Press, 1978.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี วุฒิกการศึกษา ค.บ. (การศึกษาอนุบาล) กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. อาจารย์ศิริลักษณ์ อันทะแสง วุฒิกการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโสกกา
3. อาจารย์วัชรินทร์ โสคาทิพย์ วุฒิกการศึกษา ค.บ.(นาฏศิลป์) ป.บัณฑิต(หลักสูตรการเรียนและการสอน(เน้นปฐมวัย)) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเทิดไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการดำเนินงานอิสป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป เรื่อง หมาจิ้งจอกกับแพะ

จุดประสงค์

ฝึกทักษะการคิดเชิงเหตุผลด้านการเปรียบเทียบ จัดประเภท และสรุปความ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลูกสัตว์” และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง

เพลงลูกสัตว์

ลูกเป็ดมันร้องก๊าก ก๊าก

ลูกไก่มันร้องเจี๊ยะ เจี๊ยะ

ลูกหมาเห่าบ๊อ๊ก บ๊อ๊ก บ๊อ๊ก

ลูกแมวกี้อ้องเหมียว เหมียว

ลูกหมูมันร้องอู๊ด อู๊ด

ลูกกบมันร้องอ้อบ อ้อบ

ลูกนกมันร้องจิบ จิบ

ลูกวัวมันร้องมอ มอ

2. ขั้นดำเนินการ

ครูเล่านิทานอีสป เรื่อง หมาจิ้งจอกกับแพะ ให้เด็กฟังพร้อมทั้งถามคำถามให้เด็กตอบ

เนื้อเรื่อง	คำถาม
ท่ามกลางแสงแดดยามเที่ยงวันอันร้อนระอุ... สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งวิ่งกระหืดกระหอบแสวงตามรั่มไม้หลบไอร้อน พยายามมองหาแหล่งน้ำด้วยความกระหาย “โหยๆ เย้! ร้อนๆ น้ำบึง น้ำคลอง น้ำหนอง เอ๊ย! หนองน้ำไปทางไหนเนี่ย”	- พระอาทิตย์มีรูปร่างลักษณะเหมือนอะไร (เปรียบเทียบ) - มีสิ่งใดอีกบ้างที่มีความร้อนเหมือนกับพระอาทิตย์ (จัดประเภท) - ทำไมสุนัขจิ้งจอกจึงหิวน้ำ (สรุปความ) - สุนัขจิ้งจอกจัดเป็นสัตว์ชนิดใด (จัดประเภท)
สุนัขจิ้งจอกวิ่งๆต่อไปสักพักก็เห็นบ่อน้ำอยู่เบื้องหน้า สุนัขจิ้งจอกหิวน้ำจนตาลายมันวิ่งทะเล่ทะล่าเข้าหาบ่อน้ำ ด้วยความเหนื่อยล้าและไม่ทันระวังมันจึงก้าวเท้าพลาดพลัดตกลงไปในบ่อ... เสียงน้ำแตกกระจายดังซ่า สุนัขจิ้งจอกทะเล้งพรวดโผล่ขึ้นจากน้ำ มันพยายามตะเกียกตะกายปีนขึ้นไปปากบ่อ แต่ก็ลื่นไถลตกลงมาทุกที เพราะบ่อน้ำนี้ทั้งลึกและชัน เจ้าสุนัขจิ้งจอกจึงได้แต่แหงนหน้ามอง	- บ่อน้ำมีลักษณะรูปร่างเหมือนอะไร (เปรียบเทียบ) - ทำไมสุนัขจิ้งจอกจึงปีนขึ้นมาจากบ่อน้ำไม่ได้ (สรุปความ)

เนื้อเรื่อง	คำถาม
<p>ทันใดนั้นหูของมันก็ได้ยินเสียงหนึ่งดังใกล้เข้ามา “แะ...แะ... แะหิวน้ำจืดเลย” แะน้อยตัวหนึ่งกำลังหาบน้ำดื่มอยู่เช่นกัน แต่เมื่อมันก้มลงมาในบ่อน้ำ ก็ต้องชะงักและอุทานด้วยความตกใจ “อะจ๊ก!! หมาตกน้ำป้อมแป้มเจ้าค่า” สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ได้ที แต่งเรื่องหลอกแะน้อยว่า “จู้ๆเบาๆจ้เข้าแะน้อย นี่ไม่รู้เลยหรือว่าในบ่อนี้มีน้ำวิเศษ ใครได้ลงมาสัมผัส น้ำในบ่อนี้จะมีร่างกายที่แข็งแรง สดชื่น กระปรี้กระเปร่า รสชาติน้ำก็หอมหวานอย่างกับได้ดื่มน้ำหวานกลิ่นมะลิ โอ้ว! สบายเหมือนได้นอนแช่อยู่ในอ่างจากุซซี่เลยละ เจ้าแะน้อย ..อืม!!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แะกับแะ มีความเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง (เปรียบเทียบ) - แะจัดเป็นสัตว์ชนิดใด (จัดประเภท) - แะกับสุนัขจิ้งจอกใครอยู่สูงกว่ากัน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น (เปรียบเทียบ)
<p>เจ้าแะน้อย ได้ฟังก็ตื่นเต้นตาโต หลงกลสุนัขจิ้งจอกเข้าอย่างจัง “อู๊! ถ้างั้นฉันขอลงในแหในบ่อมั่งจ้” สุนัขจิ้งจอกยิ่งเจ้าเล่ห์ ทาทีเชื่อเชิญแะน้อยด้วยความยินดี แต่เมื่อแะน้อยลงมาอยู่ในบ่อ เจ้าสุนัขจิ้งจอกก็กระโดดขึ้นเหยียบหลังแะ แล้วกระดิ่งตัวขึ้นไปยืนบนปากบ่อทันที เจ้าแะน้อยยืนงงด้วยความตกใจ ในขณะที่สุนัขจิ้งจอกหัวเราะว่า แล้วพูดเยาะเย้ยแะน้อยผู้โง่คร่ำว่า “โธ่ๆชอบใจนะเจ้าแะ โง่ที่ลงไปเป็นบันไดให้ข้า หวังว่าเจ้าคงหาทางขึ้นมาเองได้นะ ข้าไปก่อนละ บ้ายบาย... ฮี ฮี” แล้วสุนัขจิ้งจอกก็เดินจากไป เหลือแต่เสียงที่ดังมาจากในบ่อว่า “แะ... แะ... ใครก็ได้ช่วยแะด้วย แงๆ”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สุนัขจิ้งจอกกับแะมีนิสัยแตกต่างกันอย่างไร (เปรียบเทียบ) - เพราะเหตุใดแะจึงตกลงไปอยู่ในบ่อน้ำแทนสุนัขจิ้งจอก (สรุปความ)
<p>นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าอย่าหลงกลเชื่อคำพูดคนอื่นง่ายๆ ควรคิดพิจารณาให้รอบคอบซะก่อน จะได้ไม่ต้องมาเสียใจทีหลัง</p>	

3. ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องของนิทานอีสป

สื่อ

1. เพลง “ลูกสัตว์”
2. หนังสือนิทานอีสป เรื่อง หมาจึงจอกกับแพะ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตการสนทนาและการแสดงความคิดเห็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทาน

อัสป โดยผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการดำเนินทานอิสป โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์ตรวจสอบคุณภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ประกอบการดำเนินทานอิสป เพื่อจะได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้
ท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งให้
ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องการปรับปรุง

+1 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่กับรายการที่กำหนด

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1. สาระที่ควรเรียนรู้						
1.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้						
1.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
1.3 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน						
1.4 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน						
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้						
2.2 ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ						
2.3 ภาษาที่ใช้ชัดเจน						
2.4 สามารถนำไปปฏิบัติได้						
3. กิจกรรมการเรียนรู้						
3.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้						
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหา						
3.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน						
3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
3.5 เปิดโอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วม						
3.6 เน้นทักษะกระบวนการคิดและปฏิบัติ						

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
4. สื่อการเรียนรู้						
4.1 สอดคล้องกับสาระที่ควรเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้						
4.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
4.3 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน						
4.4 ใช้ได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย						
5. การประเมินผล						
5.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้						
5.2 ใช้วิธีการประเมินผลครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้						
5.3 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน						

(.....)ผู้เชี่ยวชาญ

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป
โดยผู้เชี่ยวชาญ**

รายการประเมิน	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	ผลการประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
1. สารที่ควรเรียนรู้					
1.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
1.4 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	4	5	4	4.33	เหมาะสมมาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
2.2 ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2.3 ภาษาที่ใช้ชัดเจน	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2.4 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	3	4.00	เหมาะสมมาก
3.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3.5 เปิดโอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วม	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3.6 เน้นทักษะกระบวนการคิดและปฏิบัติ	4	5	3	4.00	เหมาะสมมาก
4. สื่อการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับสารที่ควรเรียนรู้และ กิจกรรม เรียนรู้		5	4	4.33	เหมาะสมมาก
4.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4.3 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4	5	4	4.33	เหมาะสมมาก
4.4 ใช้ได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย	5	5	4	4.67	เหมาะสมมากที่สุด

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5. การประเมินผล					
5.1 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้	4	5	4	4.33	เหมาะสมมาก
5.2 ใช้วิธีการประเมินผลครอบคลุม กิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.43	4.76	4.19	4.46	เหมาะสมมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

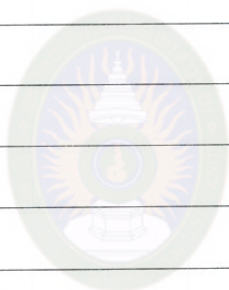
ภาคผนวก ง

ตัวอย่าง แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

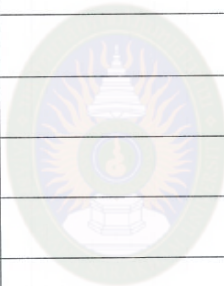
แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง
เรื่อง

เด็ก ปฐมวัย คนที่	การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง		
	ตอบคำถามจากนิทาน	บอกชื่อสัตว์ในนิทานจากที่ได้ฟัง เสียงร้องหรือท่าทาง	แสดงละครจากนิทาน ที่ได้ฟัง

แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด
เรื่อง

เด็ก ปฐมวัย คนที่	การพัฒนาความสามารถด้านการพูด		
	บอกชื่อและลักษณะของตัวละครในนิทาน	ร้องเพลง “ลูกสัตว์”	เล่นนิทาน “หมาจิ้งจอกกับแพะ”

ภาคผนวก จ

ตัวอย่าง คะแนนทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง
เรื่อง สุนัขจึงจอกกับอีกา

เด็ก ปฐมวัย คนที่	การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง		
	ตอบคำถามจาก นิทาน	บอกชื่อสัตว์ในนิทานจากที่ ได้ฟังเสียงร้องหรือท่าทาง	การปฏิบัติตามคำสั่ง แสดง ท่าประกอบจากนิทานที่ฟัง
1	3	3	3
2	2	2	3
3	2	2	2
4	3	3	3
5	3	3	3
6	3	2	3
7	3	3	3
8	3	3	3
9	2	3	3
10	3	3	2
11	3	3	3
12	3	3	3
13	3	3	3
14	3	3	3
15	2	3	3
16	3	3	2
17	3	3	3
18	2	3	3
19	3	3	2
20	3	3	3
21	3	3	3

เด็ก ปฐมวัย คนที่	การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง		
	ตอบคำถามจาก นิทาน	บอกชื่อสัตว์ในนิทานจากที่ ได้ฟังเสียงร้องหรือท่าทาง	การปฏิบัติตามคำสั่ง แสดง ท่าประกอบจากนิทานที่ฟัง
22	3	3	3
23	3	3	3
24	3	3	3
25	3	3	3
26	2	3	3
27	3	3	3
28	2	3	3
29	3	3	3
30	3	3	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด
เรื่อง สุนัขจึงจอกกับอีกา

เด็ก ปฐมวัย คนที่	การพัฒนาความสามารถด้านการพูด		
	บอกชื่อและลักษณะของ ตัวละครในนิทาน	ร้องเพลงจากที่ได้ฟัง นิทาน	เล่านิทานได้ด้วยตนเอง
1	3	3	2
2	3	3	3
3	2	3	3
4	3	3	2
5	3	3	3
6	2	3	3
7	3	3	3
8	3	3	3
9	3	3	3
10	3	3	3
11	3	3	3
12	3	3	3
13	3	3	2
14	3	3	3
15	2	3	3
16	3	3	3
17	3	3	3
18	3	3	3
19	3	3	3
20	3	3	2
21	3	3	3

22	2	3	3
23	3	3	2
24	3	3	3
25	2	3	3
26	3	3	3
27	3	3	2
28	3	3	3
29	2	3	3
30	3	3	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จุดมุ่งหมาย	เพื่อประเมินความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัย
เวลาในการประเมิน	ข้อละ 1 นาที
จำนวน	แบบประเมินจำนวน 10 ข้อ
คำชี้แจง	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบประเมินนี้เป็นการประเมินรายบุคคล 2. ให้นักเรียนฟังที่ครูอ่านแล้วให้กากบาท(X) ภาพที่ถูกต้องตามข้อที่ครูอ่าน 3. ให้นักเรียนทำข้อสอบให้ครบทุกข้อที่กำหนด

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา

ข้อที่ 1 กาเอาชิ้นเนื้อที่ขโมยมาเก็บไว้ที่ใด(ตอบ ค 1 คะแนน)

ข้อที่ 2 ท้ายที่สุดใครได้ชิ้นเนื้อไป(ตอบ ก 1 คะแนน)

ข้อที่ 3 สีของกาคือสีอะไร (ตอบ ค 1 คะแนน)

ข้อที่ 4 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์กี่ตัว (ตอบ ข 1 คะแนน)

นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต

ข้อที่ 5 ใครเดินมาพบหนังสือโตที่ตากไว้(ตอบ ก 1 คะแนน)

ข้อที่ 6 ใครพูดว่า “ข้าอาจจะกลัวเจ้าก็ได้นะถ้าข้าไม่ได้ยินเสียงร้องของเจ้า”

(ตอบ ข 1 คะแนน)

ข้อที่ 7 ลามีสีอะไร (ตอบ ข 1 คะแนน)

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ

ข้อที่ 8 สุนัขจิ้งจอกทำอะไรเพื่อให้แพะลงมาในบ่อน้ำแทนตน(ตอบ ข 1 คะแนน)

ข้อที่ 9 สุนัขจิ้งจอกเหยียบส่วนใดของแพะขึ้นจากบ่อน้ำ(ตอบ ข 1 คะแนน)

ข้อที่ 10 สัตว์สองตัวนี้ชื่ออะไร (ตอบ ค 1 คะแนน)

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัย

ชื่อ-นามสกุล.....

วันที่ดำเนินการประเมิน.....

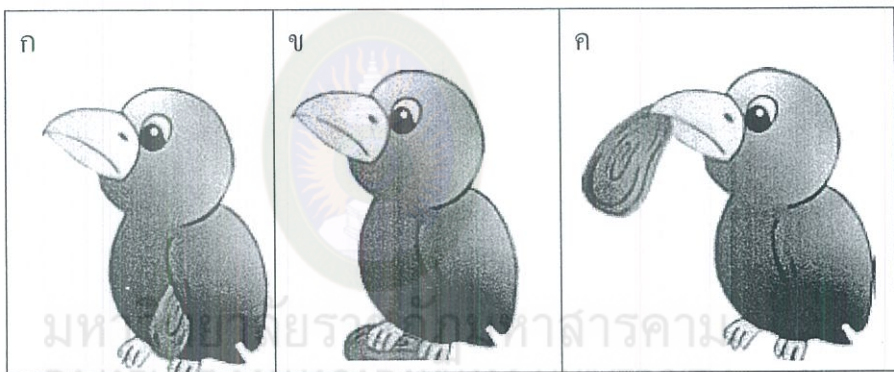
ผู้ดำเนินการประเมิน.....

คำชี้แจง

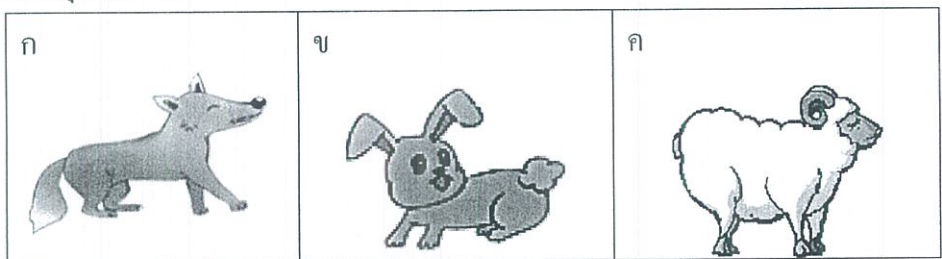
1. แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินรายบุคคล
2. ให้นักเรียนฟังครู่ทีละข้อแล้วให้กากบาท(X) ข้อที่ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนทำแบบประเมินให้ครบทุกข้อที่กำหนด

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอูฐ

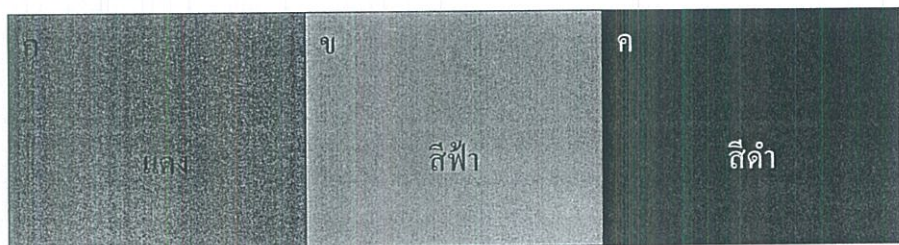
ข้อที่ 1 กาเอาขึ้นเนื้อที่ขโมยมาเก็บไว้ที่ใด

ข้อที่ 2 ท้ายที่สุดใครได้ขึ้นเนื้อไป

ข้อที่ 3 สีของกาคือสีอะไร

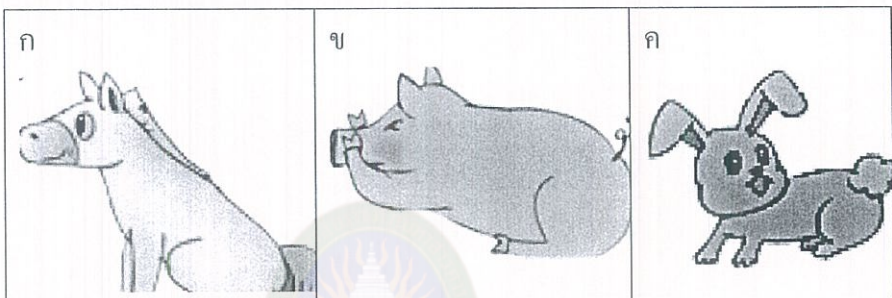

ข้อที่ 4 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์กี่ตัว

ก	ข	ค
3 ตัว	2 ตัว	4 ตัว

นิทานเรื่องลาถล่มด้วยหนังสือโต

ข้อที่ 5 ใครเดินมาพบหนังสือโตที่ตากไว้

ข้อที่ 6 ใครพูดว่า “ข้าอาจจะกลัวเจ้าก็ได้นะถ้าข้าไม่ได้ยินเสียงร้องของเจ้า”

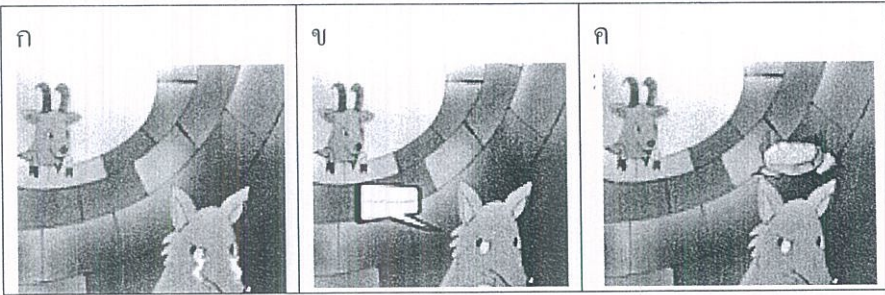

ข้อที่ 7 ลามีสีอะไร

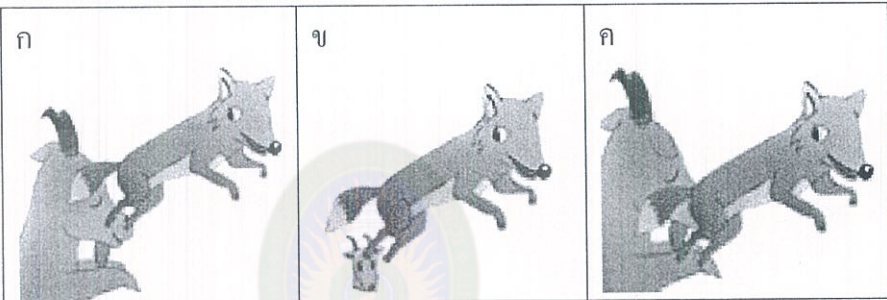
ก สีเหลือง	ข สีส้ม	ค สีเขียว
---------------	------------	--------------

นิทานเรื่องสุนัขจิ้งจอกกับแพะ

ข้อที่ 8 สุนัขจิ้งจอกทำอะไรเพื่อให้แพะลงมาในบ่อน้ำแทนตน

ข้อที่ 9 สุนัขจิ้งจอกเหยียบส่วนใดของแพะขึ้นจากบ่อน้ำ

ข้อที่ 10 สัตว์สองตัวนี้ชื่ออะไร

<p>ก</p> <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY</p> <p>สุนัขจิ้งจอกกับแมว</p>	<p>ข</p> <p>สุนัขจิ้งจอกกับเสือ</p>	<p>ค</p> <p>สุนัขจิ้งจอกกับแพะ</p>
---	-------------------------------------	------------------------------------

แบบทดสอบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ชื่อ-นามสกุล.....

วันที่ดำเนินการประเมิน.....

ผู้ดำเนินการประเมิน.....

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถในการพูด

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

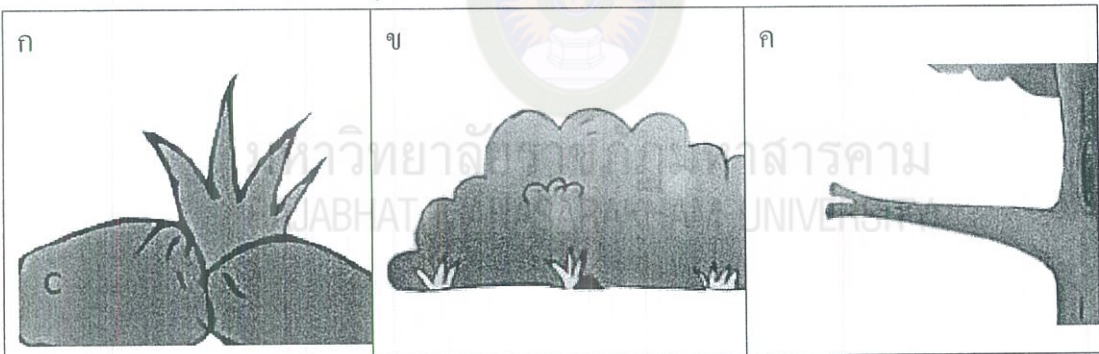
จำนวนข้อ มีทั้งหมด 10 ข้อ

คำชี้แจง

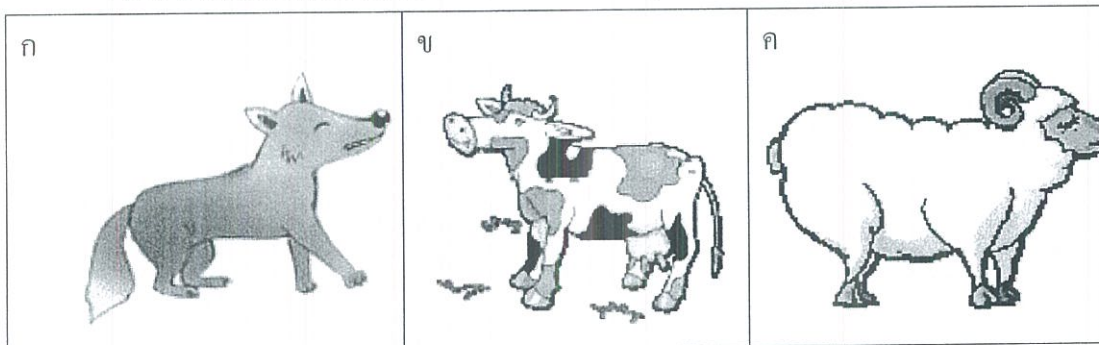
1. แบบประเมินนี้เป็นการประเมินรายบุคคล
2. ให้นักเรียนอ่านที่ละข้อแล้วกากบาท(X) ภาพที่ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนทำแบบประเมินให้ครบทุกข้อที่กำหนด

นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา

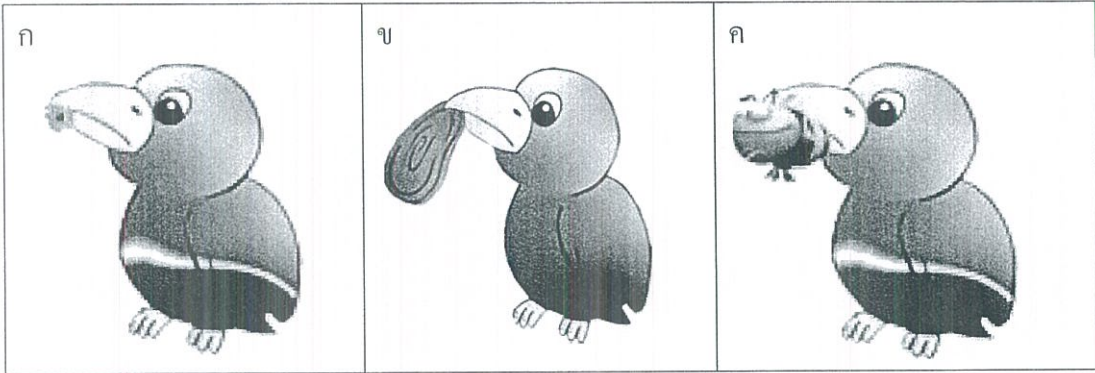
ข้อที่ 1 กาบิโน ไปเกาะอยู่ตรงที่ใด(ตอบ ข 1 คะแนน)

ข้อที่ 2 ใครเดินผ่านมาเห็นชิ้นเนื้อที่กาข โมยมา (ตอบ ก 1 คะแนน)

ข้อที่ 3 กาฐศิระษะขึ้นทำอะไร(ตอบ ข 1 คะแนน)

ข้อที่ 4 สัตว์ 2 ตัวนี้ชื่ออะไรบ้าง (ตอบ ข 1 คะแนน)

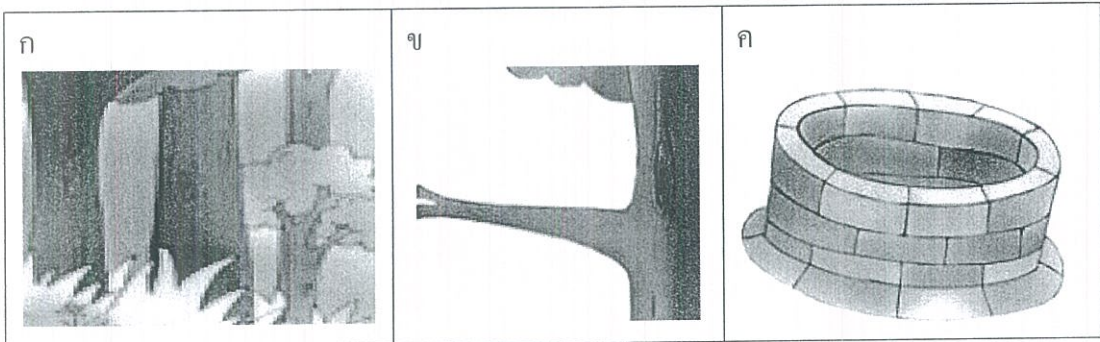

นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต

ข้อที่ 5 ใครเป็นคนตากหนังสือโตไว้(ตอบ ก 1 คะแนน)

ข้อที่ 6 ลาก โมยหนังสือโตมาใส่แล้วมุ่งไปในที่ใด (ตอบ ก 1 คะแนน)

ข้อที่ 7 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์จำนวนกี่ตัว (ตอบ ข 1 คะแนน)

ก	ข	ค
3 ตัว	5 ตัว	4 ตัว

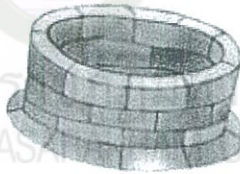
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ

ข้อที่ 8 ใครหลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอก(ตอบ ก 1 คะแนน)

ก	ข	ค
		

ข้อที่ 9 รูปที่ปรากฏนี้คือรูปอะไร

(ตอบ ค 1 คะแนน)

ก	ข	ค
กำแพง	อ่างน้ำ	บ่อน้ำ

ข้อที่ 10 สัตว์อะไรเห็นสุนัขจิ้งจอกอยู่ในบ่อน้ำ (ตอบ ก 1 คะแนน)

ก	ข	ค
แพะ	หมี	เสี

ภาคผนวก ฉ

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและพูด ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบทดสอบการพัฒนาความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัย โดยการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป
ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำถาม	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา ข้อที่ 1 กาเอาชิ้นเนื้อที่ขโมยมาเก็บไว้ที่ใด				
ข้อที่ 2 ท้ายที่สุดใครได้ชิ้นเนื้อไป				
ข้อที่ 3 สีของกาคือสีอะไร				
ข้อที่ 4 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์กี่ตัว				
นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต ข้อที่ 5 ใครเดินมาพบหนังสือโตที่ตากไว้				
ข้อที่ 6 ใครพูดว่า “ข้าอาจจะกลัวเจ้าก็ได้นะถ้าข้าไม่ได้ยินเสียงร้องของเจ้า”				
ข้อที่ 7 ลามีสีอะไร				
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ ข้อที่ 8 สุนัขจิ้งจอกทำอะไรเพื่อให้แพะลงมาในบ่อน้ำ แทนตน				
ข้อที่ 9 สุนัขจิ้งจอกเหยียบส่วนใดของแพะขึ้นจากบ่อน้ำ				
ข้อที่ 10 สัตว์สองตัวนี้ชื่ออะไร				

(.....)ผู้เชี่ยวชาญ

...../...../.....

**แบบทดสอบการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบการเล่านิทานอีสป
ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำถาม	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอูฐ ข้อที่ 1 กามบิน ไปเกาะอยู่ตรงที่ใด				
ข้อที่ 2 ใครเดินผ่านมาเห็นขึ้นเนื้อที่กวาง โมยมมา				
ข้อที่ 3 กาชูศีรชะขึ้นทำอะไร				
ข้อที่ 4 สัตว์ 2 ตัวนี้ชื่ออะไรบ้าง				
นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต ข้อที่ 5 ใครเป็นคนตาคหนังสือโตไว้				
ข้อที่ 6 ลาก โมยหนังสือโตมาใส่แล้วมุ่งไปในที่ใด				
ข้อที่ 7 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์จำนวนกี่ตัว				
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ ข้อที่ 8 ใครหลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอก				
ข้อที่ 9 รูปที่ปรากฏนี้คือรูปอะไร				
ข้อที่ 10 สัตว์อะไรเห็นสุนัขจิ้งจอกอยู่ในบ่อน้ำ				

(.....)ผู้เชี่ยวชาญ

...../...../.....

**ตารางสรุปค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบการพัฒนาความสามารถ
ด้านการฟังของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ประกอบการเล่านิทานอีสป
ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา					
ข้อที่ 1 กาเอาชิ้นเนื้อที่ขโมยมาเก็บไว้ที่ใด	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 2 ท้ายที่สุดใคร ได้ชิ้นเนื้อไป	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 3 สีของกาคือสีอะไร	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 4 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์กี่ตัว	+1	+1	+1	3	1.00
นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต					
ข้อที่ 5 ใครเดินมาพบหนังสือโตที่ตากไว้	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 6 ใครพูดว่า “ข้าอาจจะกลัวเจ้าก็ได้นะถ้าข้าไม่ได้ยินเสียงร้องของเจ้า”	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 7 ลามีสีอะไร	+1	+1	+1	3	1.00
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ					
ข้อที่ 8 สุนัขจิ้งจอกทำอะไรเพื่อให้แพะลงมาในบ่อน้ำแทนคน	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 9 สุนัขจิ้งจอกเหยียบส่วนใดของแพะขึ้นจากบ่อน้ำ	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 10 สัตว์สองตัวนี้ชื่ออะไร	+1	+1	+1	3	1.00

**ตารางสรุปค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบการพัฒนาความสามารถ
ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ประกอบการเล่านิทานอีสป
ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา ข้อที่ 1 กาบินไปเกาะอยู่ตรงที่ใด	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 2 ใครเดินผ่านมาเห็นขึ้นเนื้อที่กาขโมยมา	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 3 กาหูสิระชะขึ้นทำอะไร	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 4 สัตว์ 2 ตัวนี้ชื่ออะไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00
นิทานเรื่อง ลากลุมด้วยหนังสือโต ข้อที่ 5 ใครเป็นคนตากลหนังสือโตไว้	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 6 ลากโมยหนังสือโตมาใส่แล้วมุ่งไปในที่ใด	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 7 นิทานเรื่องนี้มีสัตว์จำนวนกี่ตัว	+1	+1	+1	3	1.00
นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับแพะ ข้อที่ 8 ใครหลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอก	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 9 รูปที่ปรากฏนี้คือรูปอะไร	+1	+1	+1	3	1.00
ข้อที่ 10 สัตว์อะไรเห็นสุนัขจิ้งจอกอยู่ในบ่อน้ำ	+1	+1	+1	3	1.00

ภาคผนวก ข
ตัวอย่าง นิทานอีสป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นิทานอีสปเรื่อง สุนัขจิ้งจอกกับอีกา

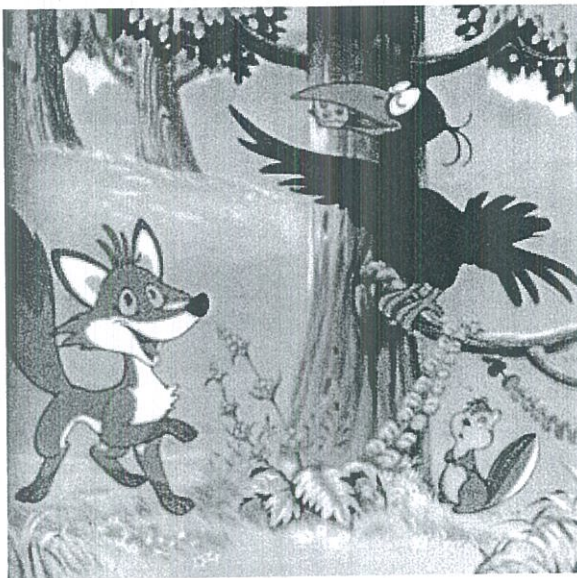
วันหนึ่งในขณะที่สุนัขจิ้งจอกกำลังเดินอยู่นั้นมันเห็นอีกาตัวหนึ่งบิน โฉบลงมาและใช้
จอยปากของมันคาบชิ้นเนยแข็งไว้ จากนั้นอีกาตัวนี้ก็บินขึ้นไปอยู่บนกิ่งไม้ใกล้ ๆ

สุนัขจิ้งจอกพูดกับตัวเองว่า “นั่นมันเนยแข็งที่แสนอร่อย”

สุนัขจิ้งจอกพูด “เฮ้ ข้าสมควรที่จะได้เนยชิ้นนั้น ข้าคือสุนัขจิ้งจอก และข้าก็ต้องการ
มัน” “ข้ามันจอมเจ้าเล่ห์อยู่แล้ว ข้าจะต้องได้มันมาในไม่ช้านี้”

สุนัขจิ้งจอกเดินอยู่บริเวณ โคนต้นไม้ และร้องตะโกนว่า “สวัสดิ์ คุณอีกาสาว”

“เธอสบายดีไหม?” สุนัขจิ้งจอกถาม “เธอดูมีความสุขมากเลย แต่เธอดูแปลกไปนะ เธอ
เปลี่ยนแซมพูใหม่หรือ?”

“ขนของเธอดูดำวาวและตาของเธอก็ดูเปล่งประกายจุลอัณมณี” สุนัขจิ้งจอกกำลังพูด
ประจบสอพลอต่ออีกา “เฮ้ เธอหอมลงใจใหม่ นิ้วของเธอเรียวยาวเชียว”

“วี๊ว ถ้าเธอสามารถร้องเพลงได้ดีด้วย ฉันคงจะต้องเรียกเธอว่าเป็นราชินีแห่งนก”

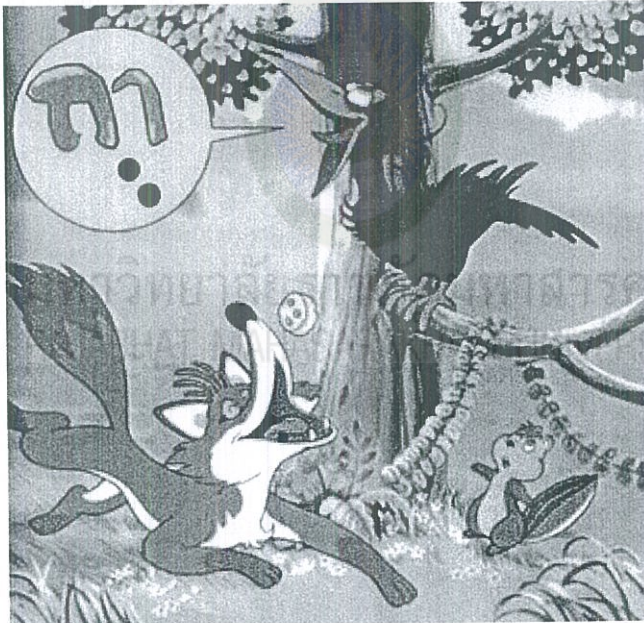
สุนัขจิ้งจอกพูด

เมื่อถูกสุนัขจิ้งจอกใช้คำพูดเยินยอ สอพลอ มากมายให้ฟังและต้องการถูกเรียกว่าเป็นราชินีแห่ง
นกทั้งปวง อีกาสาวจึงยึดคอกของหล่อนขึ้นและเริ่มร้องเพลง

ขณะที่หล่อนอ้าปากนั้น ก้อนเนยที่คาบไว้หลุดออกจากปาก สุนัขจิ้งจอกเมื่อเห็น
เช่นนั้นจึงรีบกระโดดจับขึ้นเนยนั้นไว้ก่อนที่จะตกลงพื้น

“เฮ้!!!! ” สุนัขจิ้งจอกร้อง ขณะที่คาบก้อนเนยที่อยู่เหนือหัวของมันและเดินอย่างผู้ชนะ
“เข้าได้ในสิ่งที่ต้องการแล้ว”

สุนัขจิ้งจอกมองไปยังอีกาที่เศร้าโศกบนต้นไม้ “อันที่จริงเข้าไมใช่คนเลวร้ายอะไร
หรอกนะ แล้วข้าจะให้คำแนะนำแก่เจ้าในอนาคตก็แล้วกัน” มันพูดกับอีกา

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “อย่าไว้ใจคนประจบสอพลอ”

ที่มา : <http://www.edufirstschool.com/learn-english>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนฤทธิศร่า แสงมาลัย
วันเกิด	3 ตุลาคม 2524
ที่อยู่ปัจจุบัน	169 ม.8 บ้านหนองบอน ต.เลิงแฝก อ.กุฉีรัง จ.มหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลเลิงแฝก อ.กุฉีรัง จ.มหาสารคาม
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ.1
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	วิทยาศาสตรบัณฑิต วิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2552	ป.บัณฑิต หลักสูตรและการเรียนการสอน (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2558	ปริญญาโท หลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY